XI. évfolyam. Budapest. 323. szám. Szerda, 1877. deczember 12.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 6 krajczár.
Hirdetési díj: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyiltér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. himző-utcza 7. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.
Kiadó-hivatal:
Budapest, IV. himző-utcza 7. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

A testvér-gyász.

Kelet oroszlána haldoklik.

A villámló aczél ketté tört; szétdulva a hősök dicsőségét hirdető sánczok; a hősök-hősének „sulyos sebéből“ patakzik a vér, az éjszaki colossus vadjai kiszegeztók az orozlánok holttesteinek pyramisára az orosz császári sast; az ozman bátorság bahéraitól övezett erősség ama ormáról, melyet hadi diadaltól ragyogón világitott be a félhold, a vérengzés rozsdájától beszennyezett kettős kereszt néz sötéten az embervérben fürdő, s a megholtak árnyaitól üdvözölt czárra.

Nem hangzik többé Plevna történelmivé vált földvárának minaretjéről a muezin keleti varázszsal imára hivó éneke „la Allah, il Allah.“ Siralmasan zug a meszszeszóló hirrel Dávid zsoltárainak panasza: „Plevna hegyei! Sem harmat, sem eső ne jöjjön rátok, se ne legyetek zsengét termő földek: mivel ott vettetett el az erősek pajzsa.“

Dult arczczal, könybelábadt szemekkel állunk meg a testvérgyász ez eseményénél. Szivünkön fájón nyilal át a kétségbeesés; eszünkön végig viharzanak a nagy szenvedélyeket megelőző gondolatok; ajkunkon förgeteg kél megátkozni a gyáva árulást, mely a három császári szövetség daemon lángján pörkölé le tollonként a magyar nemzet vészkiáltásának és akaratszavának szárnyait.

Kigyók serege nem marhat velőttrázóbb erővel, mint lemarta lelkiismeretünkről a becsület utolsó foszlányait a bukaresti kéjenez diplomata felkiáltása: „Plevna eleste a három császári szövetség diadalát jelenti.“

Igen! azt jelenti.

A szellemdus üresség hajporozott képmása, a léha udvaroncz ott fen Bécsben tegye most kezét a kigyómarástól sajgó hazai szív fölé, s ha tud még érezni testében egyetlen izom szálla, mely azt sugja neki, hogy valaha ő is e földből vétetett és egy vendégszerető testvérföld édes ölelése menté meg a bitófától: most e pillanatokban meghallhatja a nemzeti mellkas mély hörgéséből a haragos fájdalmat, mely éget, szur, s keresi az eszközt, lesi az alkalmat, hogyan boszulhassa meg testvérérdekeinek ily aláváló szövetségben történt feláldozását.

Igy még a Hugo Victor rém-meséiből ismeretes ökölkorokban sem játszották ki azon rabszolga birodalmakat, melyeknek fiaival a zsarnokok hóditani indultak a világot. Igy nem bántak még önérzetes néppel, melyben a nemes ösztön és józan érdek hatalmával tört ki a testvérmentő szó, midőn a legszentebb és leggyakorlatibb eszmék nevében megrázó hévvel visszhangozták a délibábos rónák, és határ bérczek: Fegyverre!

A nemesis munkája volt, hogy ugyanazon órákban, a melyekben egy szájtátó léha bizottság előtt csevegi le a külügyi politika egéről, a mit nemzete és második anyja ellen vétett: megdördültek a bucsuharang gyanánt szóló ágyuk, s az oroszlánok fészke fölött megesattogtatá az ártatlan gyermekek, szoptató nők, letiport népek, s meggyilkolt nemzetek vérétől párolgó csörét a szabadság halálmadara. Kelet szabadságának védbástyái omlottak ez órákban össze. Az európai civilisatió egyetlen nagy ellensége a nemzetközi szerződések utolsó darabjaival fojtotta le ama ágyu puskaporát, mely a barbarismus diadalát bömbölé a népjog, humanismus és korszellem fölött.

És ennek az ellenségnek, e diadalnak vagyunk mi „isten kegyelméből,“ s az „előrelátás“ korszakalkotó bölcseségéből szövetségesei.

Tört reményeink, vesztett csatáink, keserü emlékeink, elárult zászlóink és Világos után mi magyarok a muszka czár szövetségesei?

Oh! excellentiás uram, kinek képe egykor az akasztófán, mint a muszka dicsőség Világosnál nyiló virága diszlett; ezt a gyalázatot még oly nemzet sem türheti nyugodtan, melynek kebléből léha daczczal irtottátok ki a nemzeti öntudatot.

Nem sirni fogunk, mint gyermekek, hogy ott fen a döntő magasban könyeink felett kaczagjanak! Nem könyörögni fogunk, mint asszonyok, hogy ujra gunnyal vágják arczunkhoz a kassai toast méregpoharát, melynek emlékezete alatt szivünk folyvast vérezik. Ki oly gyáva közöttünk, hogy sirjon, mint egy gyermek, vagy könyörögjön, mint egy asszony, a mikor őseink szelleme, honvédeink pora támad fel, hogy számon kérje: Férfiak vagyunk-e?

Azok vagyunk!

Félre hát a gyászkönynyel, félre a sóhajokkal! Vessük el a bérruhát testünkről; egyenesitsük ki alattvalói hátunkat: hullassuk porba az alázatosság álarczát, beszéljünk, mint nemzet, melynek áldozataiért van joga követelni. Az ihlet, mely eleinket őshazájukból kivezeté s uj hazát foglalt a vándoroknak; a szabadságharczok nagy eszméi villanyozzák fel sértett becsületünk, vészbe sodort érdekeink e válságos pillanataiban szavunkat. Egyesek hangja, mindnyájunk keserve változzék riadóvá, s egy nemzet méltóságának erejével, hangozzék a legutolsó szó.

Elő hatalmas arczoddal s diktáló hangoddal istenek istene, erők ereje: népfelség!

Verhovay Gyula.

Egy villámcsapás.

„Plevna elesett!!“

Soha rémhir nem terjedett sebesebben, — soha gyászhir nem hatott gyorsabban egy egész nemzet szivéig, mint hatolt az, mely mondja, hogy az az erősség, melyre az egész világ figyelme irányult, mely sarkövét képezte két testvérnép jövőjének, ezzel az örök igazságnak, a szabadságnak, hogy ez az erősség elesett, földje egy szabadságirtó, kegyetlen zsarnok lábnyomai által fertőztetve van!!

Plevna! mely egyszoron két nemzet örömvirágait fakasztotta; Plevna, melyért aggodtunk, mert éreztük, hogy őre saját létünk biztonságának, — Plevna oda van, védő hősei a hősök hősével együtt a népszabadság gyilkosa kezébe, hatalmába estek!!

A gyász, a magába fojtott harag, de — becsületére legyen mondva a népnek — az eltökélés ül az arczokon; megcsendül a szó, melyet az aggodalmas napokban az előrelátás jelszóként hangoztatott, a szó:

„Már most!“

Érzi mindenki, hogy a „földi gondviselésbe“ vetett bizalom, a hitegetés, a tétlenség napjai lejártak, s ütött a számonkérés, a tettek órája.

„Eligérkeztünk a szabadság táborába, testvérünk mellé, ha Philippihez kerül a népszabadság ügye — oda került — mennünk kell!“

Ezt érzi a magyar.

Mint egy villámcsapás ugy és oly gyorsan járta be a fővárost a rémhir; és mint a villámot követő menydörgés, ugy szólalt meg minden kebelben a lelkiismeret.

Azok, a kik mozgalmas időkben a tettek színhelyén szoktak találkozni, kik máskor összebeszélnek, találkozó helyeket jelölnek — azok a rémhirre ösztönszerüen, minden összebeszélés nélkül találkoztak s találkoztak a jelszóban, mely azt mondja:

„Már most!“

Polgárság, egyetemi ifjuság, kiki hozzálát a dologhoz.

Van ok a gyászra, van helye a gyásznak, de az első hely a tetteké.

És nemcsak a főváros, hanem a vidék is rögtön hangot adott! Távirat üzi a táviratot s a sürgönyök szavai nem szólnak lemondásról — cselekvést hirdetnek azok.

Nincs kétség az iránt, hogy Plevna romjai, az elesett hősök tetemei felett gyászol egy egész nemzet.

Igen is gyászol! — Szivében a fájdalom s az eltökélés, szemében a köny s az akarat tüze — karjaiban feszülnek az izmok! Jöhet a mit a hitványság reánk eresztett.

A midőn jövő vasárnapon a főváros kitüzi a gyász lobogóit, az ország együtt gyászol vele; — s a midőn a főváros népe e napon összegyül s határoz, vele lesz a nemzet közvéleménye.

* * *

Plevna elestének hirére számos országgyülési képviselő legott ugy szólván ösztönszerüen találkozott s eszmét cserélt. Már ma is bizonyos, hogy jövő pénteken az ellenzéki pártok határozott hangu interpellátiókat fognak intézni a kormányhoz. A függetlenségi párt jelenlevő képviselői már találkoztak a párthelyiségében s megtették azokat a lépéseket is, melyek az országgyülés keretén kivüli lépésekre vonatkoznak. Biztos tudomásunk van arról is, hogy más pártok képviselői hasonlóan cselekedtek, s igy oly tüntetés fog bekövetkezni, mely a mily mértékben nélkülözni fogja a pártszinezetet, oly mértékben lesz határozott manifestatiója a nemzet érzületének s akaratának.

Az egyetemi ifjuság rögtön mozgásba hozta bizottságát, ugy a polgárság is.

Jövő csütörtökre nyilvános értekezlet, vasárnap délutánra nagy népgyülés van kilátásba helyezve.

Ennyit egyelőre.

A 153 milliós kölcsön részleteiből, részben a rente kibocsátása alkalmával visszajött 45%, részben pedig az eladott kincstári birtokok árán visszavásárolt összegek czimén eddig közel 40 millió névérték van már a pénzügyminiszterium kezei között, a mely összegnek nagyobb része már át is lyukasztatott, s igy megsemmisittetett.

Páris, deczember 8.

(Saját tudósitónktól.)

A „Le petit Caporal“ egy igen fontos találmányról értesiti olvasóit, melyet e lapnak volt alkalma legelső izben közölni. Baillehache, az orleansi vasuti társaság egykori inspectora Rouenban olyan villanyos közlekedési módot talált ki, miszerint a vasuti államások az utban levő vonatokkal, továbbá az utazó vonatok egymás között, — haladjanak azok bármely irányban, legyenek bár ugyanazon sinen vagy különféle utakon, — távirati tudósitásokat cserélhetnek, anélkül hogy azért meg kellene állitani a vonatot vagy sebességében is akadályozva volna.

A készlet a főconductor vaggonjába volna elhelyezve, s igy közvetlen az első hivatalnok értesittetnek jó eleve minden beállható szerencsétlenségekről, melyek különösen ködös időben nem ritkán történnek. A találmányt szakférfiak birálata is igen czélszerünek itélte, és igy nagyon ajánlatos volna, hogy nálunk is vasutainknál való alkalmaztatásáról az illetők gondolkodnának.

Curiosumként közöljük a francia nevelőnők tanitási módszerét, illetőleg hogy a devoni grófság iskolájának tanitónői kara beadta lemondását azon okból, hogy meg lőn nekik tiltva a gyermekeket bottal verni. Lemondásuk elfogadtatott.

A telephonról azt olvastuk egy franczia lapból, hogy Berlinben telephongyár létesült, a honnan a muszkák nagy számban rendeléseket tettek a hadsereg számára, és hogy a muszka harczászat terén leendő alkalmaztatásuk eredményét a poroszok nagy érdekeltséggel várják.

A muszka sympathia kezdi itt-ott felütni fejét Párisban is, egy afficheról olvastuk egy sétánk alkalmával a Rue Szt.-Martinben az Arts et Metiers intézet falán, hogy muszka sebesültek ápolására hangversenyt rendeztek, ma pedig a „Le petit Parisien“ annonczirozza, hogy Dumas Mária kisasszony deczemb. 9-én a Théatre lyrique-ben drámai estélyt fog adni a muszka irodalom pártolására. A program igen érdekes és figyelemre méltó — Don Juan Poutchkine-tól, forditotta franczira Tourguénieff és Viardot s mint kecsegtetik a közönséget, e darab kiállja a versenyt Tirso de Molina Don Juan-jával, melyet ugyanott nem régiben hoztak szinre. Demon Lermoutoff a nagy hirre kapott költőtől, és végre befejezésül fogják adni „Trop d'esprit mit“ ezimü darabot a muszka Molière-től, Griboëdofftól. Ez utóbbi darab, mely vigjáték a legjelesebb orosz szinmüvek egyike. Franczira forditotta Gothi Eugéne. Conferentiát fog tartani Dumas Mária kisasszony oroszországi éleményeiről.

Hugo Viktor életrajzából a következőkről értesültünk legközelebb.

Hugo Viktor született Besançonban február 26-án 1802-ben, költői tehetsége már korán feltünt, már 15 éves korában magára vonta az akadémia figyelmét és Chateaubriant enfant sublimenek keresztelte el. Husz éves korában közölte odáit, de tehetségét legtökéletesebben bebizonyitotta Cromwell czimü drámájával. Atyja lotharingiai származásu volt, katona a nagy forradalom alatt, anyja vendei származásu levén, jelszava volt „Isten és a király“.

Alig van franczia, ki költeményeiből sokat ne tudna könyv nélkül. Munkái, melyek 200 franc ára tintát, tollat és papirost representálnak, jövedelmeztek a szerzőnek, a könyvárusoknak, a nyomdászoknak, a typographiusoknak, a rajzolóknak, a metszőknek, a szinészeknek, a szinigazgatóknak, a festőknek, a szabóknak, a papirgyárosoknak, a diszitőknek, a gáztársulatoknak, a lapszerkesztőknek, a forditóknak körülbelül 50 millió francot.

Hugo Viktor jelenleg a Rue de Clichy 21. sz. a. lakik a 3. emeleten, háztartása rendszerezett, nappal kél fel, délig dolgozik — ő maga ir és sohasem dictál, ha csak valami szónoki beszédet nem készit, azt mondja, hogy az irásnak meg van saját arczkifejezése, és ő látni akarja a szavakat, mindig lúdtollat használ, kéziratai igen ritkán vannak corrigálva.

Reggeli után (Párisban a reggeli délben van) a Senatusba megy vagy ha oda nem, ugy egy hosszu sétát tesz Párisban és mindig egyedül, és gyalog, nagyon biztos lába és tekintete van. Este 8 órakor ebédel és mindig vannak vendégei, meghivottjai, ebéd után tartja az elfogadásokat, ajtaja mindenki számára nyitva áll, szolgái senkit sem jelentenek be, az ember csenget, belép, a terembe jut és üdvözölheti Hugo Viktort. Egyszerüségéről, rövid mérsékelt beszédéről, udvariasságáról nyájas mosolygó, családias fogadtatásáról és nyugodtságáról nem adhatunk megfelelő fogalmat, termében nincs se kép, se zongora, mindig dolgozik, egyszerre több munkát ir, melyeket azonnal közöltet, van azonban nehány (2 dráma) munkája, melyeket már régen bevégzett, de életében közölni nem óhajtotta, mégis sokak kivánságára beleegyezett azok kiadatásába és talán már legközelebb napfényre jutnak, czimök Les Jumeaux és Torquemada.

A magasabb intelligentia ugyancsak nagy számmal tódul a Collége de France termeibe, hol a jelen tanév első felében 39 elsőrangu tudós tanár tartja előadásait, a közönség legkedveltebben látogatja Laboulaye, Levasseur, Nourrisson, Renan Guizot, Lionville és Gaston Paris előadásait. Jelen voltunk Guizot megnyitó conferentiáján, ki mint saját maga mondá, már 11 éve tartja elfoglalva a Collége de Franceon azon tanszéket, melyről jelenleg ismét szerencséje lehet üdvözölni nagyszámu hallgatóit. A fényes teremben zsufolásig gyültek egybe a hallgatók. A Collége de France hallgatósága nem a Quartier Latin dorbézoló deákjaiból, hanem a magasabb körök válogatott és komoly czélok után törekvő, részint már politikai vagy irodalmi functiókkal biró intelligens fökből áll, a hölgyek versenyezve látogatják a szószoros értelmében a tudomány magasabb régioiból tartott conferentiákat, ősz és kopaszfejü tudósok foglalnak helyet a hallgatóság padjain, mig a Sorbonne a franczia ifjuság egyeteme, a Collége de France a párisi aristokraták Sorbonneja. Itt láthatja az ember a franczia institut halhatatlanait, hallhatja tőlük azon müvek előleges vázlatát, melyek később sajtó alá kerülve, korszakokat alkotnak az egyetemes irodalom terén. Egyveleges párisi közleményeink befejezéseül még fölemlitjük, hogy Párisban bővelkednek a nagy bünösökben. Nem ritka dolog itt a guillotinozás, á propos a magyar guillotine is szóba jött egy franczia lapban, mely a magyar parlament által elfogadtatott. Az illető lap azon élczes megjegyzést tevé, hogy „ugy látszik a franciák még sincsenek olyan nagyon hátra a civilisatióban, mert mint látjuk a magyarok, még csak most tanulták meg tőlünk a guillotineozást“, ha tehát a guillotine a civilisatió mérve, ugy emeljünk kalapot előtte.

E.

Meaux, deczember 2-án.

(Saját tudósitónktól.)

Voltak sokan, kik tartottak ezen naptól Párisban, gondolván, hogy ezen évforduló Frankhonra ép oly végzetes talál lenni, mint volt az 1851-iki. Azonban ezen keserü serleget a franczia nemzetnek nem kellett kiüritnie. Most az egyszer Mac Mahon magát sokkal tapintatosabbnak mutatta, mint eddig egész septematusa alatt. Igaz, hogy ezen tapintatossága Gambettának éppen nem volt invére s minden nagyravágyó tervei kutba estek. Dufaurenek egy miniszterium alkotásával való megbizatása kielégiteni látszik még a bourgeois nemzetgyülési többséget is. Igy tehát Mac Mahon elnöki széke egyidőre ismét biztositva van, s az internationalisták is meg vannak nyugtatva. Ezen lépésre Mac Mahont leginkább az vitte, mivel titkos rendőrsége azt referálta, hogy a muszka és a berlini kormány pénzével dolgozik Angolhonban és Franczia országban s annak kulesát találta meg, miért lépett föl Gladstone mint a muszkák szószólója és a törökök mérges ellensége, ugy szintén azt is kisütötte a titkos rendőrség, miért rajonganak a német kormány ujságai a franczia republikánusokért, miért óhajtják ezen pártnak győzelmét Mac Mahon fölött, de mindenek fölött, miért istenitik annyira azon embert, kit még 1870-ben leginkább gyülöltek, Gambettát. Gambetta, mint ezt frankhonban minden ember tudja, magának legalább harmadfél millió vagyont csinált diktatórsága alatt, akkor a pénzt annyira megizlelte, hogy ezen idő óta megközelithetővé vált ő a németeknek, mint Gladstone a muszkának. Ez utóbbinak a muszkák általi megvesztegettetését egy londoni meetingben a Paddington greenben szemére is lobbantották. Jelesül igen föltüntek gyakori látogatásai a St.-jamesi kabinetnél lévő muszka követnél. Szóval mind a két emberre gyanuval tekintenek Párisban és Londonban. Igen valószinü, hogy ezen gyanu nem sokára az angol lapokban is ki lesz mondva s igy Gladstonenak örökre el lesz vágva az utja a miniszteriumba. Beaconsfield és Derby lordok közt pedig igen komoly egyetnemértés támadt, ugy annyira, hogy az elsőbbike már azon ponton állott, tárczáját beadni, de a walesi herczeg erről lebeszélte. A királynő pedig annyira elkedvetlenedett, hogy nem volna csoda, ha az uralkodásról lemondana, talán tette volna is azt, ha a walesi herczeg helyett az edinburgi herczeg követné a trónon, de elsőszülött fiával örökös versengésben él, ennek keletindiai utjából való visszatérése óta. A kabinetnek valamennyi tagja, nemkülönben a porosz korona herczegnő pedig szitják az anya és a trónörökös közti egyenetlenséget. Ezen utóbbi a külföldi követek közt kimelem magának néhányat, kikkel folytonos érintkezésben s barátságban él, jelesül a franczia, spanyol, németalföldi és osztrák-magyar követeket. Kivált Beust gróf birja kegyét. Igy tehát legfelsőbb körökben angolhonban igen meg van oszolva a politika. — Ha Francziaországban a Dufaure által alakitandó miniszterium lábra kaphat, akkor Beaconsfield állása is jobban meg fog szilárdulni, annyival is inkább, mert ennek háta mögött állnak a lordok házábani fiatalság és a népnek legnagyobb része, kivált a skótok és irhoniak. Hogy pedig Dufaure még az internationalistáknál sem annyira gyülöletes, mint Grévy, ki Gambette által befolyásoltatik, az bizonyos. A hadseregnek pedig más kivánsága nincs, mint Németország elleni háboru inditása. Mindezeknek karácsonyig erre vagy amarra kell eldölni, de a bizonyossággal határos valószinüség az, hogy Mac Mahon fölül fog kerekedni minden államcsiny nélkül ellenesein. Ezt lesi most egész Európa, de leginkább Anglia, mely csak akkor léphet föl erélyesebben a török mellett és születetett ellensége a muszka ellen, ha az ügyek frankhonban egészen tisztulni fognak. Ennek pedig a meauxi levél irója vérmes reménynyel néz elébe. A közlő mindezekhez még azt adja, hogy ezek Ausztria-Magyarország politikájára is döntőleg fognak hatni.

Közli K. D.

Philippopolis, nov. 25.

(Saját tudósitónktól.)

Konstantinápolyba érkeztemkor a főorvos rendeletének vétele után Papszt Imre gyógyszerész barátommal Philippopolisba utaztunk, azon hitben, hogy az itteni gyógytárak valamelyikének vezetését fogjuk átvenni, azonban csalódánk; mert hol ide, hol oda menesztettünk, vándorlánk mint Orbán lelke egyik helyről a masikra. Néhány nap előtt jöttem ide vissza Tatár-Bazardzsikból, hol egy 300 beteg befogadására való kórházban voltam. A török, görög és bolgárok által lakott hely, inkább egy nagy faluhoz mint városhoz hasonló. A körülbelül 15,000 lakos vallásfelekezet szerint külön városrészekben lakik, helylyel közel azonban el-el téved nehány. Ez a város kivételesen lapályon épült a Maricza folyó partján, melyen egy 100 öl hosszu, jó karban levő hid vezet át. Maga a város ronda, mint a többi keleti városok, de videke gyönyörü, festői. Az ország-utak itt kitünőek. Tatár-Bazardzsiktol ½ órányira fekszik Bellova, hol báró Hirsch, vasut épitészeti vállalkozó gazdagon felszerelt gyárai éjjel nappal müködnek. Bellovától 2½ — 3 óra Sofia. Az oda vezető országut most igen élénk; folyton 2—300 szekér, egyik a másikat érve közlekedik, szállitván rizst, árpát, kenyeret s egyéb élelmiszert; visszafelé jövet beteget hoznak oly csendesen, hogy három magyar kocsis sokkal nagyobb lármát csap. A szállitás ingyen megy, s nem vonakodik senki.

Harangozni most egyáltalán nem szabad. Midőn ide jöttünk, ugyancsak kijutott ebből is, mert már reggel 4 órakor kolompáltak a lakásommal szemben lévő görög templomban; de nem soká tartott, mert a legelső alkalommal a deszkákat verő harangozónak egy csomó dohányt nyomtam markába, s a jámbor csupa jószivüségből 5 órakor kezdett kolompálni, mig végre legnagyobb örömömre a hatóság betiltá. Ezek itt a legnevezetesebb dolgok, s most visszatérek Philippopoliba.

Addig mig Ibrahim pasa itt volt, volt is minden csütörtökön mit látni, ezen a napon lettek a bolgár-orosz kémek az uteza szegletein felmagasztalva, mióta azonban a Sipkába küldetett, nincs hetz. Nem rég háromszáz bolgárt internáltak egy városba, a rosz nyelvek azt mondják, hogy Ábrahám kebelébe; mert valamennyit a Feketetengerbe dobták volna. Két ide való lakost is elfogtak, csak annak köszönhetik, hogy fel nem akasztották, hogy Liverpoolban bejegyzett kereskedők voltak, tehát csak egyszerüen belebbeztettek.

A polgári kormány zóRifád pasa, őszbe csavarodó, igen humanus ember, a magyarokat szereti. Tatár-Bazardzsikban is meglátogatta a kórházat, s ez alkalommal engem fél órai látogatásával szerencséltetett. Ez az egyetlen becsületes ember, a többi, a főorvos, főpatikáros görög, ki hazudik, csal, lop, a hogy tud. Erre a hóra még egy parát sem kaptunk fizetést, — egyik napról a másikra biztatnak, mindaddig mig fel nem mondjuk a szolgálatot, akkor aztán fizetnek. Hogy pénzem legyen, el akartam adni egy havi élelmi járandóságomat, a mi áll: 12 oka rizs, 8 oka vaj, 23 oka jó ürü-hus, 90 oka kenyérből 150 piaszterért azaz, a mi pénzünk szerint 15 frtért, de nem vette meg senki, mert félnek, hogy ezek a görög hivatalnokok megesalják a kimérésnél. A mi kórházi főorvosunk (ha ugyan orvos) már rég megérdemelte volna a hurkot, Scaliery bey lévén ugyanis háromprobás görög.

Lakatos egy sincsen, kovács egy van, az is Debreczenből került ide, Petrovics Mihály a neve, az ugyancsak megszedi magát, gyüjti az aranyat rakásra, hogy legyen a czivának mit bámulni, ha vissza talál még Debreczenbe kerülni. A kórházak száma 26 drb, beteg nagyon sok van, ápoló azonban vajmi ritkán kerül az ember szemé elé; nincs gyógyszer, néha czukor sincs, mert a görög gyógyszerész urak ujjai hosszura találtak megnőni, s hozzá még enyvesek is. Megtörtént, hogy a betegek két nap limonádot sem kaptak, pedig csak ezt veszi be a török katona, más gyógyszert, ha csak mi bele nem diktáljuk, nem fogad el. A legnagyobb baj az ápolás hiányában keresendő. Az ágynemü jó szalmazsák, vattás takaróval.

A nép szokásai furcsák. Szombat délután ur, paraszt egyaránt csengetyü szó mellett viszi haza a hust és megfőzi. Az én gazdám, egy töröl metszet bolgár tolvaj, paczalt vett s meghitt ebédre, fizettem öt garast, s eliopta még ráadásul a dohánynyomat. Midőn kérdőre vontam érte 13 keresztet vetett magára s ezzel azt hitte, hogy a bün meg van bocsátva s mi quittek vagyunk. A vasárnap, ha szép az idő, nem unalmas; a szép görög asszonyok, leányok kidugják fejeiket, a bátrabbak kiállnak az ajtóba, a legbátrabbak pedig kisétálnak a vasuthoz egy kávéra, kik ha hárman vannak, csak két kávét fizetnek, a kávés Gangl, nehogy vesztesége legyen, négy kávé árát fizetteti meg, mondván, hogy ismeri már embereit.

Az utczákon hemzseg a félmezitelen bolgár menekült, kiket a kormány kénytelen eltartani élelemmel, pedig magának sincs. Megeszik ezek a nyers káposztát, melynek ára egy nagy fő 15 para=5 kr. Csunya nép ez a bolgárság; arczuk idomtalan, hajuk, mely többnyire vörös, homlokukra nőtt, haláltékain két hajfürt diszeleg.

Honfitársaim nevét; kikkel itt találkoztam feljegyzem: Avarfy, Gallósi, Liptay, Arányi Árpád, Bodnár Sándor, Nagy Barnabás, Bobott és Kolozs Ferencz, Kazanlik és Drinápolyban vannak, — Heimann. Löwenstein, Spitzer Kóbi (Bajáról), Nagy András, Papszt Imre velem együtt itt vagyunk. Jövő levelem nem tudom honnét keltezem, mert kilátásom van Karlovczára utaznom.

Toperczer Béla, gyógyszerész.

Barsmegyei népgyülés.

(k) A nép szólott. Barsmegye nyilatkozott erélyesen, nyiltan és határozottan, mint férfiakhoz illő, kik ott, hol a haza szent ügye van kérdésben, nem ismernek nagyobb érdeket, mint a közjó előmozditását.

Ugyanazon Bars, mely e század első felében Magyarország egyik vezérmegyéje vala, melynek követei 1848 előtt mindig szabadelvü utasitással küldettek az országgyülésre, mely sok nemes eszmének és üdvös mozgalomnak volt bölcsője; ma meg nem tagadta multját, mert történelmi hirnevéhez méltón nyilatkozott.

Az isten szabad ege alatt, négy ezer polgár jelenléte és közremüködésével megtartott népgyülés jelezte, mit kiván az ország érdeke és ép ezért egyhangulag roszalta Barsmegye képviselőinek a bankügyi szavazásnál tanusitott maguktartatását, megrótta, hogy az ország életérdekeibe vágó szavazásnál, Bars négy képviselője közül egyik sem volt jelen és kimondotta kereken, hogy ezen urak vagy mondjanak le állásukról, melyet be nem töltöttek, vagy pedig szavazzanak a külön vámterületre.

Ezen nyilt a nép lelkesedése között egyhangulag elfogadott határozatnak — melyet alább egész terjedelmében közlünk, egyik főfontossága az: hogy eddig még egy kerület sem nyilatkozott ily erélyesen, a másik: hogy ezt Bars vármegye mondotta, mely 1867. óta támogatta a kormányt, és hol 10 év óta — nem keressük az okokat, de tény — hogy ellenzéki képviselőt megválasztani nem sikerült.

És mit jelent, mit bizonyit az, midőn azon megye, mely az alkotmány helyreállitása óta folytonosan, nyiltan vagy hallgatag pártolta az egymást felváltó kormányokat, ma felébred és oly erélylyel, oly hatalmasan nyilatkozik, mint eddig egy kerület sem?

Mit bizonyithatna ez mást, minthogy belátta a helyzet tarthatatlanságát, megundorodott azon bünök halmazától, melyet a kormányok 10 év alatt összehordtak és elitéli azon nemzetgazdasági politikát, melynek a jelen kormány feláldozza az országot.

Es üdvözöljük Barsmegyét, hogy eddigi, sok tekintetben nyilvánuló közönyösségét, ily hatalmas nyilatkozattal szakitá meg!

Léva város és választó-kerületének hozott határozata, — midőn kijelenti, hogy megvárja képviselőitől, hogy az önálló vám-

Lapunk mai számához féliv melléklet van csatolva.

területre szavaznak — az ország közvéleményének ad kifejezést, és hisszük, hogy ezen határozatot, mindazon választó-kerület magájévá fogja tenni, mely az ország megmentése érdekében van.

S vajjon kinek nincs érdekében? ki az, ki nem akarja az ország gyarapodását előmozditani, polgárainak jólétét emelni? Van e közöttünk, a ki jobban szereti a kormányt mint hazáját, van-e olyan, ki Tisza ur személyeéri és hatalma vágyának kielégitéseért Ausztria gyarmatává kivánja tenni az országot.

Magyarország 1867 óta sokról lemondott, sokat vesztett: de reménye még nem törött; mert bizik a jövőben; de még ezen remény is megsemmisül azon perczben, midőn a kormány tervezett vámszövetsége elfogadtatik, mert akkor Magyarország egy élő halott leend, melynek holt teteme felett a károgó hollók csapnak lakomát,

A lévai választó kerület a haza iránti kötelességét teljesité, midőn a jelzett határozatot hozta, kövessék őt a többi választó kerületek is, hogy megmentsék a hazát.

*

Határozati javaslat.

Az 1877. évi deczember hó 9-én Léván tartott népgyülés alkalmával határoztatott:

A népgyülés sajnálattal tapasztalta, hogy Barsmegye valamennyi országgyülési képviselője a bank-törvény tárgyalásakor nem saját meggyőződésüket és az egész országnak hathatósan hangoztatott érzelmeit egyenes szavazatukkal nem támogatták, hanem a jelzett ügybeni kormányjavaslat ellen csak távollétük által tüntettek. Az ily eljárás nem felel meg azon kötelezettségnek, melyet mint alkotmányos képviselők magukra vállaltak, azért is jelen népgyülés határozottan elvárja, hogy a még törvényhozási eljárást váró közgazdászati kérdésekben, melyek az ugynevezett bécsi alkudozások részét képezik és jelesül a 80 millió forintos bankkölcsönben, a vám és kereskedelmi szövetség kérdésében, a Lloyd-társulat segélyezésében, választóik ismert érzelmeit és az ország érdekeit látva szem előtt, sem a 80 milliós kölcsönbeni részvétet, sem a Lloyd-társulat segélyezését el nem fogadják és az önálló magyar vámterületre adandjak szavazataikat. Kijelenti, és ünnepélyesen nyilvánitja a népgyülés, hogy ellenkező esetben őket képviselőinek tekinteni nem fogja, és akar szavazatuk hozzájárulásának, akár távol maradásuk mellett, barmely más irányban netán alkotandó törvényt a maga részvételével és képviseletése mellett alkotott törvénynek nem tekintheti.

Ha pedig a képviselő urak valamelyike ezen nézetet nem osztaná, megvárják tőle, hogy a becsület és a képviseleti kormány rendszer követelése szerint, képviseleti állásakról ideje korán lemondanak, és a választó-kerületüknek alkalmat nyujtanak, hogy mielőbb más képviselőt választván, ezen nagy fontosságu életkérdésekben magát a nemzet érdekeihez és a magyar nép intentiójához képest képviseltethesse.

Végül hogy ezen határozat a megye képviselőivel közöltessék.

*

Ugyanez alkalommal még a következő határozat hozatott.

A népgyülés meglevén győződve, hogy az ország bajainak, a jelen válságos helyzetnek előidézése, föl-e a választások tisztatalanságában vezeti eredetet, ünnepélyesen kijelenti, hogy áthatva a haza siralmas állapotának, válságos és állami létet veszélyeztető helyzetétől; polgári szent kötelességének érzetében ezennel becstelen embereknek nyilvánitja mindazokat, a kik akár maguk, akár mások által, legyen az etetés, itatás, pénz vagy más barmi néven nevezendő anyagi javadalom kinálása, vagy igeretek által a választókat megvesztegetni igyekeznek, és kinyilatkoztatja, hogy az ily vesztegetőket, mint becstelen embereket soha semmifele hivatalra vagy képviseletre megválasztani nem fogják.

Kinyilatkoztatják továbbá ünnepélyesen, hogy rosz hazafinak és becstelen embernek tekintvén minden honpolgárt, ki magát választások alkalmával megvesztegetteti és választói szavazatát árubat bocsátván, nem csak saját, maga: de az összes nép érdekeinek árulójává lesz és őt mint becstelen embert polgártársuknak el nem ismervén vele minden társadalmi viszonyt megszakadottnak és felbontottnak tekint.

Léva, deczember 10.

Léva városa és a járás, érzetében azon viszszás helyzetnek, melybe az uralkodó szabadelvi párt, a bankegyezménynek elfogadása által az országot sodorta, a mult hét első napjaiban elhatározta, miszerint nehogy a vámszövetség kérdését hasonló sors érje, idejekorán népgyülést rendezni, melyben nyiltan tudtára adja képviselőinek, mit kiván az ország, megye, város, szóval a közérdek s ezen gyülés megtartása czéljából Simonyi Ernő országgyülési képviselőt körébe hivta, hogy a naprenden levő közgazdasági kérdésekről felvilágositást adjon. Simonyi Ernő ur készséggel engedve e meghivásnak, folyó hó 8-án este körünkbe érkezvén, hol is Turcsányi István ügyvéd ur, szives magyar vendégszerető házába szállt meg. Utjában, valamint odamenet ugy visszajövet is Zseliz város lelkes polgárai közül többen siettek üdvözlésére.

A vasárnapra összehivott népgyülés, melyen a megye összes értelmisége képviselve volt, mint azt már táviratilag is jeleztük, délután két órakor a reformatus egyház előtti téren 4000 polgár jelenlétében közlelkesedéssel megtartatott; és engedje meg t. szerkesztő ur, hogy a gyülés lefolyását röviden ismertessem.

Mindenekelőtt Bese Dávid ügyvéd lépett a szószékre, ki a gyülés czéljait röviden, velős szavakkal előterjesztvén, Benkovics Ernőt az intéző bizottság fáradhatatlan és kitünő buzgalmu elnökét, a népgyülésen is elnökül Mocsy Lajos ügyvédet pedig jegyzőül ajánlotta; kik is a nép egyhangu helyeslése és „éljen" kiáltásai között foglalták el helyeiket. — Ezután Simonyi Ernő az elnök által bemutatva, a szünni nem akaró „éljenek" és „halljuk" felkiáltások között lépett a szószékre. Köztetszésben részesült egy óráig tartó beszédét, melyben mindenekelőtt az oly szép számmal összegyült közönséget melegen üdvözölte, két részre ósztathatjuk. Az első részben ugyan is utalt arra, melyek okai hazánk jelenlegi válságos helyzetének, mig a másik részében kimutatta azon módot, melylyel a jelen szerencsétlen állapoton segiteni lehet: mig egy reszről előadta mindazon események láncolatát, melyek a jelen helyzet tarthatatlanságát szülték, és az országot anyagi és erkölcsi bukással fenyegetik, másrészről, minden rendelkező adattal bebizonyitotta, hogy az országot anyagi végromlásától csak az önálló vámterület mentheti meg, és ép ezért felhivta a közgyülést, miszerint igyekezzék oda hatni, hogy a vámügyi javaslat szavazásánál képviselőik az önálló vámterületet pártolják. — Ezek után az intéző bizottság, mely Benkovich Ernő földbirtokos, Bese Dávid, Dömötör Dávid és Turcsányi István ügyvéd urakból állott, a fennebb ismertetett 2 határozatot ajánlotta elfogadás végett, melyeket a népgyülés egyhangulag közhelyesléssel tett magáévá.

Végül báró Mednyánszky Árpád a lévai járás volt függetlenségi képviselőjeloltje, a gyülés egyhangu kivánságának engedve, szintén szószékre lépett, beszédében örömét fejezte ki a fölött, hogy mindazon arczok, melyek ellene és mellette voltak, egy táborban vannak központositva; nagy elismeréssel emelte ki, hogy a járás nemcsak érzi, hanem teljesiti is a haza iránti kötelességét, a viharos tetszéssel fogadott beszédek után, melyeknek itt tér szüke miatt csak sovány vázlatát adhatjuk, a gyülés a legpéldásabb rendben eloszlott.

Ezzel azonban még nincs befejezve a történtek leirása, este 7 órakor fáklyás zenével tisztelte meg Léva városa Simonyi Ernő képviselőt és báró Mednyánszky Árpádot. Váczi János a véget nem érő fáklyák láng-tengerében üdvözölte Simonyit, mint az ország egyik buzgó törhetlen bajnokát, Mednyaszkyt pedig mint a járásjövendőbeli követjelöltjét. Az ünnepeltek megköszönték a kiváló figyelmet és megtiszteltetést, és kérték az összegyülteket, hogy elveik mellett hivek maradjanak.

Este 8 órakor a vendéglő nagy termében társas lakoma volt. A pohárköszöntések hosszu sorát Nagy János nagy-sarlói reform. esperes nyitotta meg Simonyit éltetve, utánna Simonyi Ernő a népgyülés hazafias elnöke, Benkovics Ernőre emelte poharát, báró Mednyánszky Árpád a török fegyverek győzelmét, Nagy János hazánk nagy fiát Kossuth Lajost, Bese Dávid is Simonyi Ernőt éltette. A toasztok hosszu sora csak 11 óra felé szakadt meg, midőn a közönség — melynek jókedvét Lakatos Sándor jól szervezett zenekara élénkité — oszolni kezdett. r. l.

A háboru.

Amit több tegnap óta érkezett hir daczára sem birtunk elhinni, azt most végre is el kell fogadnunk tény gyanánt. Egy hivatalos orosz távirat egész határozottan, félreérthetlenül jelenti azon szomoru esetet, hogy Ozman pasa oly jelesül s oly sokáig védett sánczai mögől tegnap reggel nyugati irányban kirohant, de a serege által tanusitott elszánt küzdelem daczára ótórai erőfeszités után kénytelen lett magát egész seregével megadni. Mindamellett, hogy ezt megtörténhetettnek tartjuk, nem értjük a dolgot. Az ostromló orosz-oláh hadsereg, mely legfőllebb 120,000 emberből áll, Plevna körül kilencz mérföldnyi vonalon volt fölállitva és igy egy mérföldre 14 ezer sem esik. Az ostromvonalat több helyen a Vid folyó, hegynyilások, vizmosások és patakok akként metszették darabokra, hogy ezek közt a teljes összefüggés és gyors közlekedés lehetetlen, a mozdulat egyik helyről a másikra, különösen az ostromvonal keleti félkörében a nyugatiba fölötte nehéz és sok időbe kerülő volt. Bármerre tört legyen is ki Ozman pasa, seregének az első órában csak 14.000 ember állhatta utját; s mi ez 50.000 győzelemhez szokott, elkeseredett töröknek? Továbbá megtehette volna Ozman pasa — s nem is értjük miért nem tette — hogy virradat előtt tör ki, midőn a sötétség leple alatt az orosz vonalig észrevétlenül közeledhetik s mire ő egyenes irányban átgázolt az utját állni elégtelen seregen, akkorra már a regg őt az orosz vonalon tul találhatta, s az orosz segélyhad pedig már csak a nyomát üthette volna. Alattomban értetik, hogy neki föl kell vala áldoznia seregének egy részét, mely az ellenségre a fősereggel ellenkező irányban rohanjon ki, s az ostromlók fővezérét zavarba hozza.

Igy történt-e a kirohanás, vagy az ottani helyrajzi viszonyok s egyéb körülmények tekintetéből, ha másképp is, de mindenesetre czélszerüen, s a szomoru sors annak daczára sem volt kikerülhető; vagy pedig a nélkülözésekkel való küzdés és reménytelenség megfosztotta ugy Ozmant a higgadt gondolkozástól, mint seregét a régi, a kellő erőtől és bátorságtól: azt a részletekre vonatkozó jelentések megérkezése előtt nem tudhatjuk, s igy a történteket megbirálni képtelenek vagyunk.

Abból azonban, hogy a Plevna elestére vonatkozó hir megfoghatlannak látszik előttünk, önként következik, hogy még van egy vékony szál reménységünk annak valótlanságára nézve; s minthogy az orosz hivatalos táviratok nem egyszer hazudtak győzelmet, nem vélünk alaptalanul gondolkozni, midőn azt tartjuk, hogy a föntemlitett orosz hivatalos jelentés föltétlenül nem érdemel teljes hitelt, s az arra nézve jogosan fönnforgható kétséget csak a további megerősitő jelentések fogják eloszlathatni.

UJDONSÁGOK.

— *Az országgyülés — közmunkatanács — a fővárosi közigazgatás és fővárosi egylet tudósitásai, valamint Fábián Gábor életrajzu, az irodalmi rovat, a török sebesültek részére történt adakozások és „Egy bün története" czimü tárczánk lapunk mellékletén van.*

— Személyi hir. Széll Kálmán pénzügyminister tegnap este Bécsbe utazott. Mr. Monson angol consul Budapestre érkezett és átvette a consulság vezetését. Mr. Monson eddig Montenegroban működött, legutóbb szabadságon volt hazájában és most ide neveztett ki. — Kammermayer Károly polgármester megbetegedett és kénytelen most az agyat őrizni; betegsége azonban nem oly sulyos, hogy remény ne lehetne, hogy hivatalos teendőit rövidebb idő alatt ujra teljesitheti.

— Rudolf trónörökös a közeledő tél beálltával, tekintettel a nagymérvü munkahiányra 2000 frtot adományozott a főváros szegényeinek, s ez összeg érdemszerinti szétosztásával Thaisz Elek főkapitányt bizta meg, ki déli 10 és 1 óra között teljesiti naponkint ebbeli megbizatását a régi városházán, hol a szegények jelentkezhetnek.

— Plevna elestének hire mily óriás mértékben érintette a kedélyeket, jellemzőn bizonyitja azon körülmény, hogy a vidékről a mai nap délutánja folyamában halmazával vettünk távirati kérdezősködéseket, ha igaz-e a hir, vagy még nem egészen? — Estig azt válaszolgattuk: „Még nem minden kétséget kizárón az"; de este, fájdalom, már azt kellett válaszolnunk: „Pétervárról, Bogotból hivatalosan jelentik". — Értjük, hogy magyarországszerte fájó szivvel várják e szomoru, e leverő hireket!

— A honvédelmi miniszteriumi palotára a tervek már elkészültek s mint értesülünk, az épitkezést az országgyülés beleegyezése mellett a jövő év tavaszán el akarják kezdeni. A honvédelmi miniszter bizonyára, s különösen a mostani iparpangásnál, hazai embereinkre fojabizni a kivitelt s a munkákat saját iparosainknak adja ki.

— Pest-Pilis etc megyében az ujonczállitás következő napokon fog végrehajtatni az 1878-ik évben: Vácz városban január 15—17-ig. Vaczi felső járásban január 18—22-ig. Szent-Endrén január 25—26-ig. Pilisi felső járásban jan. 28. — febr. 5-ig. Pilisi alsó járásban febr. 7—16 ig. Váczi alsó járásban febr. 21—28-ig. Pesti felső járásban márczius 2—7-ig. Pesti alsó járásban márczius 9—15-ig. Az alsó kecskeméti és N.-Kőrös és czeglédi járásban jan. 15—20-ig. Kun-Szt-Miklós, Félegyháza és közép-kecskeméti járásában február 1—7-ig. Alsó kun-szent-miklósi járásban és Kecskeméten febr. 10—16-ig. Az alsó solti járásban febr. 19—26-ig. Középsolti járásban márczius 1—7-ig. Felsősolti járásban márczius 9—14-ig. Három sorozó bizottság egyidőben fog működni külön járás vagy városban.

— Természettudományi estély. A természettudományi társulat legközelebbi estélye deczember 14-én, pénteken esti 6 órakor fog megtartatni a vegytani intézetben (országut, 42.) Ez alkalommal Thanhoffer Lajos folytatni fogja a mult pénteken megkezdett előadását a táplálkozásról. Belépti jegyek a társulat titkári hivatalában adatnak ki csütörtökön d. u. 4-től 6 óráig és pénteken d. e. 10-től 12 óráig.

— Gyöngyösről irják lapunknak decz. 10-éről: Tegnap a helybeli mükedvelők a „jóték. nőegylet" javára a „Tüz a zárdában", „Nő udvarlás" és „Dicsőség bajjal jár" czimü egy felvonások vigjátékokat adták elő a „vaskorona" nagytermében. A közönség nagy számmal vett részt ez előadáson. Jakab Géza, Weinberger Soma, Kováts Zoltán és Hellerman Antal urak ugy Neszvadba Károlyné urhölgy, valamint a bájos Márton Ida k. a. különös tapsokban részesitettek. Időközben az egyesület zene-kara — Fehér P. karnagy vezérlete alatt — játszott oly kitünően, hogy mindőn a zene elhallgatott, élénk tapsvihar tört ki. Az előadást táncz követte, melynek kezdeténél özv. gr. Szapáry Józsefné urnő is jelen volt; a tánczmulatság majd hajnalig tartott, hol jelen volt városunk szine-java. A „jóték. nő egylet" javára — körülbelől — 80—90 frtot jövedelmezett a szini előadás.

— A terézvárosi zálogház ügyében, mely iránt igen nagy érdeklődés uralkodik a Terézváros és környékének közönsége között, Trefort miniszter ur tudvalevőleg olyan telek vásárlását ezélozta, a melynek négyszögöle 170—180 frtba került volna. A pénzügyi bizottság azonban, s ennek ajánlatára a képviselőház utasitotta a minisztert, hogy olcsóbb vásárra igyekezzék és hirdessen árlejtést. Az erre vonatkozó hirdetmény után pedig, mint értesülünk, 45 ajánlat érkezett be a kereskedelmi miniszteriumhoz. — A bizottság felbontotta az ajánlatokat s állitólag három elfogadható talált közöttük: az egyik telek valahol az Eötvös, a másik a kertész- és Weselényi uteza sarkán, a harmadik pedig a Hunyadi-téren volna. A ki azonban a Terézváros fekvését ismeri, lehetetlen, hogy a bizottság ez elhatározását komolynak vehesse; épen a mily érthetetlen volt Wahrmann indiványa a bizottságban, hogy a telekre 20,000 frtnál többet nem lehet adni. Szükségesnek tartjuk figyelmeztetni a miniszter urat, hogy az intézet czélja: a közönség javára szolgálni, a közönségre nézve pedig azaz ultima rátio rerum, hogy hol emeltessék az uj zálogház, tehát azt mindenekelőtt szem előtt kell tartani. A Terézvárosnak nagy területe van s egyik széle messze esik a másiktól. De azonfelül azt is számitásba kell venni, hogy az uj zálogház nem csupán a Terézváros lakosságának, hanem mindazon környékbeli közönségnek használatára készül, a melyhez közelebb fog esni, mint a közp. zálogházi épület. Buda jóformán, s az egész Terézváros, azonfelül a Lipót, József és belváros egy része volna az uj intézetre utalva. Itt a czélszerüség ugy szólva az egyetlen irányadó szempont, mert különben minek csinálják? S kevésbé jöhet tekintetbe a telek relativ költsége. Oly vállalatba, mely 12 százalék tisztaj jövedelmet hajt évenkint, az állam, ha a közönségen segitni is akar, annyit fektethet, hogy az épületnek bizonyos becse is legyen, különben valamelyik viskóban is lehetne bérelni helyiséget. (A közp. intézet épületének mostani becsértéke 289,133 frt s 99 kr.) Kicsiny telek, kicsiny ház, mely mellett elébb-utóbb ismét szükségessé válnék az uj „pótlás", nem felelhet meg a czélszerüségnek. Félreső vagy dugott hely meg épen ellentétben áll a zálogház feladatával. Az a legfőbb és legfontosabb, hogy a tervezett középület olyan helyen emeltessék, a mely a város illető részének csakugyan forgalmi központját képezheti. Nem fiók, hanem egy második főzálogház lesz az. — A sajtónak pedig kötelessége figyelemmel kisérni ezen a közönséget szorosan érdeklő ügyet. — Megjegyezzük egyébiránt, hogy az ajánlott telkek árai nem 29—100; hanem 29—180 forint között váltakoznak ölenként, csakhogy a bizottság a 100 frton felül eső ajánlatokra eddig — elég helytelenül — nem reflectált. Egyik laptársunk ma igen erősen kikel az itt történt „história" felett, s óhajtanók, hogy bővebben nekünk is ne kelljen azt „kommentálnunk."

— Az országban létező összes gazdasági iskolák állapotáról egy kimutatás készül a földmivelés- ipar- és kereskedelmi miniszteriumban a franczia mezőgazdák kongressusa részére, a mely intézet megkereste ez adatok közlése végett a kormányt. Ugy tudjuk, hogy ez adatok annak idején a budgettárgyalások alkalmával a törvényhozásnak is be fognak mutattatni.

— Jótékony czélu előadás tartatott tegnap a várszinházban a tabáni szegény „gyermekekert" javára. Közreműködtek a „Szép molnárné"-ban Kis Kornélia kisasszony és Vitthalmné jó sikerrel. Szuborics gordonkajátékát sürü tapsokkal jutalmazta a nagy számmal jelen volt közönség.

— Figyelmeztetés. 1867. deczember 31-én a következő akadémiai pályázatok határideje jár le: 1. A gróf Teleki-alapitványból szomoru játékra (100 arany); 2. A gróf Karácsonyi alapitványból vigjátékra (400 drb. arany); 3. A gróf Nádasdy alapitványból elbeszélő költeményre (100 arany); 4. A Horváth M. és Frakuói V. által „Révai Miklós" életrajzára (100 arany); 5. Marczibányi alapitványból a kötszók jelentésének kifejtésére (80 arany); 5. Dóra-alapitványból a vasutak társulati és állami kezelésére vonatkozó kérdések fejtegetésére (100 arany); 7. A Sztrokay alapitványból a perorvoslatok rendezésének kidolgozására (100 arany); 8. A Dézsán József alapitványából a réz és vizgőz melegének tanulmányozására (1200 frttal) hirdetett pályázatok. Miről a pályázni kivánókat oly megjegyzéssel értesitem, hogy deczember 31-ike után pályamunkák el nem fogadtatnak. Budapesten, 1877. decz. 10-én. Fraknói Vilmos, helyettes főtitkár.

— Kitiltott lapok. A Nápolyban megjelenő „L' Italia deg l'Italiani" és a Milanóban megjelenő „La Farfalla" czimü lapok postai szétküldése a magyar kir. kereskedelemügyi miniszter egy ujabb rendelete értelmében megtagadtatott. Ezért utasittattak a postahivatalok, hogy nevezett lapokra se előfizetést ne fogadjanak el, se a lapok szállitását és kézbesitését ne eszközöljék.

— A török sebesültek javára Fleischman Mariska kisasszony P.-Börcsházáról egy csomag tépést sziveskedett hozzánk beküldeni. Köszönettel fogadtuk, át fogjuk szolgáltatni a többihez.

— Török férfiak arczképesportja. Szinay István tehetséges miskolczi fényképész a jelesebb török férfiak arczképét adta ki. Köztük van Abdul Medsid szultán, ki 1849-ben a magyar menekültek kiadását tagadta meg, továbbá II. Abdul Hamid szultán, Abdul Kerim, Midhat, Szulejman, Mukhtar, Mehemed Ali, Ozman, Hobart, Tahir bey, s tobo nagy emberei a legszentebb jogért vérző nemzetnek. Alkalmunk volt láthatni a jeles képet, s valóban mondhatjuk, hogy kiállitás tekintetében bátran versenyezhetik a külföldiek hasonló termékeivel. A kép tiszta jövedelme a consulatus ellenőrzése mellett, a török sebesültek javára van ajánlja. Megrendelhető kiállitónál Miskolczon. Ára 2 frt.

— A népszinházban holnap szerdán lép fel először Erdélyi Marietta k. a., mint szerződött tag, Floretta szerepében a „Kis doktor"-ban. A kisasszony ezenkivül még a „Kis menyecske" s a „Kapitány kisasszony" czimszerepeire is készül.

— A lóavatási szabályok megváltoztatása ügyében ma közli a hivatalos lap a honvédelmi miniszter rendeletét, a mely szerint utasitja a megyék közönségét, hogy több szolgabirói járások, esetleg a megye területén található sz. kir. és törvényhatósági joggal felruházott városok egy lóállitási kerületbe osztása és azok számára egy avatási állomásnak, valamint fizetési helyül a legközelebb levő adóhivatalnak kijelölése iránt sietve, de legkésőbb folyó évi deczember hó 20-ig, javaslatot tegyen.

— Nagymennyiségü csempészett szivart kobzott el az utolsó hónapban a m. k. pénzügyigazgatóság. A legtöbb Hamburgból érkezett „különfelék" gyanánt becsomagolva. Mind e szivarok f. hó 21. 22. és 23-án fognak a fővámhivatalban elárvereztetni.

— Borzasztó vasuti szerencsétlenség történt, mint az Ung irja, az Ungvár mellett az Ung folyón átvonuló vasuti hidon. Mult pénteken d. e. 11 óra után az indóházból egy gép indult ki, mely maga után egy kocsit vitt, hogy az ungvári urodalmi faraktárból fát szállitson. Midőn a gép a hidnak tulsó végére ért, a hid 12 méternyi hosszuságban leszakadt, s a gép összes szerelvényeivel együtt a mélységbe zuhant. A vonaton összesen öt személy volt, kik közül Jászay Istvánt egy vasrud keresztülszurta s összezuzta; a szerencsétlen daczára a gondos orvosi segélynek, pár órai szenvedés után borzasztó kinok között meghalt; két egyén megsebesült, kettő pedig szerencsésen megmenekedett. — A helyszinén borzasztó kép tárult a szemlélő elé, a hid összes alépitménye a hosszasságban helyezett gerendák kivételével a szó szoros értelmében szétromboltatott, a gép pedig nagyobbrészt szétzuzva feküdt a mélységben, egészen befuródván a talajba. A gerendák korhadtak voltak; a szerencsétlenséget közvetlen megelőzőleg ugyanazon helyen néhány munkás javitásokat akart a hidon eszközölni, s beszélik, hogy több, a fákat összekapcsoló vasrud vétetett volna ki a munkások által a javitáskor, mi a különben is

---

AZ „EGYETÉRTÉS" TÁRCZÁJA.

A KÖSZÖRÜS.

— Történeti regény. —

Irta **CHAVETTE JENŐ.**

Forditotta Hentaller Lajos.

MÁSODIK RÉSZ. — HARMADIK KÖTET.

— 60-ik folytatás. —

— Jöjjön kedves gróf s beszéljen nekünk valamit, hisz ön oly kitünő elbeszélő; akkor talán hamarabb mulik az éjszaka, folytatá Charles.

Barassin azt hitte, hogy szemtelensége által talán kivaghatja magát.

— Valóban csak akkor vagyok jó elbeszélő, han melegem van, mondá.

— Nem értem.

— Azt hiszi talán, hogy nem fázom? Decemberi éj, és ily öltözet!

Ezzel éjjeli köntösére mutatott, melyben az ágyban feküdt.

— Burkolódzék méltóságába gróf ur; ez jó melegen fogja tartani; mondá a csapat vezetője.

— Ram nézve előnyösebb lenne egy oly kecskebőr, minő emberei vallán nyugszik.

— Minek?

— Hogy hogy minek? Csak nem lehetek sokáig ily öltözetben?

— Ó! nem, soká nem, viszonzá oly hangon Charles, mely megremegtette az óriást.

— Az ördögbe! gondolá, már látom, hogy életemben nem szakgatok el több nadrágot.

A banda vezére felkelt a fatörzsről, melyen eddig ült, s a fogolyhoz lépett.

— Hallgass meg gazember; az által, hogy kocsimat elloptad, okot szolgáltattál a kékeknek elfogatásomra: ki voltam téve annak, hogy agyonlőjjenek.

— Ó! tudja, annyira meg voltam menekülés közben zavarodva, hogy nem számolhatok tettemről..... s csakis sietségből..... anélkül, hogy tudtam volna kié, vittem a kocsit magammal.

— Ki vagy? kérdé durván Charles.

— De hisz mondtam már, hogy gróf Barassin.

— Egy iszonyu gazembert kerestetnek Párisból, kit különösen Fouquer-Tinville szeretne megcsipni. Választani engedek.

— Mi felett? kérdé meglepetve az óriás.

— Lehetsz ama gazember, vagy Barassin gróf.

Tudta, hogy a bretagnei parasztokra nagy befolyással van a nemesség; azért is a fogoly, daczára nevetséges öltözetének, büszkén egyenesedett fel, s oly hangon, hogy a jelenlevők mind meghallhatták, mondá:

— Barassin gróf vagyok.

— Tudd meg, hogy hiába rontod tüdődet; mond nyugodtan Charles, ki észrevette, miért teszi ezt az óriás.

— Hogy hogy?

— Csapatomban legfeljebb három ember van, ki érti a franczia nyelvet.

Barassin dühösen ranczolta össze homlokát.

— Tehát választottál a gróf és gazember között?

— Igen, én a gróf vagyok.

— Határoztál?

— Tökéletesen.

E valaszra Charles megfordult.

— Petit Ange, jöjj ide.

E hivásra egy ferfi valt ki a csoportból.

— Végy magadhoz néhány embert, s valamelyik bokor mögött lődd e ficzkót agyon.

Petit Ange ratekintett az óriásra, ki a fentebbi szavakuál elhuzta száját.

— Kar volna a löport és golyót vesztegetni. Ha embereink a nagyságos urat egy fára akasztjak, mulatságos is lesz, és a lövések sem hozzák a nyakunkra a kékeket.

— Tégy a mint akarod, mondá a parancsnok.

— Teremtette! gondolá az óriás, es én azt hittem, hogy nyugodt éjszakam fog lenni.

— A nagyságos urnak talán mindegy lesz, akármelyik fa? kérdé gunyosan Petit-Ange, leoldvan oldaláról a kötetet, melylyel a kecskebőr volt megerősitve derekán.

— Ha! ha! engedjetek választanom, és én valamelyik bokorra akasztatom fel magamat, mondá a fogoly, ki tréfának gondolta e dolgot.

Charles intésére nehány ember lépett elő, hogy megkötözze Barassint.

— Tehát komolyan felakasztanak? gondolá az óriás, midőn látta, hogy Petit Ange egy fára mászik s a kötelet azon megerősiti.

— Előre! kiáltá a diletans hóbér.

A chouanok felemelték az óriást, mire Petit-Ange bámulatos ügyességgel illeszté nyaka köré a kötelet.

Midőn közelebbi érintkezésbe jött a végzetteljes gallérral; lepillantott Charlesra, s élénken kérdé:

— Hátha akasztófavirág volnék?

A vezér intett embereinek, kik ép elakarták bocsátani áldozatukat.

— Megváltozott nézeted? kérdé.

— Körülmények változtával fontolva cselekszik az ember. Igen én ama bizonyos gazember vagyok: bizonyitá a haláltorkában lógó ember.

— Miután erős, okos és merész emberek ismerlek, megkegyelmezek, ha beálsz csapatomba.

Petit Ange, a faágon ép Barassin felett volt.

— Mondj igent, te hosszu, majd jól fogunk mulatni, sugá fülébe.

— Szivesen! kiáltá az óriás.

— Arra azonban figyelmeztetlek, hogy ha elárulsz; barhol légy is felkereslek; és iszonyu kinok között vegezlek ki.

— Beleegyezem.

Charles ujra intett; és a chouanok lebocsájtották Barassint a földre.

Egy negyedórával később, midőn már a bandita társaitól kölcsönzött ruhába volt bujtatva; beismerte uj főnöke előtt előbbi életét, mely egész sorozatát tartalmazta a rablások és elitéltetéseknek. Charles, a helyett, hogy felháborodott volna e miatt, egész nyugodtan hallgatta.

— Te ostoba! most akartál ép ezen elpusztult, s katonaságtól hemzsegő vidéken elrejtözni?

— Nem lehet azon csodálkozni. Azt hittem majd itt a zavarosban, valami jó zsákmányra tehetek szert.

— Valami elrejtett kincsre?

Ó! régen volt már az, hogy azokat elrejtettek; s a mit a nemesek magukkal el nem vittek; feltalálták azt a kékek. Jobb lett volna ott maradnod a hol voltál.

— Ez igaz. Annyival is inkább, mert a mit a távolban kerestem, az már a körmeim között volt; vélte sóhajtva Barassin.

Charles csodálkozva tekintett reá.

— Te tudod hol van kincs elrejtve? Te? kérdé rögtön.

— Azt nem tudom hol van; de ismerem a kik a kincset ellopták. S miután még hosszabb ideig nem vehetik használnát; időközben meglehetne kiserleni azt tőlük ellopni.

— És a kincs jogos tulajdonosa nem sejti a tolvajlást?

— Ó: az . . . a tulajdonosnő sohasem kéri számon. A kincs Dubarry-é volt, kit három hét előtt nyaktilóztak le.

— S miért nem kisérletted megszerezni a kincset?

— Mert szökésem után kerestek, s kénytelen voltam Párisbol távozni. Azonkivül egyedül sohasem birtam volna feltalálni. Több ember kell ahoz, kik együtt dolgoznak, mert a két tolvaj nagyon óvatos, s bajosan vallanák be, hova rejtették.

— Azután megérné a dolog a fáradságot? kérdé a parancsnok, ki feszülten hallgatta az óriást.

— Igen; milliókról van szó. A chouan élénken egyenesedett fel.

— Párisba kell mennünk, mondá.

— Kettesben? Az nem elég. Legkevesebb harmincz ügyes és bátor emberre lesz szükségünk.

— Gondoskodom róluk.

— Akkor tehát induljunk.

— Utközben majd gondoskodunk, mily módon szerezhetjük meg attól a két embertől a kincset.

— Tervem kész; gondoltam már én erre; ugy fog menni az egész, mint a karikacsapás.

— De hát miért nem kisérletted akkor meg?

Az óriás fejét rázva válaszolá:

— Ah! miert nem! Mert nem találtam meg azt, a mi okvetlen szükséges, hogy tervem sikerüljön.

— S mire van szükséged?

— Egy nőre.

A chouan nevetni kezdett.

— Ez igazán rendkivüli valami.

— Bizony, a minő nekem kell, azt nem mindennap találhatunk.

— Mily nőre van szükséged?

— Fiatal, szép, müvelt, bátor, egyszóval kiválóra.

— Es tudatni kellene vele tervünket?

O! nem; minek; az a fő tervemben, hogy szolgáina minket, s czéljainkat még sem ismerné.

Charles egy perczig gondolkodott.

— Én ismerek ily nőt, mondá.

Egész éjjel csevegtek a tüz mellett. Megállapitottak a merész tervet, hogy miként fogják Dubarry kinesét, a két tolvajtól ellopni.

Napkeltekor szétoszlatta Charles embereit. Mialatt rendeleteit kiadta, Barrasin lopva reá függeszté szemeit.

— Igen; mondá magában, azt hiszem mégis lesz hasznom a párbeszédből, mit három hét előtt a Conciergerieben kihallgattam; midőn a két mákvirág a „halottak kamrájában" kivallatta a szegény grófnőt, hogy hová rejté kincsét.

Gondolataiban valaki megzavarta; egy kéz nehezedett vállára, s az illető megszólllalt:

— Ugye! czimbora, jó tanácsot adtam, midőn azt mondtam, hogy lépjen be bandánkba.

— Még nem tudom, mond kicsinylőleg Barassin, ki Petit-Angetól a vezérre nézve felvilágositást szeretett volna kapni. Az igaz, hogy nem kellemes dolog felakasztatni, de azt hiszem, hogy tettemre csakis az ön szavai csábitottak.

— Micsoda szavak?

— Azt mondta parancsnokáról, hogy körében sokat lehet nevetni. Félek, hogy ezen igérete nem teljesedik be.

— Hogy hogy!

— Nekem ficzkónak tünik fel, ki szeret hadakozni... és mindent egyedül és csakis a királyért, és annak dicsőségére tesz.

— Ó! vélé Petit-Ange a parancsnok előtt van még nagyobb ur is a királynál.

(Folytatása következik.)

korhadt gerendák hordképességét nagy mértékben meggyengitette. — A kár tetemes; a rendőrkapitány azonnal megkezdte a nyomozást, s a hidon dolgozó munkások közül négyen rendőri felügyelet alá helyeztettek.

— Szánalomraméltó anya. Brügemann Károly asztalossegéd öngyilkossága, ki f. hó 5-én a városligetben fölakasztotta magát, igen fájdalmas hatást tett anyjára, özv. Brügemann Magdolnára. Mikor a hirt megvitték neki, igy kiáltott fel: „Ez már a harmadik fiam, ki öngyilkossá lett!"

— Különös boszut követett el Kohanetz András csavargó czipész legény. Szokása szerint későn éjjel jött szállására és e miatt Fejuk Lipót szállást adója megdorgálta őt, Kohanecz elővette dikicsét és a gazda uj téli csizmáit összevagadalta, mire elfogatott és hüvösre tétetett.

— Elevenen eltemetve. Dallos István 40—45 éves munkás tegnap a soroksári vámon kivül egy gödörben dolgozván, az a nélkül is ingó talaj fölötte összeomlott s a szerencsétlent betemette. Mire kiásták már megfuladt. Holttestét a Rókus kórházba vitték.

— Rendőri hir. Pilis Julia 54 éves özvegy asszony tegnap este ¾ 10-kor a hatvani uteza 3. számu ház kapu kilincsére telakasztotta magát, de a házmestertől rögtön öngyilkossági kivitelében gátolva lett. A kórházba szállitották a végelszánt öreg asszonyt.

Rövid hirek. A gyapju-utczai német szinházban a pénzválság egyre tart. Fahnert Eliza felbontottnak nyilvánita szerződését s elutazott Bécsbe. — Pápán özv. gr. Eszterházi Pálné legközelebb hatvan szegény gyermeknek juttatott téli ruhákat. — A londoni magyar segélyegylet a mult évben 337 hazánkfiát segitette; vagyona 1071 font sterlingből áll. — Rudolf trónörököst a király „állományon kivüli" sorhajó kapitánynyá nevezte ki a tengerész-tiszti területbe. — A Nagy-Szombatban megjelenő „Tirnauer Wochenblatt" ezentul magyar mellékleteket is ad. — Pozsonyban közelebb vendégszerepelni fog Bognár Friderika, a cs. kir. udvari bécsi szinház tagja. — A szinképezde tegnapi matinée-ján leginkább kitüntek: Gyenes, Krémer, Bárdy, Tolnai és Somló, a nők közül Ramazetter Johán, Dömjén Rózsa, Czecz Katalin és Kéler Ilona; az operai szaknál Walch Vilmos, Örley Fióra és Kántor Gizella. — A telephonnal a főváros és Székesfehérvár közt is kisérletet tettek s az ugy, mint a kisebbek, nagyon jól sikerült. — Garibaldi azt irta az olasz igazságügyi miniszternek azon alkalomból, hogy a halálbüntetést eltörölték: „Kivánom, hogy törölje el a háboru mészárszékeit is." — A chinai éhnyomor az ottani lapok szerint olyan borzasztó mérveket öltött, hogy az erősebbek a gyengébbeket öldösik és hullákkal táplálkoznak, a mi perszе hihetetlen.

—

A hivatalos lapból. A király, mint a hivatalos lap mai száma helyreigazitólag jelenti, Kovátsfy Alajos nyugalmazott törvényszéki elnöknek, 40 évet meghaladó buzgó és közhasznu szolgálatai elismeréseül a harmadosztályu vaskoronarendet, kaposmérei Mérey Sándor közös pénzügyminiszteri osztanácsosnak jeles szolgálati elismeréseül a miniszteri tanácsosi czimet és jelleget adományozta.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszékhez jegyzőkké: ifj. Bánó József igazságügyminiszteri segédfogalmazót, Mattyasovszky Miklós és Mikinszky István kereskedelmi és váltótörvényszéki aljegyzőket nevezte ki. Ugyanesak az igazságügyminiszter dr. Rákosi Bélát, a váczi kir. országos fegyintézet ideiglenes orvosát, ezen országos fegyintézet orvosává végleges minőségben kinevezte. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Molnár Ferencz magyar-nemegyei állami elemi népiskolai ideiglenes minőségü tanitót állomásán végleg megerősitette. — A pénzügyminiszter Csányi István díjnokot a székesfehérvári kir. illetékszabási hivatalhoz III. oszt. számtisztté nevezte ki.

Sport.

— Udvari vadászat. Hideg téli idő volt ma kivált a városon kivül és noha nem nyilatkoztak egymásnak a vadász urak — azért mégis fázott mindegyiküknek. Pont 12 órakor találkozott a rendes társaság az előre kijelölt Szt. Mihályi pusztán; a szarvas vadászat megkezdődött és ő felsége a királynő vidáman elől vágtatott a falka után. Vecsera bárónő és Edelsheim-Gyulainé urhölgyek ma is részt vettek a hajtáson. A kieresztett szarvas szép futamban iramodott meg a vasut mentében és két óra előtt kevéssel — a vig „hallali" jelentette az állat összerogyását. A királyné azután Gödöllőre visszatért, a társaság részint a fővárosba, részint Megyerre tartott.

— Ama farkas vadászat, melyről közelebb irtunk, a pestmegyei Mike-Buda pusztán és környékén szombaton, deczember 15-én fog megtartatni.

Egyletek társulatok.

— A József fiárvaház bizottsága ma d. e. 10 órakor tartott ülésében bontották föl a kenyér-szállitásra beérkezett ajánlatokat. — Mint legtöbbet igérő Brezmayer Károly ajánlata fogadtatott el, ki kigrként 13.95 krért szállitja a kenyeret az árvaház részére. — A szokásos karácsonyi ajándékok vásárlására a város által megszavazott 25 frton kivül a közönség között már eddig 100 frtnyi készpénz-adomány folyt be. — Békey elnök a bizottság tagjai között is megindítja e czélra a gyüjtést. — Frei és Radocsay bizottsági tagok kiküldetnek a szükséges karácsoni ajándék vásárlások megvételére. Elhatároztatott, hogy ujévtől kezdve az árvaház konyhája házilag kezeltessék. Ruprecht Demidovné urhölgy a főfelügyelet elvállalására fog felkéretni, s ezenkivül egy hölgy-bizottság alakitása czéloztatik, kit a konyhára és bevásárlásokra majdan egymás közt történendő megállapodások szerint ügyelnének fel. Radocsay biz. tag kiküldetett e hölgy-bizottságba leendő rézvételre több józsefvárosi urnőt felkérni. — Ennek kapcsában Frei és Kiss Péter urak a szükséges cselédszoba-butor, és konyhaszerek beszerzésére felkéretnek. — David lakatosmester ajánlata egy takaréktüzhelynek 250 frtért leendő felállitása elfogadtatik, s megtétetnek a szükséges intézkedések a légszeszcsőnek a konyhába, mosó- fürdőszobába bevitele iránt. — Végre elhatároztatik, hogy az árvaház törzskönyvében könnyebb áttekintés végett megjelöltessék, hogy a „tovább tanuloknak" tett fundatiókat egyenként kik élvezik.

— A Szent-István társulat folyó hó 13-án délutáni 4 órakor választmányi ülést tart.

— A fővárosi egylet f. hó 11-én d. u. 4 órakor a régi városház tanácstermében értekezletet tart, melyről az egylet tagjai értesittettek.

— Az országos nőképző-egylet hangversenye, nem karacson estéjén, hanem f. hó 16-án fog a Redout nagy termében megtartatni. Ezt megelőző napon egy műkedvelői szini előadás rendeztetik, ugyancsak az orsz. nőképző egyesület által. Mindakét estén nagy bazár, melynek jövedelme jótékony czélra fordittatik.

Fővárosi ügyek.

— A fővárosi tüzoltó-parancsnokság a közvágóhid tüzőrségen lévő jelzőgépekről és ezeknek betütáviró géppeli felcserélése érdemében kérvényt intézett a fővárosi tanácshoz, azonban a tanács a kérelmezett betütáviró gépnek beszerzését fedezet hiányában nem engedélyeztette, hanem az eddigi tapasztalt visszás tüzjelzés megszüntetése tekintetéből elrendelte, hogy a marhavásártéri börze-épületben levő tüzjelző is a közvágóhidi tüzőrségi helyiségbe áthelyeztetvén, ezen kettős tüzjelző felhasználásával tüzőrségi helyiségből ekként a közvágó-hid közelében támadó, s netán a közvágó-hid és marhavásártéri tüz külön-külön érthetően a fő tüzőrségi telepnek jelentessék, a marhavásártéri börze épület pedig egy egyszerü sodrony-csengetyü alkalmazása által a közvágóhidi tüzőrségi helyiséggel összeköttetésbe hozassék, a tüzoltó főparancsnokság tehát felhivatott, miszerint ezen határozat foganatba vétele iránt azonnal tegye meg a kellő intézkedéseket.

— A „Havas"-féle füstemésztő készülékének kérelmezett megvizsgálására kiküldött bizottmányba a főv. tanács részéről a középitési bizottmány javaslatához képest dr. Patrubány Gerő t. főorvos, Varásdy Lipót biz. tag, Vein János vizmüigazgató és Balló Mátyás tanár küldettek ki és Mecuwart a „Ganz"-féle vasöntöde igazgatója pedig, mint különleges szakértő kéretett fel nézet nyilvánitásra.

Törvényszéki csarnok.

— A falu roszsza. — Marosi István kötekedéseiről és czivódásairól hires ember, jellemére nézve sem tartják a faluban 13 próbás becsületességünek s ez inditotta Cziviákot arra, hogy Marosival összeszólalkozzon, őt gazembernek nevezte. — Marosi nem maradt adós a válaszszal, s azt felelte, hogy „az én apámnak még nincs olyan gazember fia, mint kigyelmed." Ebből verekedés támadt. Cziviák 3-szor lőtt revolverével Marosi-ra, de nem talált. Marosi fokossal védelmezte magát Cziviák ellen, s mikor a falu birái örökös árnyékával a kis biróval a helyszinén megjelent Cziviák kivánságára, Marosit — daczára annak, hogy ez ellenszegült, s a kisbirót fokossával meg is kergette, bekisértették. — Mindakettő ellen emeltetett vád, de Cziviák időközben meghalálozott. „Ő emberölési kisérletéért a legnagyobb biró előtt számolt. — Mig ide lent Marosival végezte a pestvidéki törvényszék. — Vizsgálati fogságát büntetésnek tudta be, s azonkivül a rabtartási költségekben marasztalta.

— Furesa passió. Ilókay János minden áron verekedni, virtuskodni akart. Patagzott a vér ereiben s töltette magában, hogy addig nem nyugszik, mig valakit el nem páhol. A koresmából hazamenet találkozott egy jámbor polgártársával Dudás Mihálylyal s minthogy más már nem járt az utczán, elhatározta, hogy ezt boldogitja útlegeivel. Nekiment, szóba állott, majd disputálni kezdett vele s végül annyira megverte, hogy Dudás Mihály 8 napig őrizte az ágyat s az orra még ezután is vörös maradt. A törvényszék ma tárgyalta az esetet s minthogy vádlott ellen még egyéb panasz nem merült föl, őt csak egy havi börtönre itélte s 10 frt ápolási dijban marasztalta el.

— Üzleteket csinált. Egy Galambos István nevü paraszt, a ki Velheim Mórnál mart. 29-én azzal állitott be, hogy kukuriczája van eladó, s e czimen 2 frt 20 kr. előpénzt vett fel. Előttevaló nap ugyanazon Galambos István hasonló czim alatt Blau Ignácztól 1 frt 30 krnyi előpénzt csikart ki. — Géza József szintén ezen panaszszal lép föl vádlott ellen, amaz eltéréssel mégis, hogy Gézától vádlott nem kukoricza, hanem krumpli szállitásra vett előleget. — Vádlott nem tagadja az ellene emelt panaszok alaposságát; enyhitő körülményül azonban azt kivánja magának betudatni, hogy tettét ittas állapotban, — tehát beszámitás alá nem eső körülmények között követte el. — A kir. ügyész Galambos István ellen 6 hónapi börtönt inditványozott, a pestvidéki törvényszék azonban vádlottat a csalás büntében vétkesnek mondván ki, 4 hónapi börtönre itéli.

TÁVIRATOK.

Plevnai katastropha.

Bogot, főhadiszállás, decz. 10. (Az „Egyetértés" távirata.) A nagy miniszteri tanácsban, mely decz. 8-án tartatott, valamennyien megegyeztek abban, hogy Plevna egy általános rohamtámadással bevehető. A parancsolatok ez értelemben adattak ki, és decz. 9-iki nap folytán az egyes orosz és román csapat-parancsnokok által teljesitették is. Már decz. 9-én 500 ágyu müködött folytonosan négy török védmü ellen, melyek az első rohamtámadásra kiválták szemelve. Az ágyuzás rettentő volt és egész éjen át tartott. Virradat felé még nagyobb erővel indult meg az ágyuzás. A támadó csapatok megalakultak. A főroham kezdetét vette. Hat támadó hadtest képeztetett. Ezek mindenike 12,000 embert számlált. 72,000 ember nyomult dörgő hurráh kiáltás között az előretolt török védmüvek ellen. 50,000 ember tartalékban állott. Teljesen nappal lett, midőn a hat támadó hadtest rajt bocsátott. A kétségbeesés bátorságával rohantak az orosz és román hadtestek az előtérbe lévő török védművekre. A kétségbeesés bátorságával védte magát azok őrsége. Nemsokára megszünt a fegyvertüzelés az egész támadó-körben. Az ellenfelek ember ember ellen küzdöttek. A szurony, handzsár, fejsze és tőr érvényre jutottak e borzasztó hősies küzdelemben. Kegyelem nem adatott és nem vétetett. Ekkor a török őrség ellentállási képessége bágyadttá lőn. Egyik ember hulláin a másik után tódult a török védművekbe. A töltés szét volt szakgatva. Az ár az áttört részeken benyomult. Egyes kisebb osztályok még tartották magukat, de ezek is elvesztek. Egyetlen egy ember sem maradt hátra. **A török erődök valemennyi őrsége lemészároltatott**, miután egy sem akarta magát megadni.

A rohamesapatok a bevett védműveken át a tulajdonképeni Plevna ellen nyomultak. A város egy völgyben fekszik. Azon magaslatokról, melyeken a bevett török erődök fekűsznek, teljesen belátható. Nagyszerü látvány nyilt meg a völgybe tekintő előtt, Ozman főhadereje volt ott összpontositva. Épen mozdulatait kezdte Vid folyam mentében északi irányban Viddin felé. Azonnal világos volt, hogy Plevna hős védelmezője azon eszközhöz szándékszik nyulni, mely számára még hátra volt, tudniillik a körülzáró hadsereg áttörését megkisérteni, miután az uralo magaslatok elvesztése Plevna további védelmét lehetetlenné tette. Ezen döntő kritikus perczben az orosz-román tartalék-tüzérség a közvetlen Plevna felett fekvő magaslatokig hatolt és a völgyben előnyomuló török csapatokat gyilkos tüzeléssel támadta meg. De ez sem renditette meg a török hadsereg álhatatosságát. A zászlóaljak gyorsan átalakultak, hogy az oroszok által megszállt magaslatok megtámadásához kezdjenek, egyes török hadosztályoknak sikerült az orosz ágyukig előnyomulni. A török hadsereg zöme e közben folytatta mozdulatait északi irány - ban. Ezen ellentámadásoknak csak az volt czéljok, hogy a főhadseregnek szabadulást engedjenek. Azonban kemény küzdelem után visszaverettek.

Most Ozman pasa személyesen állt csapatjainak élére. Openesig előre nyomult, körülbelül háromnegyed mérföldnyire Plevnától, a menekvés lehetősége mutatkozni látszott. Ekkor lépett actióba az orosz-román tartalék. Openes a jobboldali magaslati vonalen fekszik, mely a Vid folyót kiséri. Ott a tartalék egy része volt felállitva azon feltevésben, hogy Ozman pasa Viddin irányába fog vonulni. Openessel szemben a baloldali magaslati vonal emelkedik Dolni-Etropol mellett, itt is fel volt állitva az orosz-román tartalék egy ütege. Ezen végzetteljes völgyben Openes és Dolni-Etropol között éretett utol a török hadsereg és Ozman pasa a katastrofa által.

Itt rettentő kereszttüzbe jutottak, minden tüzelés a harczosok százait teritette a földre, a golyók záporként hullottak a tömegek közé, és egész századokat semmisitettek meg. A bátrak azonban megtarták a rendet.

De ekkor Ozman pasa egy golyó által találtatott és életveszélyesen megsebesitve lováról leroggyott. Az ellentállás e perczben megvolt törve. A török hadosztályokban fehér zászlók bontattak ki. A tüzelés megszünt. Zászlóalj, zászlóalj után rakta le a fegyvert. Az oroszok már Plevna városába nyomultak be, **szivrázkódtató kép táruit fel előttük: 10,000 halott és sebesült török katona fedte a csatatért. — Semminemü élelmiszer nem találtatott többé.** Még a polgárság házaiból is teljesen hiányzott minden élelmi szer. A plevnai kórházak a legszükségesebbeket is nélkülözték. Az ambulansok sem birtak már orvosszemélyzettel s legfeljebb száz sebesült ssámára voltak elégségesek. — A legvégső nyomor és inség mindenütt, amerre szem látott. Az első felületes megbecsülésre **a török foklyok száma körülbelül 40,000 ember. 400** ágyu és számos más diadaljelvény esett az oroszok kezébe, Ami még a csatanapján megtörténhetett, hogy a foglyok élelmet és a sebesültek segélyt nyerjenek, megtörtént. Mindkét rész kimerülése rendkivüli. **Az oroszok, valamint a románok veszteségei igen nagyok.**

—

PÉTERVÁR, decz. 11. (Hivatalos. Bogotból, decz. 10-dikéről.) **Ma reggel 7 és fél órakor Ozman pasa összes hadserege megtámadta a Vid balpartja melletti ostromzárvonalon levő hadtestünket, hogy ott keresztültörjön. A törökök támadása elszántan vitézi és jól intézett volt. A török sereg némely részei még vi-árkaink és ütegeink mögé is benyomultak, de minden keresztülörési kisérlet hiábavalónak bizonyult. Öt órai heves ütközet után a törökök megverettek. Ozman pasa, Plevna hős védelmezője, minden oldairól körülvéve s lában megsebesülve, egész hadseregével megadta magát. Az elfoglalt diadaljelek száma még nem határozható meg, de kezünkben van mindaz, ami Plevnában volt. Veszteségünk nyereményünkhöz képest nem nagy; legtöbbet szenvedett az asztrahani, a szibiriai és a szamogeti granátoszred.**

London, decz. 11. A reggeli lapok, Plevna elestéről szólva, azt tanácsolják a portának, hogy kössön békét. — A „Times" reményli, hogy a britt kormány közbenjárni fog. — A „Telegraph" a nagyhatalmak közös közbenjárását javasolja. — A „Morning Post" a mellett szólal fel, hogy Angolország lépjen közbe a törökök javára. — Methuen alezredes kineveztetett Berlinbe kalonai attachévá.

Bécs, decz. 11. A „Pol. Corr." a következőket jelenti hiteles forrásból, Bukarestből: Mindazon hirek, mintha Ozman pasának kitörése csak az egyesült oroszoláh hadsereg Plevna elleni támadása folytán következett volna, teljesen valótlanok. Ily támadásról teljesen mitsem tudni. Ozman pasa csakis teljes eleségbiány következtében kisértette meg a kitörést Plevnából. Csupán előnyomulása idézte elő a harczot, mely Ozman fegyverletételével végződött. — Ozman pasa kijelentette világosan, hogy megadja magát kegyelemre az orosz császárnak. Plevnában legelőször az oláh első hadosztályhoz tartozó csapatok vonultak be, melyek legtöbb támadást szenvedtek a törökök részéről. Bukarestből jelentik, hogy azon, ma keringett hir, miszerint a porta közvetlen lépéseket szándékozik tenni fegyverszünet, vagy békealkudozás kezdése végett, épen nem puszta találgatáson alapszik.

Bukarest, decz. 11. Az „Agence Russe" a következőket jelenti: Ozman pasa Plevnából tegnap kivonult a Vid folyó felé, ezen átkelt s megtámadta Dolni-Etropol erődöt, melyet be is vett. Az oroszok és oláhok azonban odasiettek Szuszurlu-Rukovából, mire iszonyu öldöklés keletkezett. Ozman pasa megsebesült s vissza akart térni Plevnába, az oroszok azonban Grivicza és a Zöld-hegy felől már akkor megszálltak volt Plevnát. Minden oldalról körülvéve, Ozman pasa megadta magát. A császár Milyutinnak a Györgyrendet adományozta. — A nikápolyi hid hirtelen elszakadt, ép ugy a távirda is Nikápoly és Vrbicza közt, utóbbit azonban már ma helyreállitják.

Bécs, decz. 11. (Az „Egyetértés„ távirata.) Az uj „Presse" a következőket irja Plevna eleste alkalmából:

Plevna eleste, a háboru kezdete óta az első nagy siker, melyet az oroszok elértek az európai harcztéren. Ozman pasa fegyver letétele, a czár szeregének a balkáni átkelés főhátrányát megszüntette, és Kelet-Bulgáriát a törököknek öt havi hősi védelme daczára elvesztette. Politikailag, a mint a dolgok állanak, Plevna eleste által nem sok nyeretett. Nem oly döntő Ozman pasa fegyverletétele, hogy a béke létrejöttét eszközölné. Oroszország ezzel még nem nyert eleget az alkudozásra és Törökország nem vesztett annyit, hogy békét köthessen. A harez tehát még tovább is folytattatik, habár ennek kimenetele felől már nincsen kétség. Ha a czár békés szándékai valóban igazak volnának, mint azt az orosz pártok hangoztatják, akkor a pillanat most meg lenne adva ezeket teljesiteni, hanem a czár legkevésbé rendelkezik szabadon, mint a szultán. Mifidketten a békét helyreállitani óhajtják, de ezen szándékok, tekintve a nép hangulatára, le vannak kötve. A békét helyreállitani lehetséges volna akkor, ha egy őszinte komoly közvetités lépne közbe; hanem, hogy ez ne létesüljön, arról a hármas szövetség gondoskodott. Tehát mig az oroszok a török birodalmat össze nem zuzzák, addig a békéről szó sem lehet, és addig még sok idő folyhat le.

Poradim, decz. 11. Az oroszok és az oláhok tegnap délután 4 óra közt vonultak be Plevnába. A nagyherczeg az éjt ott töltötte.

Poradim, decz. 10. Ozman pasa főtámadása Daniloff tábornok 2. és 3. gránátos hadosztálya ellen volt irányozva, a Vid balpartján Etropol és Dolni-Dubnik közt. Az ütközet reggeli 8 órakor kezdődött s délutáni 1 óráig tartott. Ugyanekkor általmadást is intézett az oláhok ellen Opánczi felé és a Vid jobbpartján levő hadállások ellen, a hol a törökök megadták magukat, majdnem ellentállás nélkül. Plevna közelében elvétetett Ozman összes szállitmánya, ki minden csapatával együtt megadta magát Ganeczky tábornoknak, s a lábán kapott seb daczára személyesen alkudozott a fegyverletétel fölött.

—

A delegatiók.

Bécs, decz. 11. (A „P. Corr." tudósitása.) A magyar delegatió külügyi albizottságában gróf Andrássy ma folytatólagosan a helyzetről és a kormánypolitikáról szólt. Beszédének tárgyát ezenfölül gróf Széchen beszédének azon része képezte, melyre multkor nem reflektált, valamint Csernátony és Apponyi gróf megjegyzései, melyek egyenest kérdést képeztek s melyeknél a szónokok már előre kijelentették, hogy a miniszternek jelenlegi abbeli nyilatkozata, hogy a kérdésekre most határozottan nem válaszolhat, őket megnyugtatja, valamint meg tudnak barátkozni azzal is, miszerint a miniszternek discretió alá helyezett nyilatkozatait a nyilvánosság elé nem viszik. Ezen előfeltételek mellett gróf Andrássy felvilágositásokat adott Apponyi gróf kérdéseire, és alkalmat vett magának a három év óta követett politikának majdnem valamennyi fázisát — részben titkos okmányok felolvasásával — megvilágositani. A mai ülésben tett közlések különösen discrét jellege arra birta a szólókat, hogy egyelőre nemcsak a miniszter nyilatkozatáról, hanem saját beszédeikről is hallgassanak, négy órai tanácskozás befejezése után, midőn gróf Péchy elnök felhivására senki sem jelentkezett szólani, gróf Széchenyi afeletti örömének kifejezése mellett, hogy felszólalása ily komoly és alapos megvitatásra adott alkalmat, inditványozta, miszerint tekintettel azon körülményre, hogy sem vita, sem határozat kilátásba helyezve nem volt, constatálja a bizottság a plenum előtt, hogy a nyert felvilágositások után a jelenlegi körülmények mellett a külügyi helyzetnek nyilvános diskussióját nem tartja időszerünek. Miután ezen inditvány egyhangulag elfogadtatott, gróf Péchy elnök szólalt fel, hogy a jelenlevők éljen kiáltása mellett a miniszternek a bizottság előtt tett nyilt és beható nyilatkozatáért köszönet mondattassék. Gróf Apponyi megjegyezte erre, hogy készséggel elismeri, miszerint a miniszter válaszai sok érdekes és jelentékeny anyagot szolgáltattak a helyzet megitéléséhez, de hogy ő végleges itéletét a kilátásba helyezett további előterjesztésektől teszi függővé! Andrássy gróf azt válaszolta, hogy ezt igen természetesnek találja és hogy alapos diskussió csak akkor fog történhetni. Az ülés folyamában, mint halljuk, Haynald érsek, Csengery és Széchen gróf ismételve szót emeltek s az utóbbi többek közt kijelenti, hogy egy — a legközelebbi pápa-választásnál gyakorlandó vetójog tárgyában szándékolt — interpellatió megtételétől a miniszternek bizalmas megjegyzései következtében elál. Erre a bizottság ülése délután 5 órakor berekesztetett. Holnap délután 4 órakor a magyar delegatió teljes ülést tart, amelyben az osztrák delegatió az indemnityről szóló üzenete fog átvétetni.

—

Bécs, decz. 11. Az urak háza a büntetőeljárásnak a semmiségi panaszra vonatkozó pontjainak megváltoztatásáról és déli vaspálya-szerződés részleges megváltoztatásáról szóló törvényjavaslatokat első felolvasás után a bizottsághoz utasitotta, A vasuti czélok végetti kisajátitásra vonatkozó s az urak háza elé másodszor érkezett törvényjavaslat a bizottsága inditványa szerint, nehány a képviselőház határozataitól eltérő módositással második és harmadik olvasás után vita nélkül elfogadtatott. Azután azon, az 1878-ik márczius 23-ikán tartott ülésben elfogadott s a képviselőház által módositott törvény került tárgyalás alá, mely kiegészíti a büntetőeljárásnak a semmiségi panaszra vonatkozó határozmányait. Az általános tárgyalás alkalmával br. Rizy utalván a legfőbb törvényszék fölszaporodott ügyeire, logikai okokból vissza akarja állitani a kormányi javaslat értelmében a 4. § második bekezdését. Az igazságügyminiszter nem akarja késleltetni e törvény létrejövetelét, s ennélfogva pártolja a bizottsági inditványt. Végül az egész törvényt a bizottsági javaslat szerint második és harmadik olvasás után elfogadták. — A delegatióba póttagul Wrintr választatott meg. — A legközelebbi ülés nincs kitüzve.

Bécs, decz. 11. (Képviselőház.) Az igazságügyminiszter jelenti, hogy a záloglevél-tulajdonosok képviselésére vonatkozó törvényjavaslat szentesitést nyert. — Promber indokolja a kérvények és határozati javaslatok elintézésének sorrendjére vonatkozó inditványát, mely a sorrendi bizottsághoz utasittatott. Borda jelentést tesz a dalmátországi gyarmatviszonyokról. Rövid vita után elvettetet Ryger azon inditványa, hogy e javaslat elvettessék s elhatároztatott annak részletes tárgyalása. E törvényjavaslat második és harmadik elvasás után a bizottsági inditvány szerint elfogadtatott. Erre megkezdték a kényszerkölcsön hováforditására venatkozó s a kormány által előterjesztett számadás tárgyalását. Wolfrum annak tudomásul vételét inditványozta. A vita 3 órakor abban hagyatott. Legközelebbi ülés csütörtökön.

Cattaro, decz. 11. Tegnapelőtt merénylet történt a montenegrói fejedelem ellen, de eredmény nélkül. A fejedelem ugyanis az antivárii erőd elleni hadmüveletek alatt Antiváriban, Szelim bég házában lakott. Midőn a fejedelem esetleg eltávozott, a házat egy akna légberöpitette. Az otthon maradt hét testőr közül egy meghalt s hat a légbedobatott és zúzódást szenvedett. (Pol. Cor.)

Páris, decz. 11. (Az „Egyetértés" távirata.) A válság tárgyában kiküldött senatusi bizottságát Ozenne hallgatta ki. A bizottság adatokat terjesztett elő. Angol-, Német- és Ausztria-Magyarország kereskedelmi állapotáról, mely adatok azt bizonyitják, hogy mondott országokban kereskedelmi válság uralkodik.

London. decz. 11. (Az „Egyetértés" távirata.) **A „Daily Telegraph"-nak azt jelentik Sumlából, f. hó 9-ikéről, hogy fontos mozdulatokra történnek előkészületek, melyek rövid idő alatt befejeztetnek. A törökök folyvást előnyomulnak.**

Bécs, deczember 11. („Bud. Corr.") Gorchakoff herczegtől az itteni orosz nagykövethez Novikoff grófhoz érkezett sürgöny szerint a törökök Plevnánál a legnagyobb hősiességgel küzdöttek.

Bécs, decz. 11. A „Pol. Cor". jelenti Belgrádból, hogy a kragujeváczi katonai zendülés elnyomása alkalmával az erdőbe futott negyven milicz katona elfogatott A kragujeváczi kerületben kihirdették a rögtönitélő birószagot. — A határról érkezett jelentések szerint az egyenes összeköttetés helyreállt Horvátovics hadteste s az orosz sereg közt.

Páris, decz. 11. (Az „Egyetértés" távirata.) A Batbie-kormány minden pártot bizalmatlansággal tölt el, csupán a bonapartisták fogadják örömmel, mivel remélik, hogy képviselőik által uralkodni fognak a helyzeten.

Páris, decz. 11. (Az „Egyetértés" távirata.) Az alkotmányhü senatorok tegnap sem akartak beleegyezni a kamra fölosztalásába. A kormány-alakitástöbb nehézségbe ütközött. Több senator az Elyséebe hivatott, de vonakodtak kormányra lépni. Este 10 órakor azonban az volt a hir, hogy a kormány megalakult s Mac-Mahonnál összegyült. A „Figaro" szerint éjfélkor Batbie lemondott a kormány alakitásáról, és az alkudozások megszakadtak.

Bukarest, decz. 11. (Az „Egyetértés" távirata.) A czár hiteles hirek szerint rövid idő alatt visszatér Pétervárra. Itteni orosz diplomatiai körökben hallatszik, hogy II. Sándor néhány napot Bukarestben fog tölteni, hogy egy török külön követet elfogadjon. Egybehangzólag állitják, hogy a béketárgyalások azonnal megkezdődnek.

Berlin, decz. 11. (Az „Egyetértés" távirata.) Plevna elestéről a következőket távirják a „Vossische Ztg."-nak Poradimból, f. hó 10-ikéről: Ma a Vid balpartján Danilov tábornoknak 2. és 3. gránátos hadosztálya ellen Etropol és Dolny-Dubnik közt vivott ütközetben és egyidejüleges álharcz után, mely a Szkobelev-védmü, az oláh Opanesz-védmü, továbbá a „Czukorsüveg" és a „Sárga" védmüvek közt vivatott, Ozman pasa összes csapataival feltétlenül megadta magát Ganetzki orosz hadtestparancsnoknak. Ozman egész szállitmánya elfogatott Plevna közvetlen közelében. Ozman a kezén sebet kapva, személyesen alkudozott az átadás fölött. — Az orosz és oláh csapatok ma vonultak be Plevnába, a hol holnap istenitisztelet tartatik. A császár valószinüleg viszszatér Pétervárra nyolcz nap multva.

Bécs, decz. 11. A hivatalos lap közli Widman lovagnak, a krajnai tartományfőnöknek, felsőausztriai helytartóvá történt kinevezését.

Washington, decz. 10. (Az „Egyetértés" távirata.) A képviselőház a Mexicohoz való viszonyokat tárgyalta. A szónokok majd mind békés szellemben szóltak.

Páris, decz. 11. Azt hiszik, hogy a Batbie-kormány estig megalakul.

Zágráb, decz. 11. (Az „Egyetértés" távirata.) Plevna elestének hire itt nagy sensatiót okozott. Már korán reggel számos ház föl volt lobogózva; estére kivilágitást és diszlakomát terveztek.

Páris, decz. 11. (Az „Egyetértés" távirata.) A „Soleil" szerint tervben van azon esetben, ha a kamra megtagadná a költségvetést, az év végét bevárni s a költségmegszavazást a kényszerhelyzet által kieszközölni; vagy pedig a kamrákat elnapolni, ostromállapotot kihirdetni s népszavazást elrendelni.

Konstantinápoly, decz. 11. Mehemed Ali pasa Sakir pasával váltatik föl, ki már át is vette a szófiai hadsereg parancsnokságát. Mehemed Ali Herczegovinában veszi át a parancsnokságot. A hadügyminiszter hireket kapott a Plevna melletti legutóbbi harczokról, melyek azonban nem hozatnak nyilvánosságra. A járhatóvá tett karsz-devebojumi uton hir szerint ujabb orosz tüzérség közeledik Erzerum felé. Hir szerint maga Melikoff megy Devebojumba.

Zágráb, decz. 11. A hivatalos lap Kresztics országgyülési elnök egy felhivását közli, melylyel a képviselőket összehivja decz. 20-ikára, d. e. 11 órára.

Páris, decz. 11. (Az „Egyetértés" távirata.) A „Journ. des Deb." szerint a legutóbbi eseményeket az elnök környezetében nem a kamara fölosztalása, hanem Mac-Mahon lekőszönése jelének tekintik.

Bécs, decz. 10. Hitelrészv. 209.70 Galiczai 247.75 Államvasut 260.—. Rente 63.90. 1860-as 113.25. 1864-es 135.25. Ezüst 106.90. London 119.40. Unio-bank —.— Általános épitőbank —.—. Angol-Osztrák 91.—. Lombard 76.75 Tramway —.—. Hitelsorsjegy 165.—. Napoleond'or 9.57 — Arany 5.64.25 Frankfurt 58.35 Porosz pénztalvány 58.95. Török sorsjegy 14.50 Angolépitőbank —.—

Bécs, decz. 10 Magyar földtekerm. kötvény 78.50 Salgó-Tarján —.—. Magyar hitel 196.75 Magyar zálogievél 93.50 Erdély 104.25 Magyar keleti vasut 66.25. Magyar sorsjegy 79.—. Magyar földhitel —.—. Magyar vasuti kölcsön 98.50. Anglo magyar —.—. Franko-magyar bank —.—. Alföld 113.—. Magyar északkeleti vasut 110.50. Kel.-vasuti elsőbbségi kötv. 62.80. Tiszai vasut 176.— Municipal-bank 92.—.

Folytatása a mellékleten.

Sorsjegyek részletfizetésre.

				Legközelebbi húzás
Magyar 100 ftos sorsjegyek	20	részletben á	5 ft.	deczember 15.
„ 50 „ „	17	„ á	3 ft.	
Salzburgi sorsjegyek	11	„ á	2 ft.	Január 3-án.
Bécsi „	24	„ á	5 ft.	
Hitel „	20	„ á	10 ft.	

Igérvények

Magyar sorsjegyekre 3 frt.
Bécsi „ 3 frt.
Hitel „ 5 frt.
} mindössze 10 ft 50 kr.

ELŐLEGEK

sorsjegyekre, részvényekre és állampapirokra
legolcsóbban kaphatók

LŐRY J.,

bank- és váltó-üzletében
Hatvani-utcza,
szemben az Ujvilág-utczával.

Zálog-kölcsön-intézet.

T. cz. megbizóim becses tudomására juttatom, hogy eddigi zálog-közvetitő-intézetemet egy engedélyezett ***zálog-kölcsön-intézetté*** alakitottam át, és ugy mint eddig ***ékszerekre, értéktárgyakra, értékpapirokra*** és ***zálogczédulákra*** a legnagyobb és legolcsobb kölcsönöket fogom adni

Pollák János,
Papnevelde utcza 1. szám.

Köhögés, reketség,
mell- és tüdőbajok ellen

Berlin, Rosenthalerstrasse 8. **Az Ön maláta-kivonatának és maláta-egészségi-táplisztjének** több heti használata folytán a **csontvázhoz hasonló gyermek egészen** fölépült. Képzelheti az **anyának hálaját és boldogságát**, ki gyermekét már elveszettnek hivén, azt lly váratlanul megmentve látja. Freudenheim A. asszony. — Nőmnek is jó szolgálatokat tesz az Ön kitünő **maláta-egészségi-csokoládéja.** Weber, lelkész Altenrodaban. Az Ön jeles **malátakivonat-egészségi-sőre** betegemnél megfelelő gyógyhatással volt. Reinhard-Solm grófné, szül. Ysenburgi és Büdingeni herczegnő Braunthalban. — **Maláta-készitményei kitünőek,** ugy hogy azok **csodaszereknek nevezhetők; kérek nékem** maláta-kivonat-egészségi-sört és nyálka-oszlató **maláta-mell-czukorkákat** küldeni. Dr. Reich, gyak. orvos.

A Hoff-féle malátakivonat-egészségi-sör betegek és egészségeseknek, szalon- és asztali ital a jobbmódu osztályok között s kiváló gyógy-tápszer betegek és üdülők számára az orvos és a szenvedők kezében. A világ semmiféle sörön gyártmánya nem talált jó ize és gyógyitó ereje miatt ezéhez hasonló tetszésre

A Hoff-féle töményitett maláta-kivonat tökéletesen megfelel a maláta-kivonat egészségi-sör gyógyhatásának, utazóknak és olyanoknak ajánlható, kik a sört nem kedvelik.

A Hoff-féle maláta-kivonat-csokoládé. Jelességben felülmul minden más csokoládét; mellbetegeknek kávé helyett ajánlható s a maláta-kivonattal fölváltva használtatik.

A Hoff-féle maláta-kivonat-meliczukorkák. Légzési hántalmaknál, névszerint köhögés és rekedtségnél kitünő gyógyszert képeznek. Ha a köhödés nagyon erős, akkor e czukorkák a maláta-kivonat szükséges alkalmazását támogatják.

A Hoff-féle gyermektáp-malátaliszt hathatós fiatal és szopós gyermekek táplálására és izmaik erősitésére, ha az utóbbiak az anyatejet nem is nélkülözik.

Kész malátafürdő-készitmény az orvosok által szivbántalmak, idegbetegségek és testi gyöngeségek alkalmával oly gyakran rendelt fürdők készitésére, a feltaláló Hoff János arczképével.

Hoff-féle egészségi maláta-kávé; mindazok számára, kik a csokoládét nem kedvelik, a közönséges kávétól pedig fölizgattatnak, az egyedül valódi Hoff János-féle maláta-egészségi kávéban kitünő, tápdus és olcsó italt találnak.

(A valódi Hoff-féle maláta-czukorkák kék papirban vannak,)

ÁRAK:

Malátakivonat-egészség-sör palaczkja 60 kr. Láda és palaczkkal: 6 palaczk 4 frt — 11 palaczk 6 frt 60 kr. — 23 palaczk 16 frt — 58 palaczk 32 frt — ½ kilo maláta-csokoládé I. 2 frt 40 kr, II. 1 frt 60 kr, III. 1 frt (Nagyobb mennyiségnél árkedvezménynyel.) — **Maláta-czukorkák** zacskója 60 kr. (½ vagy ¼ zacskóval is kapható) — **Gyermek-táp-malátaliszt** 1 frt. — **Koncentrált malátakivonat** 1 palaczk 1 frt 60 krért is kapható. — **Egy kész maláta-fürdő 80 krba kerül.**

Gyári raktár és fő-letét:

Budapesten, kalap-utcza 10. szám.,
bemenet a kapu alatt.

Raktár: **Török József** gyógyszertárában király-utcza 7. sz. a.

Alkalmas

karácsoni és ujévi ajándékok zenekedvelők

részére.

Piccolo

rövid szárnyzongora, 160 centimeter hosszu, meglepő szép hanggal, kitünő hangolást tartó csinos külsejüvel **280 frttól** feljebb.

Pianinók

(Női kabinetzongora)
ujak **280 forinttól** feljebb.

Harmoniumok

ujak
80 forinttól feljebb.

Átjátszott

zongorák

50 frttól feljebb.

Csakis elismert szolid gyártmányokat árusitok el, valamint minden hangszerért több évig irásilag jótállok; átjátszott zongorák becserélteinek.

Minden néven nevezendő zongora-javitás, csomagolás- és hangolások olcsón, jól és gyorsan elintéztettnek, valamint kivánatra árlapomat megküldöm és kérdezősködésekre azonnal legkészségasebben válaszolok.

ÉDER ANTAL GYULA

zongoragyáros és zongora-raktár tulajdonos Budapesten, kigyó utcza 1. szám.

Nincs többé szeplő, napsütés, sárga arczfolt, redő.
A szépséget és ifjuságot csak a világhirü

EAU DE LYS DE LOHSE

szeplő lilliomtej adhatja vissza.

Ezt a porosz királyi orvosi hatóság megvizsgálta, valamennyi kitünő orvos és orvosegylet, számos nő és férfi egyedül ismerte el hibátlan szépitőszernek.

Ára egy nagy üvegnek 2 frt 50 kr. kisebb 1 frt 30, egy előnyös nagy üveg 5 frt.

LOHSE POUDRE VELOUTINJE.

Jó rátapad a bőrre, állandó és nem tünik szembe, finomabb és bársonyszerübb a rizspornál, s a hőrnek ragyogó fehérséget kölcsönöz, fehér vagy rózsaszin — szőkék számára. Sárga (Rachel — barnák számára) Ára egy doboznak **1 frt 80**

LOHSE egészség-szépség liliomtej-szappana, ára 50 kr.

LOHSE Eau balsamique dentifrice, ára 1 frt.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF ur
gyógyszertárában Pesten, király utcza 7. sz.

A magas engedélyezett
bizományi ügynöki iroda
V. ker. Zrinyi-utcza 4. sz. a.

1 Házgondnokot	3000 ft biztositék.	1000 ft évifizetés és lakás
1 Házgondnok	2000 ft biztositék.	800 ft évifizetés és lakás
1 Pénztárnok	5000 frt biztositékkal	1800 frt évifizetés
1 „	1200 „ „	1000 „ „
1 „	300 „ „	60 „ „
1 Pénzbehajtó	300 „ „	50 „ „
1 Irodai szolga	200 „ „	45 „ „
1 Üzletvezető és	1 gazdasszony, kulcsárnő,	pénztárnő

azonnal elhelyeztetik.

Minden régi köhögés ellen,

mellfájdalmak, sok évi rekedtség, torokbajok s tüdő nyálkásodása ellen a több orvos által megpróbált

fehér mellszörp,

oly gyógyszer, mely még soha sem használtatott a legkielégitőbb eredmény előidézése nélkül. Ezen szörp már az első használattal feltünőleg jótékonyan hat, sőt a **görcsös és hüg-hurutnál** elősegiti a nyulós és megrekedő nyálka kiköhögését, azonnal enyhiti a gége ingerlékenységét és rövid idő alatt eltávolit minden, ha még oly heves, sőt magát a legveszélyesb szárazbetegségi köhögést és a **vérhányást** is.

Ára egy egész üvegnek 3.60, — egy fél üvegnek 1.80 egy negyed üvegnek 90 kr.

MAYER G. A. W. Breslauban.

Főraktár Budapesten:
Török József gyógysz. urnál, király u. 7. sz.

Titkos betegségeket,

tehetetlenséget (elgyengült férfierőt), **bőrbajokat, idült syphilist, hugycső-szükülést,** gyakori **magömlést** gyorsan gyökeresen és biztonsággal, a nélkül, hogy a beteg hivatása vagy életmódjában akadályoztatnék,

BESENBEK A..

gyak. orvos, sebész és szülész.

Naponkint rendel: reggel 9—4-ig és este 7—8 óráig.
Budapest, IV. ker. „Ferencsek bazára" II. lépcső I. em. 3. ajtó.
Gyógyitási dij mérsékelt. Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszol és a gyógyszerek megküldetnek

---

Lélegzési szorulásban, tüdőgörcs- és tüdőköhögésben segitett.

KÖSZÖNET

a feltalálónak.

Én, 71 éves férfiu, már néhány év előtt lélegzési szorulásban és koronkénti tüdőgörcsben szenvedtem, olyannyira, hogy ***magam is már életem fölött elcsüggedtem és minden ismerősöm már életemről lemondott. De minthogy a hires Hoff János-féle maláta-készitmények a cs. k. udvari gyárból helyben, Graben, Brämerstrasse 8. — flokja Budapesten, kalap-utcza 10. — már annyi ezeren segitett, azt hivém, hogy ezzel kell megkisérletet tennem.*** Néhány héttel ezelőtt kezdtem a Hoff-féle maláta-kivonatu egészségi sört maláta-bonbonokkal használni Alig fogtam meg magam is a csodálatos tényt, hogy már a negyedik palaczk után a köhögés enyhült és hosszasb használat után minden baj teljesen megszünt. A keh, mely eddig a mellemet oly nehezen megrázkódte, ***elenyészett, szabadon vehetek lélegzetet és első tettem az legyen, hogy isten és az egész világ előtt ezen üdvös itai feltalálója iránt legmélyebb hálamat kifejezem.***

Ezeket minden érdeklődőnek készséggel élőszóval is megerősitem.

Bécs, Währing, Herengasse 38., febr. 9. 1877.

Wettengel Ferencz.

Csak valódi Hoff-féle készitményeket kell kérni. Oly malátagyártmányok, melyek az osztrák-magyar kereskedelmi törvényszékek előtt bejelentett ***védjegy*** (a feltaláló arczképe) nélkül vannak kiállitva, nem valódiak, ezekből hiányzanak a gyógyfüvek s nem ugy vannak készitve, mint az igazi, hatásos készitésmód rendeli. A valódi Hoff János-féle maláta-készitmények 30 év alatt ***44 kitüntetést*** nyertek, közülök az utolsó kilenczet 1876-ban (ő felségeik az osztrák császár, a német császár és a szász király ismert kegyelmi tényei).

Hoff János flókja ***Budapesten, kalap-utcza 10.***
Raktár: ***Török József,*** király-utcza 7.

A valódi nyákoldó bonbonok kék papirban vannak.

SALICYLSAV-KÉSZITMÉNYEK,
pipere-czikkek,
Kielhauser H. okl. gyógyszerésztől és illatszergyárostól Gráczban.

A Salicyl-sav a drezdai dr. Heyden vegytani laboratoriumából, azon felette kedvező eredmények után, melyeket a dr. Kolbe, dr. Neubauer, dr. Wagner stb. tanár urak kisérletei előidéztek, már világhirt vivott ki magának mint erjedést és rothadást akadályzó anyag, és nemcsak fényesen érvényesül mindennemü belső bajok ellen, hanem ozélirányos összetételben még felülmulhatlan őrószer a bőrre, hajra és fogakra nézve. Anticeptikus hatása különösen rendkivüli; **megakadályozza a sérült** szervek rothadását, a ezzel együtt eltünik az azzal járó kellemetlen szag is.

Salycyl-toilette-szappan	darabnak ára	50 kr.
Salycyl-toilette-viz	„ „	70 „
Salycyl-fogpor	„ „	50 „
Salycyl-fogpép	„ „	60 „
Salycyl-szájviz	„ „	60 „
Salycyl-hajkenőcs	„ „	50 „
Salycyl-hintőpor(lábak izzadása ellen)	„ „	50 „

Főraktára Magyarországra nézve: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél Budapesten, király-utcza 7. sz.

PSERHOFER J.

gyógyszerész Bécsben, Singerstrasse 15. „zum gold. Reichsapfel."

ajánlja a t. olvasóknak az alant jegyzett és sok évi tapasztalat utján jeleseknek bizonyult gyógyszerészeti különlegességeket és hatásos háziszereket.

NB. Megrendeléseknél kérem a czim és postaállomás pontos megjelölését. — Az alant felsoroltakon kivül még sok egyéb különlegességek vannak készletben, és ae talán készletben nem levő szerekiránti megrendelések legrövidebb idő alatt és legjutányosabban eszközöltetnek, és felvilágositások legnagyobb készséggel dij nélkül adatnak. — Küldemények a vidékre, bérmentesitett pénzbeküldés vagy utánvét mellett. — Vidéki megrendeleseknél csomagolásért darabonkint 10 kr. számittatik. Nagyobb küldeményeknél csomagolás saját költségre. Ismételárusitók jutalékban részesülnek.

Akustikon (fülszesz) 1üvegese 1 frt o. é. A fület mindig melegen és nedvesen tartja, oltalmazza meghülés s ennek következményei ellen s közvetiti szabályos képződését a fülzsirnak, melynek hiánya főoka oly sok fülbajnak.

Havasi fü-szesz W. Öttm. Bearhardtól, Münchenben, a müncheni első orvosi tekintélyek által legkitünőbb háziszernek ajánltatott mindennemü gyomorbajok, különösen emésztési gyöngeség, étvágyhiány, gyomorhurut, stb. ellen s ezerszeresen bevált. Üvegje 70 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs, gyorsanés biztosan ható, kétségtelenül legjobb szer minden köszvényes és csúszos baj, nevezetesen hátgerinczbaj, tagszakgatás, görcs, ideges fogfájás, fejfájás, fülszakgatás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

Anatherin száj-viz, cs. k. szab. valódi Popp J. G-tól, általánosan elismert legjobb fogfenntartó szer, 1 üvegese 1 frt 30 kr.

Szem essentia dr. Romershausentől, a láterő erősitésére és fentartására; eredeti üvegcsekben á 2 frt 50 kr és 1 frt 50 kr.

Benczés tapasz Hubertől, kit. szesz nyilt sebek ellen. Egy tégely ára 50 krajczár.

Vértisztitó lábdacsok Pserhofer J.-tól, ezelőtt egyetemes labdacsok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben e labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyitották volna. A legmakacsabb esetekben, melyekben minden egyébb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacsok számtalanszor és a legrövidebb idő alatt teljes nyugyitást eredményeztek. 1 doboz 15 labdacscsal 21 kr. 1 tekeres 6 dobozzal 1 frt 5 kr, postán düldve 1 frt 10 kr. (1 tekeresnél kevesebb nem küldetik szét.) Számtalan levél érkezett, melyek irói hálát mondanak e pilulákért, melyeknek a legkülönfélébb és legsulyosabb betegségekben egészségük helyreállitását köszönik. A ki csak egyszer kisérletet tett velük, tovább ajánlja.

Chachon aromatisée, megszünteti a lehelletét, mely dohányzás stb. következménye, 1 szelencze 50 kr.

Chinai toilette-szappan, a legtökéletesebb szappangyártás terén. Használata után a bőr bársony sima lesz és igen kellemes szagot tart meg. Igen sokáig tart és ki nem szárad. Egy darab 70 kr

Fiaker-por, általános ismert jeles háziszer hurut, rekedtség fojtóköh stb. ellen, 1 doboz 35 kr.

Fagy-balzsam Pserhofer J.-tól, évek óta legbiztosb szernek van elismerve mindennemü fagybajok és idült sebek stb. ellen. 1 tégely 40 kr.

Hus-kivonat dr. Liebig utasitása szerint készitve, a Liebig-társaságtól Fray-Bentosban, eredeti szelenczékben 1 font 5.30, ½ font 2.75, ¼ font frt 1.55, ⅛ font 85 kr.

Golyva-balzsam megbizható szer szélkóros nyak ellen, 1 üvegese 40 kr.

Kali-créme, Pirker-től, kitünő szer a bőr tisztátalanságai ellen. 1., 2., 3., 4. számu, 1 üvegese 1 frt.

Lendtner testvérek hires tyuk-szemtapasza, dobozokban 12 darab 60 kr, 3 darab 18 kr.

Élet-essentzla (prágai csepek, svéd cseppek), megromlott gyomor, rosz emésztés, mindennemü altesti bajok ellen, kitünő háziszer. Egy üvegese 20 kr.

Csukamáj-olaj, valódi eredeti igen megtisztitva a legkitünőb minőségü. Egy üveg 1 frt.

Mohanövény-szeletkék, (Moos-pflanzen-Zelteln) dr. Schneeberger-től Pozsonyban, kitünő gyógyszer köhögés, rekedtség, hurut stb. ellen. Egy doboz 38 krajczár.

Neuroxylin, Herbabny gyógyszerésztől, alpesi növekből készitett növénykivonat köszvényes, ozúzos, különösen pedig minden gyengeségi bajok ellen. Egy üvegese 1 frt, erősebb hatályu 1 frt 20 kr.

Por lábizzadás ellen. Ezen szer eltávolitja a lábizzadást s az ezáltal keletkező kellemetlen szagot. épen tartja a lábbelit, és ártalmatlan szernek van bebizonyulva. Egy doboz ára 50 kr.

Emésztőpor dr. Gőlis-től, általánosan jelesnek elismert háziszer aranyeres bajok, gyomorsavany, gyomorhev. étvágyhiány, dugulás stb. ellen. Egy doboz 1 frt 20 kr. fél doboz 84 kr.

Tennochinin-hajkenőcs Pserhofer J.-tól évek óta orvosok és laikusok által valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismerve, 1 csinosan kiállitott nagy szeleneze 2 frt.

Egyetemes tapasz, Staudel tanár-tól évek óta orvosok és laikusok által valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismerve, 1 csinosan kiállitott nagy szeleneze 2 frt.

Egyetemes tapasz, Staudel tanártól, évek óta orvosok és laikusok által valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismerve, 1 csinosan kiállitott nagy szeleneze 2 frt.

Egyetemes tisztitó-só Bullrich A. W.-tól. Kitünő háziszer megzavart emésztés mind n következményei, u. m. fejfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Fogtapasz, cs. kir. ált. szab. Würth W.-tól, évek óta lyukas fogak önplombirozására legjobb szerül ismerve, 1 etui 1 frt 20 kr.

Fogpor Heider tanár utasitása szerint, egy doboz 40 kr.

Mindennemü **fogporok, paszták** és **tinktarák.**

Foggyöngyök, valódi angol, a gyermekek fogzásának megkönnyitésére. Egy csomag 2 frt.

Georgé Pate pektoral'e-ja, sok év óta elnyálkásodás, köhögés, rekedtség, hurut, mell- és tüdőbajok, gégebántalmak elleu legjobb és legkellemesebb segéd-szernek általános elismerve. 1 doboz ára 50 kr.

A legtöbb elősorolt specialistás kapható Budapesten ***Török József*** gyógyszerész urnál, király-utcza 7. sz.

WERTHEIMER MÁRKUS

Budapest, IV. ker. Károlykaszárnya épület.

Eladás na gyban és kicsinyben.

Téliczipők!

Nagy raktár

Nők számára.

Meleg comód-czipők finom nemezből (filz) . . . . . 1 ft 30 kr.
Magas lehajtó comodczipők legfin. nemezből (filz) sarokkal és nagy csokorral . . . . . 2 ft 20 kr.
Finom bőr czugos topánok 16 centiméter magas szárral és erős dupla talppal . . . . . 4 ft — —
Legfin. bársony czugos topánok erős dupla talppal . . . . 4 ft 20 kr.
Posztó czugos topánok magas szárral, erős és finom bőrrel boritott, dupla talppal . . . . . 4 ft 50 kr.

Urak számára.

Nemez (filz) comodczipők akármely szinben . . . . . 1 ft 50 kr.
Chagrén topánok jó erős talppal 4 ft 50 kr.
Borjubőr (vixos) topának, erős dupla tappal legfinobb . . . 5 ft — —
Posztó topánok bőrrel boritva, erős dupla talppal . . . . 5 ft 50 kr.
Muszka-lak topánok (vizhatlan) legerősebb bőr vastag talppal 5 ft 80 kr.
Térdik érő csizmák valós. muszkabagaria-bőrből (vizhatlan) vastag 3 szoros talppal . . . . 13 ft — —
Fiuk számára csizmák minden lábhoz 4—7 ft

A munka tartósságáért jótálás biztositatik.

Vidéki megrendelések az ár bekuldése vagy utánvétel mellett pontosan eszközöltetnek.

Alapos gyógyitás jod és higany szerek nélkül.

Titkos betegségeket

bármily nemüeket, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt),

továbbá **bőrbajokat, vizelési nehézségeket, hugycsőszükületeket,** friss és idült **nyákfolyást,** nőknél az ugynevezett **fehérfolyást, a bujakóros** fekélyeit és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban, az önfertőzés minden következményeit, mint ondófolyás, éjjeli magomléseket, sőt a **végképi tehetetlenséget** is, **katonai és polgári** tőkórházban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvárlatok nyomán és évek hosszu során át sok ezer esetben kipróbált egyszerü módszerrel, kiválóan tartós siker biztositása mellett, jod és higany nélkül bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujonnan keletkezetteket 48 óra alatt)

WEISS J.

gyak. orvos, sebész és szülész, az itteni cs. k. katonai **főkorházban** volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitasi társaságok rendes és tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés tulajdonosa.

Rendelő intézet: Budapest, belváros, uri-utcza 6. sz. bemenet a lépcsőn.

Naponkint délelőtt 7—10-ig, d. u. 1—4-ig, este 7—8-ig.

1 150— **Városszoba minden egyes beteg részére elkülönitve.**

Dijjal ellátott levelekre **azonnal válaszoltatik, és a gyógyszerek megküldetnek.** Ugyanott kapható a hires mü: **„Az elgyengült férfierő", ennek sok**nemü okai és alapos gyógyitása. **Ara 2 frt. 50 kr.**

Mint igen alkalmas karácsoni és ujévi ajándékok

ajánltatnak

CALDERONI és Társától

látszerészek, Budapesten, váczi-utczában.

Stereoscop készülékek
12 képpel 2 frttól 10 frtig. — ***Forgatható stereoscop-készülékek*** 25, 50 és 100 képre 25 frttól 100 frtig. — ***Varázs-lampák*** 12 képpel 3 frt 50 krtól 10 frtig. — ***Görczök*** 6 forinttól 50 forintig.

zinházi-látcsök
5 frttól 20 frtig — ***Tábori látcsök*** 15 frttól 50 frtig. — ***Rajzeszközök*** 2 frt 50 krtól 30 frtig. — Legujabb ***érez***- (Aneroid-) ***légsulymérők***, igen czélirányos és olcsó kiállitásban 8—, 10.— egész 12 frtig. — ***Hőmérők.*** — ***Szemüvegek, csiptetők, lorgnettek*** stb. — Továbbá ajánlatnak **természetteltani mü- és tanszer-raktárunk** által a kisfud-utcza 3. sz.: ***Föld- és éggömbök*** 60 krtól 500 frtig. — ***Természet- és vegytani készülékek. — Géz- és villámgépek. — Locomotivok. — Fröbel-féle játékok. — Ásvány, bogár-, lepke- és kagylógyüjtemények. — Kitömött állatok*** stb.

rásbeli megbizások legpontosabban eszközöltetnek. — Árjegyzékek bérmentve küldetnek.

MÖSSMER JÓZSEF

rumburgi vászon raktára

a „menyasszony"-hoz

koronaherczeg (url-) utcza 10-ik szám, zsibárus-utcza sarkán, Budapest

ajánlja dusan fölszerelt raktárát u. m. mindennemü legjobb minőségü ***rumburgi, irland's hollandi, creas, fonal-vásznat és ágylepedővásznait; asztalteritékek*** 6, 12 és 24 személyre, ***ágynemüek, csinvat, jaqard, damaszt, gradl, kávéskendők, törülkendők, függönyök, asztal- és ágyteritők! flannel takarók, zsinor pique színes ruhabarchet, flanell wattmoll, chiffon,*** angol ***shirting és oxfordokat,*** Női és uri felszerelések: kész ***női*** és ***uri ingek. nadrágok, corzettek, alsó-szoknyák. lepedők, párnák, harisnyák, fésülő-köpenyeg,*** valamint ***himzett vászon és batiszt csikok, betétek, csipkenemüek, kézelők és gallérokat;*** nemkülönben egész felszerelések ***gyermekek számára.***

Teljes menyasszonyi készletek ***minden nagyságban, leggondosabban teljesittetnek. Az árak minden szilárd hitelü tisztaju és nehéz vásznakat tartó czégek közt a legolcsóbbak.***

ÁRJEGYZÉKEK kivánatra küldetnek, és vidéki utánvételi megrendelések azonnal pontosan tejiesittetnek.

A

SCHLESINGER és WOHLAUER-féle

könyvnyomda.

Budapest, rostélyutcza, Károlykaszárnya 8-ik sz.

a legjobban szerkezett gyorssajtókkal, valamint a legujabb és legszebb betünemekkel ellátva, ajánlja magát a tisztelt közönségnek,

mindennemü nyomtatványok

legpontosb és legjutányosb elkészitésére.

Vidéki megrendelések ép oly szép mint helyes kivitel biztositása mellett gyorsan eszközöltetnek.

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában. Rostélyutcza, (Károlykaszárnya) 8. sz

Az „Egyetértés“ melléklete.

— 323-ik számához. —

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése deczember 11.

Elnök: Bánó József

Jegyzők: Molnár Aladár, Beöthy Algernon, Orbán Balázs.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza Kálmán, Perczel Béla, Péchy Tamás, Szende Béla, Bedekovich Kálmán.

Az ülés kezdődik déli 12 órakor.

Elnök bemutatja Sopronmegye két kérvényét a borgyártás feltétlen megtiltása iránt, s hogy Oroszország területi nagyobbodást ne nyerjen, illetőleg Törökország jelen állapota fenntartassék: Hód-Mező-Vásárhely kérvényét a buzarozsda elterjedésének meggátlása iránt; a szegedi népgyülés kérvényét az önálló vámterület, független magyar bank és a 80 milliós adósság tárgyában.

A kérvények a bizottsághoz utasittatnak.

A zágrábi törvényszék Miskatovics József mentelmi jogának felfüggesztését kéri.

A kérvény a mentelmi bizottságnak adatik ki.

Tisza Kálmán miniszterelnök a megyék 1878. évi közigazgatási árva- és gyámhatósági költségeinek fedezéséről; továbbá a megyei mérnöki állomások megszüntetéséről; és a gyalui korona uradalom visszaváltásáról szóló szentesitett törvényczikkeket nyujtja át.

A szentesitett törvényczikkek kihirdettetnek és hason kihirdetés végett a főrendiháznak küldetnek meg.

A pénzügyminiszter távollétében Tisza Kálmán miniszterelnök az 1878. év első negyedében viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló törvényjavaslatot nyujtja be.

A pénzügyi bizottsághoz utasittatik.

Ordódy Pál előadó a pénzügyi bizottság jelentését mutatja be a provisoriumról szóló törvényjavaslat tárgyában s jelenti, hogy Helfy Ignácz saját és Simonyi nevében különvéleményt jelentett be. Kéri, hogy e jelentés az osztályok mellőzésével a házban tárgyaltassék. (Derültség a balon.)

Csider Károly a pénzügyi bizottság jelentését az osztályokhoz kivánja utasittatni, annál is inkább, minthogy a mult ülésben felmerült vita folyamából s különösen a többség szónokainak és a közoktatási miniszternek nyilatkozataiból azon következtetést lehetett jogosan vonni, hogy a kormány sem fogja ellenezni a pénzügyi bizottság jelentésének az osztályokhoz utasitását. Szükségesnek tartja ezt különösen azért, mert a törvényjavaslat oly tárgyakról is intézkedik, melyekre nézve a pénzügyi bizottság szakbizottságul nem tekinthető.

E mellett a quotaarány törvénynyel ellenkező további fenntartásáról lévén szó a javaslatban, ez iránt illőnek tartaná, ha az osztályok is nyilatkozhatnának. (Élénk helyeslés balról.)

Berzeviczy Egyed a jelentést szintén az osztályokhoz kivánja utasittatni. Azt hiszi, hogy ez nem fogja késleltetni a törvényjavaslat elintézését; megjegyzi, hogy az ellenzék részéről nem terveztetik és nem is fog terveztetni ez alkalommal azon taktika, melyet a kormány feje, mint az ellenzék vezére, egyszer alkalmazni helyesnek talált, t. i. az agyonbeszélés taktikája. (Mozgás a középen; élénk tetszés és helyeslés a balon.)

Tisza Kálmán miniszterelnök Berzeviczynek az agyonbeszélést illetőleg felhozott megjegyzésére utal arra, hogy azon időben oly törvényről volt szó, mely ha meg nem alkottatik, maradt volna a régi állapot és semmi zavar nem állott volna be; mig most oly intézkedésről van szó, mely okvetlenül szükséges, ha az államot külviszonyaiban zavarnak kitenni nem akarjuk s belügyi kérdésekben is bonyodalomtól meg akarjuk kimélni. Az akkori körülmények mások voltak. A személye ellen e tekintetben intézett vádat egyébiránt minden apropos nélkülinek tartja s csak azon latin közmondásra figyelmezteti Berzeviczyt: qui bene distingvit bene docet.

A mi magát a kérdést illeti, mellőztetni kivánja Csider inditványát, mert az osztályokhoz utasittatást nem tartja szükségesnek.

Továbbá Helfy Ignácz, Simonyi Ernő nevében is különvéleményt jelentett be s noha Simonyi jelen sem volt a pénzügyi bizottság ülésén és igy nem is volt tájékozva az ott felhozott érvek iránt, ugy látszik, mégis előzetesen már megbizhatónak hitte Helfyt annak kijelentésére, hogy a maga részéről sem fogadja el a javaslatot. (Mozgás a balon.)

Berzeviczy Egyed személyes kérdésben kérvén szót, kijelenti, hogy sohasem volt azon praetensiója, hogy a miniszterelnököt tanitsa; de másrészről tőle sem hajlandó oktatást elfogadni, legfeljebb azon irányban tanulhatna tőle, hogy egy államférfiunak mikép nem kell tenni.

Simonyi Ernő: A miniszterelnök ur beszédében azt mondotta, hogy engem a pénzügyi bizottságban nem is látott tehát nem is hallhattam az ott előadott érveléseket, és mégis már előre felhatalmaztam Helfy barátomat, hogy részemről különvéleményt jelentsen be.

Én nem tagadom, semmi okom tagadni, hogy a pénzügyi bizottságban jelen nem voltam, akkor is oly ügyekkel foglalkozván, a melyekkel igyekszünk azon czél felé törekedni, a mely czélt most elérni óhajtanánk. Én nem tudhattam, mikor elmentem innen, hogy a kormány oly sietősen, oly minden előkészület nelkül, egyszerre ily nagy fontosságu javaslatot fog beterjeszteni és 48 óra lefolyása után a pénzügyi bizottságban tárgyalás alá vétetni.

A mi azt illeti, hogy én hozzájárultam a Helfy képviselőtársam által beadott különvéleményhez igenis én előre kijelentettem, hogy ezen oly sokoldalu, oly nagyfontosságu tárgyakat felkaroló törvényjavaslatot egy bizottsághoz utasitani nem lehet. A miniszterelnök ur azt mondta, hogy én felhatalmazást adtam anélkül, hogy a pénzügyi bizottság indokolását hallottam volna. Én arra felelek, mi inditott engem erre. Ne méltóztassanak félbeszakitani; ha én személyes kérdésben szólalok fel, legyen meggyőződve a t. elnök ur és a t. ház, hogy e térről le nem lépek.

Én nem hihetvén, hogy egy ily törvényjavasiat egy bizottsághoz utasittassék, melynek egyes részletein most is négy bizottság dolgozik, és nem hihetvén azt, hogy egyetlen egy bizottság kimerithesse, mindazon érveket, melyek e mellett és ellene felhozhatók, előre is mondhattam, hogy ily pongyolán tárgyalt, és eléggé nem indokolt törvényjavaslathoz járulni nem fogok.

Egyébiránt még egy okom volt, miért járultam előre a különvéleményhez. Ez az egy ok az, hogy midőn a kiegyezési törvények először napirendre kerültek, már akkor nyilvánitottam azon véleményemet, hogy azok ez évben már a physikai idő hianya miatt is keresztülvihetők nem lesznek és magam tettem azon propositiót, hogy a kormány fogadjon el egy provisoriumot. A kormány akkor ezt nem fogadta el. Kellett okának lenni, hogy azt higye, hogy ez még ez évben keresztülvihető. Én ezen jogokat, sem a törvényjavaslatban sem az indokolásban kifejtve nem láttam, s nem fogadhatom el azon állitást, hogy a kormány nem az érvek vagy érdekek szempontjából, hanem egyenesen csupán pártnézetből indulva ki elfogad egyszerre oly inditványt, melyet máskor visszautasitott anélkül, hogy ezen vélemény különbségének indokolását adná. Ezek voltak az okok, melyek engem arra birtak, hogy Helfy képviselőtársamat felhatalmazzam, hogy ha ezen törvényjavaslat reményem ellenére a pénzügyi bizottsagban elfogadtatnék különvéleményt jelentnek be. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

A ház ezután nagy többséggel elfogadta a pénzügyi bizottság előadójának inditványát s a törvényjavaslat tárgyalását péntekre tüzte ki.

Végül elfogadtattak a gazdasági és számvizsgáló bizottságok jelentései s a kérvényi bizottság jelentése terjesztetett be.

A legközelebbi ülés pénteken tartatik. Napirend: a jövő évi ujonczjutalékról szóló törvényjavaslat és a pénzügyi bizottság ma bemutatott jelentése.

A fővárosi közmunkák tanácsából.

— decz. 7.

Alelnök báró Podmaniczky Frigyes az ülést megnyitván, jelenti, hogy a fővárosi terület helyrajzi és magassági viszonyainak megállapitása czéljából kiküldött bizottság ezen tetemes fáradság és időveszteséggel járó munkálatát befejezte, s egyes csekély esetek kivételével, melyek iránt a tárgyalások a fővárosi mérnöki hivatallal még folyamatban vannak, jelentését legközelebb beterjeszti.

Napirendre kerülvén a sor, tárgyalás alá vétetett a fővárosi közmunkák tanácsának 1878-ik évi belkezelési költségének előirányzata, mely jelentéktelen módositások mellett 40,840 frt 50 krokban állapittatott meg. Az előirányzott kiadások szemben az 1877-ik évi 46,190 krban megállapitott kiadási összeggel 5250 frtnyi megtakaritást mutatnak fel, mi a folyó évben elhalálozás folytán üresedésben jött főmérnöki és egy mérnök segédi állás által van indokolva, melyek egyelőre betöltetlenül hagyatni határoztattak. Az eképen megállapitott előirányzat jóváhagyás végett a miniszterelnökséghez fog felterjesztetni.

A mult hó 26-án dühöngött szélvész a sugáruton többrendbeli károkat okozván, többek között az üres telkek palánkjait is 280 folyó méter hosszaságban lebontotta, melynek részben uj anyagból leendő felállitására 130 frtnyi költség összeg engedélyeztetett.

Ugyanekkor semmisült meg a sugáruton létező Békei-féle fényképezdei müterem a szomszédos 4. számu ház tüzi falának leomlása folytán; Békei fényképésznek kártérités iránt beadott kérvénye ténymegállapitás és jelentéstétel kötelezettsége mellett a müszaki bizottságnak adatott ki.

A müszaki osztály bemutatja a jobbparti területek beosztási tervezetét, mely a gyárak és gőzgépek esetleges elhelyezésére vonatkozó területeket jelöli ki.

Ezen tervezet szerint az oly gyárak, melyek különös büszt terjesztenek, melyeknek kezelése zörejjel jár, csakis a Gellérthegyen tul eső részben volnának létesithetők; mig a várban és a jobbparti terület azon részében, mely a rudas fürdő és a Margit-hid között fekszik, legfeljebb is csak 5 lóerejü gépek volnának felállithatók. Az itt meg nem nevezett területeken nagyobb erővel dolgozó gyárak elhelyezése is engedélyezhető volna.

Az ekként megállapitott beosztási terv végleges határozat hozatal előtt, illetékes tárgyalás végett a fővárosnak kiadatni rendeltetett.

A belső körut és a sugáruton alkalmazott párisi domboru lámpa üvegek ellen azon kifogás hozatott fel, hogy azok a többi utczák megvilágitására szolgáló négyszögü üvegekkel szemben sokkal töredékenyebbek s e szerint takarékossági szempontból a czélnak meg nem felelők.

Ezen kifogás ellenében kétségtelen másrészt, hogy a kérdéses üvegek tetsző és szép formájuk mellett kellemesebb világositást nyujtanak, mint amazok, valamint, hogy az ujabb időben észlelt törési arány is sokkal kedvezőbb, mint a mind az kezdetben mutatkozott, s hogy ennéltogva a kár inkább csak a kezelési személyzet járatlanságának, mint sem az üveg természetének róvható fel; a közmunka tanács mindezek figyelembe vételével indittatva érezte magát ez irányban még egy ujabbi kisérletet tenni s a köruton levő összes lámpaüvegek hiányát pótolva, a légszesz-társulat közbenjárása és folytonos éber megfigyelés mellett megállapitani azt, hogy a kifogásolt üvegek szemben a négyszögü üvegekkel mily törési arányt mutatnak fel, s ehhez képest, hogy fenntartásuk is mennyi és mily költségbe kerülend.

Az ujabb időben nyert tapasztalatok nyomán a fővárosi közmunkák tanácsa a csekély többkiadásokra vonatkozólag azon kellemes reménységet táplálja, hogy azok a tökéletesebb és szebb világitás által mindenesetre ellensulyoztatni fognak.

A jegyzőkönyv hitelesitésével Haris Sándor és báró Lipthay Béla tanácstagok bizattak meg.

A fővárosi egylet ülése.

— Decz. 11. —

Az elnök távollétében Királyi Pál foglalta el az elnöki széket és felhivta az értekezletet netaláni inditvány tételre, mire Weisz F. B. az utczai koldulásra vonatkozólag felhozza, hogy jó volna a közgyülésen a főpolgármestert interpellálni, azonban ebbeli szándokától eláll az elnök azon előadása folytán, hogy a főpolgármester ez ügyben mitsem tehet, legjobb volna egy inditványt és kidolgozott javaslatot a közgyülés elé hozni. Sztupa csodálkozik azon, hogy a közgyülési tárgysroozat Busbach vámtarifa tárgyában beadott inditványát nem tartalmazza. Elnök előadja, hogy a tárgysorozat már ki volt nyomatva, midőn az inditvány beadatott, mindazonáltal tényleg a tárgysorozaton lesz.

Ráth Károly (iparos) szükségesnek tartja, hogy a fővárosi képviselet nyilatkozzék az autonom vámtarifa kérdésében, eddig kezdeményezőleg nem lépett fel a főváros, de tekintve, hogy háztartásában a takarékossági elv tulnyomó, mivel a megadóztatás kiterjeszthetőbbé nem tehető, magából folyó, hogy tiltakozzék oly nagy mérvü megadóztatás ellen, miként az a vámtarifával czéloztatik — főleg midőn az állam financziális helyzete ezáltal nem is javulna. Ajánlja, hogy Busbach inditványa pártfogoltassék, és remélli is ezt, mert még nem akadt senki, aki az autonom vámtarifát czélszerünek tartaná. Márkus szeretné az inditványt a tárgysorozat élén látni, és megis bizatott, hogy e végből inditványt tegyen a közgyülésen az esetre ha a főpolgármester a tárgyat nem jelentené be a gyülés kezdetén.

Elnök remélli, hogy az inditvány általános tetszésre talál, és csak azt ohajtaná, hogy a kifejlendő vitában iparosok és kereskedők vegyenek részt, hogy nyomatékosabb legyen a közönség kifejezése. — A rendes tárgyai a közgyülésnek kerültek most megbeszélésre. A jogügyi bizottság és tanácsi előterjesztés az árvaszék szervezéséről hoszszas vitát keltett. A jogügyi bizottság javaslata szerint az árvaszék élén egy alpolgármester állana, a személyzet egy ülnökkel és jegyzővel, egy tolnokkal, két dijnokkal és a szükséges segédszemélyzettel gyarapittatnék, a kölcsön megszavazása pedig csak az árvásszéket illetné önállólag.

Dr. Darányi mint a jogügyi bizottság egyik tagja hosszas és szabatos indokolást adott az előterjesztésről; a személyszaporitást, illetőleg az értekezlet Darányi nézetét fogadta el, ellenben a kölcsönszavazás és felelősség nyilt kérdés maradt, miután a nézetek igen lényegesen eltérők voltak.

Még a Havas Sándor és érdektársai által beadott folyamodvány is szóba került; a háztulajdonosok tiltakoznak a tanács azon önkénye ellen, hogy kövezési, asphaltozási, járda és járdaszegélykövek, fektetési és vizcsatornázási költségek megfizetésére szorittatnak a tanács által, annélkül, hogy a törvény ily terheket reájuk róna, és amellett, hogy a községi pótadó és kövezetvám tizszeresen fedezi már amugy is ezen költségeket. Miután az egyleti tagok nagy része eltávozott ez ügyben határozat nem is lett hozva.

A közigazgatási bizottságból.

— decz. 11.

A fővárosi közigazgatási bizottság mai folytatólagos ülésén a fővárosi kórházak ügye volt napirenden, a kórházak és gyógyintézetek megvizsgálására kiküldött albizottság jelentése kapcsán. Gerlóczy alpolgármester a főv. kórházak állapotáról különösen existentialis szempontból sötét képet festett; a mostani állapot tarthatatlan; csak a napokban nézte meg a számadásokat és azt tapasztalta, hogy a kiadásoknál, ha a miniszterium nem ad némi előleget, nem tudja mit tevő lesz a főváros kórházaival; különösen lényegesek a Rókus-kórház ellen emelt kifogások; itt a helyiségek is szükek s bár már elhatároztatott, hogy e bajon segitendő a régi dologház egy része alakittatik át, ez intézkedés foganatositása mindeddig elmaradt, a felmerült pénzügyi akadályok miatt.

Nem kevésbbé kedvezőtlenek az állapotok a Szt.-János-kórházban s az irgalmasok kórházában, különösen az utóbbiban forognak fenn igen nagy hiányok, a helyiségek sötétek, nedvesek, alacsonyak s gyógykezelésre egyáltalán nem alkalmasak; a szerzet érzi, kórháza, különösen az elmebeteg-osztály hiányait, de a szükséges javitások megtételére anyagi helyzeténél fogva nem is gondolhat, s az államtól sem igen várhat segélyt.

E kérdésben felszólaltak még Havas, Fuchs, Királyi s a főpolgármester, végül elfogadtatott Patrubány főorvos határozati javaslata, mely a következőkben culminál: a bizottság felhivja a tanácsot, hogy az egyes kórházakban észlelt közegészségügyi, berendezési és administrativ hiányok szempontjából a szükséges intézkedéseket tegye meg: nevezetesen, hogy végre valahára feleljen meg a bizottság határozatának és szüntesse be azon anomaliát, hogy a Rókus-kórházban a két membeli elmebetegek egymással érintkezhessenek; hogy alakittassék a miniszteri rendelet értelmében a Szent-János kórházra nézve is külön kórházi bizottság, javittassék ki e kórház rozzant és légfertőző csatornája és hajtassék végre szabatosan a rendszeres desinfectió; — tegye meg a szükséges intézkedéseket az irgalmasok elmebeteg-kórházában a tultömöttség meggátlására: — a bizottság intézkedésre hivja fel továbbá a rendőrség főkapitányát, az iránt, hogy jövőre a Szent-János kórházban is végezzenek rendőri és törvényszéki bonczolásokat, mert az eddig fennálló szokás, hogy a hullákat a Duna jobb partjáról is a Rókusba viszik ily bonczolás végett, közegészségi szempontból kifogás alá esik; a kórházak és gyógyintézetek igazgatói a belügyminiszteri szabályrendelet azon következményének, hogy kórházi alapszabályzatot és házirendet dolgozzanak ki, mindeddig meg nem felelvén, a szabályrendelet e követelményének haladéktalan teljesitésére szólittatnak fel, azon hozzáadással, hogy az egyes betegekről is szabatos jegyzeteket vezessenek; végül miután az irgalmasok kórházának tébolydai osztályában és dr. Schwartzer magántébolydájában az elmebetegek felvétele körüli eljárás nem felel meg a törvény követelményének, e kórházak igazgatóit a bizottság oda utasitja, hogy személyes felelősség terhe alatt minden érkező elmebeteget az illetékes biróságnak azonnal jelentsék be.

A bizottság ezenkivül Fuchs inditványára elhatározta, hogy az irgalmasok kórházának mostoha állapota érdekében a belügyminiszterhez feliratot intéz. Felolvastatott a belügyminiszter leirata, melyben kifejti, hogy a főv. kórházak javára tett alapitványok, adományok és ajándékok kezelése a szabályrendeletbe ütközik, felhivja a bizottságot a szükséges intézkedések megtételére. A bizottság ennek alapján jelentéstételre kéri fel a tanácsot a szabályrendelet kelte után tett alapitványok és adományok kezeléséről.

Az ülést fényüzési- és házbéradó-folyamodások tárgyalása fejezte be.

Fábián Gábor.

(1795–1877).

Röviden jelentettük már a csapást, a mely a magyar irodalmat egyik érdemes veteránjának elhunyta által érte, ki tegnap délután Aradon fejezte be tevékeny életét.

Fábián Gábor 1795-ben született Vörösberényben, Veszprém vármegyében, hol apja református lelkész és esperes, maga is ismeretes magyar iró; anyja Somogyi Zsuzsánna, a hirhedett Mondolat irójának, Somogyi Gedeonnak nénje volt. Iskoláit Pozsonyban kezdette meg; 11 éves korában Pápára ment a református kollegiumába, hol 1817. tanult, a theologiát végezve, ez évben, tehát épen 60 év előtt jelent meg első költeménye, melyben volt tanárától Tóth Ferencztől bucsuzott el. Ezután Pestre került jogot hallgatni, hol 1821-ben ügyvédi vizsgáját letette s 1824-től a világosvári uradalom ügyésze lett, mely hivatalt 17 évig viselte. Ez időszakban az irodalmat szorgalmasabban kezdette müvelni. Már 1824-ben adott forditásokat, „Hafiz perzsa költő divánjából“, melyeket 1825-ben arab és perzsa prózai forditásai követtek; csatlakozott mindjárt Kazinczy Ferencz nyelvujitó munkásságához. Majd Ossian oly nagy zajt ütött énekeit forditotta le s bocsátotta közre 1833-ban, 3 kötetben. Időközben több alkalmi verset irt saját neve és Nőzséri aláirással az Aurórában.

Irodalmi munkásságát az akadémia mindjárt kezdetben azzal méltányolta, hogy 1832-ben levelező tagjává, 1835 ben pedig rendes tagjává választotta, s mint ilyen székét „A próza és kifejlésének föltételei“ czimü értekezésével foglalta el. Ez idő alatt már nevezetes szerepet játszott mint Aradmegye táblabirája a politikai életben is; a szabadelvüek táborában küzdött.

A szabad eszméleinek kivánt szolgálni azzal is, hogy 1843-ban Toqueville világhirü munkáját „A demokraczia Amerikában“ átültette, a nevelésügynek pedig azzal, hogy Heinsius Nevéléstanát leforditotta. Neve a megyében a legismertebb s tekintélye a legnagyobb volt, s a szabadelvü párt vezérének őt tekintették. Arad városa e nagy tiszteletnek adott kifejezést, midőn 1848-ban, a nemzetgyülésre képviselőjéül küldötte fel.

Fábián hive volt a szabadelvüségnek, s hiven szolgálta a forradalmat is, mint a képviselőház tagja jelen volt Pesten és Debreczenben, 1849 május havában pedig az ujonnan alakitott hétszemélyes táblabirájává neveztetett ki Vukovics Sebő akkori igazságügyminiszter által. — E miatt a forradalom leveretése után hadi törvényszék elé is került, de azok közé tartozott, kiknek Haynau, elmozdittatása felett való dühében kegyelmet adott.

A magánéletbe való vágy visszavezérelte Fábiánt irodalmi foglalkozásaihoz, melyeknek második — termékenyebb s érdemlegesebb — időszakát ettől számithatjuk. Az érettkor a classicusok, jelesül a rómaiak tanulmányát tette kiválóan kedvessé előtte. Ovid szerelmi költeményeinek leforditása után egész szeretettel fordult Ciceró felé, kinek értékes leveleit mind leforditotta s terjedelmes magyarázó jegyzetekkel hét nagy kötetben bocsátotta közre a Kisfaludy társaság erkölcsi támogatása mellett, mely e munkájáért 1862-ben füzte tagjainak koszorujába. Ciceróját folytatásaul ennek bölcsészeti müveit forditotta, melyekből két kötet jelent meg, A Kisfaludy társaság kebelében pedig Appulejno regényének (Cupido és Psyche egybekelése) forditásával s annak előzményeül „Pár szó a milesiákról“ (a római regényről) czimü értekezésével foglalt széket; ezt követte 1866-ban értekezése a Satiráról, 1872-ben T. Lucretius Carus Tanköltemenye a Természetről, melynek 1873-ban már második kiadása vált szükségessé s mégis már ugyanazon évben C. Valerius Flaccus négy hősköltem ényét az „Argonauticon“-t is leforditotta. Egyéb forditásai még: 1872-ben Rutilius Cl. Numatianus költői utleirásának forditasa s 1874. Tibull elegiája. Végre 1875. végén, midőn épen a 80 évet tölté be, Horácz hires levelét adta a költészetről, elegans, zamatos müforditásban.

1861-ben Arad város követjelöltül léptette föl, de a pártok harczában többséget nem nyerhetett. Ellenben az 1865—68-ki országgyülésen képviselte s a Deákpárt soraiban küzdött. Ez időben Pesten lakva, élénk részt vett az akadémia munkásságában.

Eredeti alkotásokban nem mutatkozott kiváló tehetségnek Fábián; egy hosszu életen át tartó munkásságával azonban a müforditás terén rendkivüli hasznot hajtott a magyar irodalomnak. E tekintetben koszoruja sokáig hervadhatatlan marad.

A török sebesültek részére szerkesztőségünkhöz ujabban a következő adakozások küldettek be:

Tasner Ferencz gyüjtése Duna-Földvárról	30.—
A tiszaföldvári „Iparegylet és olvasókör“ tagjai által gyüjtetett	59.—
A czeglédi „Félszegi olvasó egylet“ által rendezett tánczvigalom alkalmával begyült összeg	25.—
Mezey-Rosenfeld János gyüjtése . . .	15.—
A kun félegyházi „Népkör“ által rendezett tánczvigalom alkalmával begyült összeg	40.20
Hevesmegyei Kömlő községben „Ferencz“ estvén összegyültek adakozásai .	9.—
Schmidthauer Anna gyüjtése	11.50
P. M.	2.—
Szabó Albert küldeménye Ombodon .	7.60
B. Baldácsy Antal gyüjtése Esztergom megye Bátorker községben . .	9.86
Suttka István küldeménye Nyiradonyból	7.50
Ehhez adva mult számunk kimutatását	7280.49

6 arany, 1 lira, 1 5-kros fillér, 15 ezüst forint, 20 ezüst huszas, 3 ezüst tallér, 2 tiz frankos, 1 öt frankos arany, 2 márka, 4 sorsjegy és 1 porosz tallér.

Az eddig begyült összeg	7497.15

6 arany, 1 lira, 1 5-kros fillér, 15 ezüst forint, 20 ezüst huszas, 3 ezüst tallér, 2 tiz frankos, 1 öt frankos arany, 2 márka, 4 sorsjegy és 1 porosz tallér.

„Egy bün története.“

— Hugo Viktor legujabb regénye. —

(Folytatás.)

— Előre! Lökjétek ki mind!

Erre valóságos verekedés fejlődött ki a képviselők és csendőrök közt. A katonák szuronyszegezve rohantak be a padokba. Repellin, Chanay, és Raution urakat erőszakkal rántották ki helyeikről. Két csendőr Dufraissera, kettő pedig Gambonra vetette magát. A jobboldal első padjában, hol Odilon-Barrot és Abbatucci szoktak volt ülni, a fennevezettek hosszasan küzdöttek a csendőrökkel. Durieu ellenszegült, s csak hárman ránthatták ki helyéből. Monet urat a biztosok padjaira lökték; d'Adelswardot torkon ragadták, és ugy lökték ki a teremből. A különben is beteg Richardet szintén durván kilöketett. Némelyeket a szurony hegyével megszurkáltak; ruháit majdnem valamennyinek széttépték.

A parancsnok pedig még inkább biztatta katonáit.

Ily módon megragadta galléron, és kergette ki az államcsiny a nemzet hatvan képviselőjét. A cselekmény kiegészitette az árulást. Az anyagi tény méltó volt az erkölcsi cselekményhez.

Fayolle, Teillard-Latérisse, és Durrieu voltak az utolsók, kik távoztak. A nagy kapun bocsátották ki őket a Bourgogne térre.

A Bourgogne tért Garderens ezredes parancsnoksága alatt a 42-dik sorezred tartotta megszállva.

A nagy kapuval szemben, a palota és a köztársaság szobra közt, mely a tér közepén volt felállitva, egy ágyu volt a palotának irányozva és ez ágyu mellett vincennesi vadászok töltényeiket fogaikkal tépegették, és fegyvereiket töltötték.

Garderens ezredes lóháton egy katona-csapat mellett tartózkodott, mely csapat Teillard-Latérisse, Fayolle, és Durrieu figyelmét magára vonta. Három fogoly küzködött e csapat közepette, élénken kiabálva: — Éljen az alkotmány, éljen a köztársaság!

A mint Teillard-Latérisse, Fayolle, és Durrieu a csapathoz közeledtek, a három fogolyban Toupet-des Vignes, Redoulet-Laforse, éz Arbey jobboldali képviselőkre ismertek. Arbey élénken tiltakozott. A mennyiben hangosan beszélt, Garderens ezredes szavába vágott, és ezen, megörökitésre érdemes kifejezéssel élt:

— Hallgasson! Ha még egy hangot ejt, puskaagygyal döngettetem el.

A három baloldali képviselő megbotránkozva követelte társaik szabadonbocsátását.

— Ezredes ur, ön háromszorosan szegi meg az alkotmányt, jegyzé meg Fayolle.

— Akkor tehát megszegem hatszorosan, válaszolt az ezredes, s ezzel Fayolle, Durrieu, és Teillard-Latérisse urakat is elfogatta. A katonák rendeletet kaptak, hogy mind a hatot az épülőfélben levő külügyminiszteri palota őrtanyájára vezessék.

A hat fogoly, a mint két sor szurony közt vezették őket, szemben találkozott Sue Jenő, Chanay, és Benoist képviselőkkel. Sue Jenő a csapatot vezénylő tisztnek utját állta: — Felhivjuk, hogy képviselőtársainkat bocsássa szabadon!

— Nem tehetem!

— Ezen esetben egészitse ki bünét, mondá Sue, és fogasson el minket is.

A tiszt őket is elfogta.

Eleinte az őrtanyára, később a d'Orsay laktanyába vitték őket. Két század katonaság jött értök, hogy ez utóbbi lakhelyre vigye őket.

A tiszt, miután őket a katonák közt elhelyezte, mélyen meghajolva, udvarias hangon figyelmeztetè őket:

— Uraim, legénységem fegyverei töltve vannak.

Mint emlitettük, a terem kiüritése erőszakoskodás kiséretében lett foganatositva, amennyiben a katonák a képviselőket minden kijáráson át lökdösték kifelé.

Egy részök, és ezek közt a fentebbiek is, a Bourgogne-utcza felé mentek ki, a többieket a Pas-Perdus termen keresztül azon rácsozat felé vonszolták, mely a Concordia-hiddal van szemben.*)

A Pas-Perdus előszobáját nagy nyilt terem képezi, melyből lépcsők vezetnek a felső karzatokhoz; azonkivül több ajtó, többek közt a csarnok nagy üveges ajtaja, mely a nemzetgyülés elnökének lakosztályához vezet, is ezen terembe nyilt.

A nyilt teremhez érkezvén, mely a kis toronyszobán keresztül a palota mellékkapujához vezet, a katonák szabadon bocsátották.

Itt rögtön ujabb kis kört alakitottak a kiüzött képviselők; Canet, és Favreau vitték a szót. Valaki inditványozta:

— Keressük Dupint, s ha kell, vonszoljuk ide.

Kinyitották az üvegajtót, és a csarnokba siettek. Ez alkalommal Dupin otthon volt. Mihelyt megtudta, hogy a csendőrök kiüritették a termet, azonnal előbujt rejtekéből. Ha a nemzetgyülés el volt nyomva, Dupin fölegyenesedett. Ha a törvény fogva volt, ez ember szabadnak érezte magát.

A képviselők, Canet és Favreuval élükön, dolgozó szobájában találták.

Eredeti párbeszéd fejlődött ki köztök.

A képviselők követelték tőle, hogy mint a nemzetgyülés megbizottja, álljon élükre, és térjen velök, a nemzet megbizottaival vissza a terembe.

Dupin ez óhajt határozottan visszautasitotta, jól tartotta magát, nagyon szilárd volt, hősileg kapaszkodott semmiségébe.

— Mit akarnak, hogy tegyek? Ki vagyok én? Mit tehetek? Semmi sem vagyok. A semminél is kevesebb vagyok. Ubi nihil, nihil. A más oldalon az erő. Ott, hol az erő van, a nép elveszti jogait. Novus nascitur ordo. Nyugodjanak meg benne. Nekem is meg kell benne nyugodnom. Dura lex, sed lex. Mondom, hogy törvény, de értsük meg egymást, nem a jogból, hanem szükségből folyó törvény. Mit lehet itt tenni? Hagyjanak nekem békét. Semmit sem tehetek, és csak azt teszem, a mit tehetek. A jóakarat nem hiányzik nálam. Ha négy emberem és egy káplárom volna, megöletném őket.

— Ez ember csak az erőszaknak enged, használjunk tehát erőszakot ellene, mondák a képviselők.

Igy is történt, erőszakot követtek el rajta; a szalagot, mint valami kötelet, nyakába akasztották, és a terem felé hurczolták; ő tiltakozott, „szabadságát“ követelte, siránkozott.

A Pas Perdus ugyanazon terme, mely tanuja volt azon jelenetnek, midőn csendőrök hurczolták a képviselőket, most, néhány perczczel a terem kiüritése után, ujra tanuja lett azon jelenetnek, hogy mikép hurczolják ugyanott Dupint a képviselők.

Nem mentek messze. A katonák a két szárnyu nagy zöldajtót eltorlaszolták. Espinasse és a csendőrparancsnok sietve előrohantak. A parancsnok zsebéből két pisztoly agya kandikált ki.

Az ezredes és a parancsnok halványak, Dupin halálsápadt volt. Mindkét oldalon féltek. Dupin félt az ezredestől! ez utóbbi nem félt ugyan Dupintól, de e nevetséges, nyomoruságos alak háta mögött valami rettenetoset, saját bünét látta és ettől remegett. Homérban fordul elő ehhez hasonló jelenet, midőn Thersites mögött Nemezis megjelen.

Dupin néhány perczig némán, kétségbeesetten, kővé meredve állott ott.

Gabon képviselő reákiáltott:

— Beszéljen, Dupin ur; a baloldal most nem szakitja félbe.

Végre, miután a képviselők megjegyzéseit sarkában, a katonák szuronyait mellének szegezve látta, ekkor végre kétségbeesésében megszólalt a szerencsétlen. Hogy mit beszélt, hogy Francziaország souverain nemzetgyülésének elnöke mit hebegett a csendőrök előtt ez ünnepélyes pillanatban, azt visszaadni nem lehet. Azok, kik hallották a haldokló gyávaság ezen utolsó hangjait, siettek füleiket azoktól megtisztitani. Ugy látszik azonban, hogy ilyes valamit mondott: — Önnél van az erő, és a szuronyok; én a jogra hivatkozva távozom. Van szerencsém önt üdvözölni.

Ezzel távozott.

Hagyjuk őt távozni. Kimenetele perczében még egyszer visszafordult, és még néhány szót ejtett. Mi nem emeljük fel azokat. A történelem rongyokkal nem kereskedik.

A halálnál is roszabb.

Leginkább szeretnők, ha nem kellene többet megemlékeznünk e férfiuról, ki három évig viselte Francziaország nemzetgyülése elnökének kiváló czimét, de ki tényleg soha sem volt egyéb, mint a többség szolgája. Az utolsó órában sikerült neki oly mélyen sülyedni, hogy ennyire még őt is képtelennek tartották. Müködése a nemzetgyülés idejében szolgai volt, de annak befejezte inashoz illő vala. Dupin urnak a csendőrök előtti hallatlan magatartása, midőn a tiltakozás látszatát parodiálta, jogosult gyanura is szolgáltatott okot. Gambon felszólalt: — Ez ember ellenszegülése áruláshoz hasonlit. Ó mindent tudott!

Nem hisszük, hogy e gyanu alapos lenne; Dupin ur mit sem tudott. Ki gondolt volna az államcsiny intézői közül arra, hogy az ő beleegyezését kikérje? Dupin urat bünre csábitani! Lehetséges volt-e a ez? És minek is? Megfizetni? Vajjon mi okból? Kidobott pénz lett volna, miután a félelem is hatásosnak bizonyult. Létezik a hallgatélagos beleegyezésnek bizonyos előre biztositott neme. A gyávaságnak régóta ágyasa a hitszegés. A törvény kiontott vére gyorsan fel van törölve. A gyilkost, ki vért ont, és tőrt villogtat, nyomban követi a gyáva, ki a kezében levő szivacscsal feltörli a vérnyomokat.

Dupin dolgozó szobájába menekült; oda is követték.

— Istenem, — kiáltott fel ő, — nem látják, hogy békében akarok maradni?

Tény az, hogy reggel óta azon reményben üldözték, miszerint sikerülend belé egy mákszemnyi bátorságot csepegtetni.

— A csendőröknél is jobban kinoznak, — mondá nekik.

A képviselők elhelyezkedtek dolgozó szobájában, helyet foglaltak iróasztalánál; ő pedig ezalatt karszékbe vetette magát és dörmögve sóhajtozott; jegyzőkönyvet vettek föl a történtekről, mert azt akarták, hogy a merényletnek a nemzetgyülés levéltárában hivatalos nyoma legyen.

Canet képviselő a kész jegyzőkönyvet átolvasás végett átadta az elnöknek és tollat adott kezébe.

---

*) E rácsozatot deczember 2-án bezárták: és csak márczius 12-én nyitották ki, midőn Bonaparte a törvényhozó palota épitkezési munkáit jött megszemlélni.

Tasner Ferencz gyüjtéséhez hozzájárultak: Tasner Ferencz 1 frt. Kiss Imre 1 frt. Lőrincz József 1 frt. özvegy Bogár Imréné 1 frt. Lőrinczi János 50 kr. Tóth István 50 kr. Haitzinger Pál 50 kr. Szalai Antal 50 kr. Gálly István 50 kr. Lőrinczi Mihály 50 kr. Prém György 50 kr. Halász Mátyás 50 kr. Nagy Sándor 50 kr. Patai Imre 50 kr. Endrődi Pál 50 krajczár Endrődi Nándor 60 krajczár. Märtsák József 40 krajczár. Ifju Tasner Ferencz 40 krajczár. Szabó Mihály 40 krajczár. Bogár Ignácz 50 krajczár. Gyenei Imre 30 kr. Borbél Móricz 30 kr. Angyal Mihály 30 kr. Öreg Bertalan Ferencz 20 kr. Öreg Horváth István 20 kr Öreg. Petró József 20 kr. Veraszt Péter 20 kr. Bertalan János 20 kr. Szabó József 20 kr. Kaproczai József 20 kr. Nemes Benő 20 kr Singler Ferencz 20 kr Dobos Benő 20 kr. Ifju Bertalan Ferencz 20 kr. Majon Izidor 20 kr. Lovrits Mihály 20 kr. Piros Imre 20 kr. Bozony János 20 kr Ifju Lőrinczi János 20 kr. Jánosi István 20 kr. Lőrincz László 20 kr. Páll József 26 kr. Lőrinczi Imre 20 kr. Jendrolovics Imre 20 kr. Grosz Ferencz 20 kr. Patay József 20 Vastag Imre 20 kr. Bartalits János 20 kr. Holetz József 20 kr. Kovács István 20 kr. Veras-t János 20 kr. Nagy Ignácz 20 kr. Tóth Albert 10 kr. Gazits Ferencz 10 kr. Kovács József 10 kr. Jendrolovits István 10 kr. Vonya Mihály 10 kr. Ifju Sithei Pál 10 kr. Czompó István 10 kr. Mészáros 10 kr. Borbél István 10 kr. Bizony Márton 10 kr. Dobos Jenő 10 kr. Jánosi János 10 kr. Seregélyes János 10 kr Müller József 10 kr. Kapczai Ferencz 10 kr. és még többen

*

A tiszaföldváry „Iparegylet és olvasókör“ által gyüjtött összeghez hozzájárultak: Sz. Acsay Ferencz 1 frt. Bajkai János 30 kr. Makula György 50 kr. Forrai Pál 50 kr. Ifju Benczur János 50 kr. Mihálik Pál 50 kr. Czingel Mihály 50 kr. Czingel László 50 kr. Sz. Acsay Sándor 1 frt Nagy M. István 50 kr. B. Szőke József 50 kr. Ratis Márton 1 frt. Kampler Mór 20 kr. Tar János 1 frt. N. Oravec János 1 frt. Brüll Sándor 1 frt. Gere Sándor 20 kr. Gere Sándorné 30 kr. Ifju Gere Sándor 30 kr Ifju Gyarmati József 20 kr. Józan Lajos 24 kr. Szijj Károly 10 kr Székely Lajos 50 kr. Fejér Imre 1 frt. Kállay Ferenczné 1 frt Cs. Fazekas Sándor 50 kr. Hovanecz Márton 1 frt. Katona Gábor 50 kr. Tess József 1 frt. Pösztör Károly 50 kr. Sarkadi Lászlóné 20 kr Katona Lajos 50 kr. Rolkó Józsefné 10 kr. Rolkó József 50 kr. Dobrosi Sándor 50 kr. Székely Bálint 1 frt B. Szabó Gábor 1 frt. Méhes Julianna 20 kr. Cetó Pál 20 kr. Csajka Jánosné 50 kr. Lengyel Mihályné 1 frt. Schauber Jánosné 20 kr. Szegedi László 50 kr. Kazai Erzsike 20 kr. Földi Andrásné 20 kr. Zih Dániel 20 kr. Zih Dánielné 10 kr. Rácz Lajos 30 kr. Rácz Lajosné 10 kr Sajtos Imre 10 kr. Lévai István 1 frt. Sz. Kávási Mihály 1 frt. Petyus Pál 50 kr. Fazekas Pál 6 kr. Balczer Ignácz 50 kr. Posza Miklós 50 kr. Posza Miklósné 30 kr. Nagy Vincze 50 kr. Sipkoszki Sándor 1 frt 70 kr. Csontos Miklós 50 kr. Ifju Dobrosi Mihály 1 frt Benyus Pál 20 kr. Somodi Sándor őr. 20 kr. Vad János 20 kr. Nagy András 20 kr. Balogh Sándor 1 frt. 10 kr. Molnár János 20 kr. Papp Lajos 20 kr. Rhédai Istvánné 1 frt. Kovács Balázs 10 kr. F. Nagy Pál 10 kr. L. Papp Eszter 20 kr. Csipes Mihály 7 kr. Szabó Lajos 30 kr. Süveges István 10 kr. Hartyáni József 10 kr. Szabó 10 kr Törteli István 4 kr. Gyaraki József 10 kr. Gyurcsik Imre 50 kr. B. Nagy András 5 kr Szabó Zsuzsánna 10 kr. Köles András 10 kr. Meleg Bálint 15 kr. T. Kovács Ferenczné 50 kr. T. Kovács Ferencz 30 kr. Kopa Ferencz 30 kr. Erdei Lajos 10 kr. Ifju Törteli István 20 kr. Mátyus Sándor 4 kr. Varga Dániel 1 frt. Rácz György 1 frt Néposz Mihály 1 frt. Schneider Gáspár 40 kr. Balog Márton 30 kr. Gazdag Lajos 10 kr. Juhász János 10 kr. Gálik Sámuel 50 kr. ifj. Lakatos Gábor 10 kr. Csoma János 50 kr. Molnár Pál 50 kr. Tóth Gyula 1 frt Breszkó András 1 frt Rozenfeld Zsigmond 1 frt Sax Ferdinándné 50 kr. Acsay János 30 kr. Mészáros László 40 kr. Sz. Acsay Ferenczné 25 kr. Grünfeld Mór 50 kr. Székely Mihály 20 kr. Nóbik Balázs 40 kr. K. Tóth Ferencz 40 kr. Sörös János 25 kr. Dobozi Gerzson 20 kr. B. Nagy Mihályné 1 frt. B. Nagy Mihály 1 frt B. Nagy Jolán 20 kr. Székely Rozália 20 kr. T. Kalóz András 20 kr. Eördög Sándor 1 frt. Pantó Ferencz 50 kr. Zatureczky Péter 20 kr. Kovács Sándor 50 kr. Tóth P. Sándor 1 frt. Kaszetti Rudolfné 20 kr. ifj. Bán Sándor 10 kr. Galló Pál 10 kr. Polgár Albert 10 kr. ifj. Helmeczy Károly 20 kr. Ocsai Pál 50 kr. Nemes Ferencz 10 kr. Balogh Pál 25 kr.

*

Mezey-Rosenfeld János gyüjtéséhez járultak: Gyurkovics Jenőné 1 frt. Polner Aladár 1 frt. Széchény Manó 50 kr. Klein Gizella 30 kr. Löwy Zsiga 20 kr. Schlesinger Sarolta 30 kr. Klein Ferencz 30 kr. Steiner Mór 10 kr. Sárvay Janka 40 kr. Stadler Samu 20 kr. Neufeld 20 kr. Bas Imre 26 kr. Singer 10 kr. Engelsmann 10 kr. Perlberg 20 kr. Spitzer Franziska 30 kr. Trencsényi Lipót 30 kr. Klein Ernesztina 20 kr. Böhm József 20 kr. Szentesy Simon 20 kr. Salm hivatalnoka 50 kr. Sranez Győző 20 kr. Markus József 50 kr. N. N. 20 kr. N. N. 20 kr. Alt Terézia 30 kr. A . . . Rózina 20 kr. B . . . . . J. 40 kr. Egy joghallgató 20 kr. Czeizler Mór 50 kr. Klein Henrik 30 kr. Holländer 24 kr. Brünauer Miksa 30 kr. Kempfner Miksa 50 kr. Fridmann József 20 kr. Smidek Neti 30 kr. Szegényesi Ignácz 20 kr Bürger Bernát 10 kr. Fuchs Gizella 30 kr. Diamant Ede 25 kr. Auspicz Alfonz 10 kr. N. N. V. 30 kr. Haiman Zsiga 1 frt. Faikam Ozman 15 kr. Herman Regina 30 kr. Mezey Rosenfeld János 1 frt

*

A kun-félegyházi „Népkör“ által f. hó 14-én török testvéreink felsegélyezésére tartott tánczvigalom felülfizetőinek jegyzéke: Molnár Alajos 3 forint. Klór János 1 frt. Kocsis Ferencz 1 frt. Szarvas András 2 frt. Horváth Gábor 1 frt. Ngos Szabó Ferencz 1 frt Niedermann József 1 frt. Makai Imre 1 frt. Barta István 1 frt. Tajthi Gábor 50 kr. Gal Anna 50 kr. Kolonics János 50 kr. Bánhidy Károly 1 frt. Móczár Kálmán 2 frt. Gulyás Andor 50 kr. Bagi János 3 frt. Bánhidy Ferencz 1 frt Fux Ignácz 1 frt. Seres István 1 frt. id. Csornai János 1 frt Bajrak László 1 frt. Szomor Aurél 50 kr. Tóth Endre 3 frt. Makai Sándor 50 kr. Kocsis Sándor 1 frt. Balga Alajos 1 frt. Hejjas N. 1 frt. N. N. 20 kr. Tajthi G.-né 50 kr. Bartha Istvánné 50 kr. Szabó Andor 2 frt. Zámkó György 1 frt Kremzer Flórián 1 frt Simonesics Emil 1 frt. Szabó József h 1 frt. Mihálovics Béla 1 frt.

*

Hevesmegyei Kömlő községben barátságos Ferencz estvére összegyültek adakozásai: Engel Jakab 2 frt, Kiss József 1 frt, Lakrovics Ferencz 1 frt 10 kr, Lakrovics Sándor 1 frt, Horkay Emma 1 frt. Taary Károly 1 frt 10 kr, Remenyák Jánosné 50 kr.

*

Schmidthauer Anna gyüjtéséhez járultak: Löwy Dávid Stern 1 frt, Pálmán Krisztina 1 frt, Jesko Istvánné 1 frt. Schmidthauer Ferenczné 1 frt, Schmidthauer Anna mint gyüjtő 1 frt, Wenischd János 1 frt, Jos Szallay 50 kr., Lugger Ágoston 2 frt, Angyal F. 1 frt, Kohn Adolf 1 frt Pelczer Paula 1 frt.

*

A nagybányai reform. egyházmegyei felvidéki tanítói-egyesület őszi gyülése alkalmával Ombodon a töröksebesültek javára adakozott: Albert József 40 kr, Szabó Albertné, szül. Biró Erzsébet 1 frt, Szabó Albert 1 frt, Kató Gáspár 30 kr, Varga Benő 1 frt, Meák Lajos 40 kr, Szabó Lőrincz 1 frt, Sinka Lajos 1 frt, Kerekes János 40 kr, Károly Mihály 40 kr, Egy valaki 10 kr, N. N. 40 kr, N. N. 20 krajczárt.

*

B. Baldácsy által gyüjtött összeghez járultak: Schäffer István 50 kr. Furó István 8 kr. Szentzi Pál István 10 kr. Szentzi József 8 kr. Bona József 10 kr. Péparpky Teofil 1 frt. Nehész Mihály 10 kr. Telusek József 1 frt Diósy Ferencz 10 kr. Csulyak Sándor 40 kr. Szluka András 1 frt. Fürszt Ignácz 20 kr. Fürst Dávid 50 kr Binetter Jakab 50 kr. Pettyko László 60 kr. Pink József 20 kr. Bóna Mihály 10 kr. Bóna István 10 kr. Rigó József 10 kr. Kothó István 20 kr. Kósa Victor 50 kr. Kósa Pál 1 frt Csukás Benő 10 kr. Büchler Salom. 30 kr. Svella József 10 kr. Rigó János 20 kr. Polmützer Márton 50 kr. Glancz Sámuel 20 kr,

*

Nyiradonyban egy névestén a következők adakoztak; Rácz Mihály plebános 3 frt, Papp János 1 frt. Báthori Miklós 1 frt, Szilágyi György 1 frt, Sútka István 1 frt, Somogyi László 1 frt.

Irodalom.

— Uj Petőfi-forditás. A német szépirodalmi könyvpiacz bizonyára nem gazdagodhatik idegen irodalmi termékek közül egyes értékesebb áruczikkel, mint egy most megjelent jó forditás gyüjtemény az ujkor colossalis költőjéből, Petőfiből „Gedichte von Alexander Petőfi“ czimen jelentek meg Lipcsében a Wigand-czég kiadásában Neugebauer László forditásai, melyek a fáradhatatlan s eléggé nem méltányolható Kertbeni uttörő kezdeménye után eddigelé a legszebb sikert képviselik a német Petőfi-forditások között 130. lapra terjed a csinos kötet, Bodenstednek, a németek jobbravaló lyrikusának előszavával, melyből kitetszik, hogy ő is felfogja s tudja élvezni még forditásokból is Petőfit, kinek isteni lánglelke, tengernagyságu költői ere e század müvelt nemzeteinek legelső szellemeit, az összes európai irodalom, a mü-itészet matadorait ragadta a legjelkesültebb nyilatkozatokra. Jókai is ir bevezető sorokat Neugebauer érdemes munkája elé megadván a forditónak a legszebb elismerést, midőn (nem tulozva) irja müvéről, hogy a külalakban, beltartalamban hiven, lelkes szeretettel s pietással költötte át az eredetit. Ez igen nagy dicséret, de örömmel járulunk hozzá általánosságban, hogy a részletekben helylyel-közzel hiány vagy hiba fordul elő, az mint minden nagyobb munkánál, itt is természetes és nem gáncsolandó levén. Főkép a leiró, elbeszélő költemények azok, melyek legszebben sikerültek a forditónak,s nagy becsületére válnak azon tiszta formai egyszerüség megóvása által, mely Petőfi muzsájának jellemző sajátsága; ő érti, és érzi Petőfit, s bir annyi saját költői melegséggel, a mennyi a forditó kedélyébe megkivántatik, hogy átolvaszsza fölvett tárgyát. „A csárda romjai“ német forditásából például, mely a költészet egyik legfényesebb gyöngye, s egyéb alföldi rajzokból meg fogja szeretni az idegen hazánkat, s meg fog győződni arról is, hogy Petőfi nem „nép“-költő, mint chablon-kritikusok bizonyos kisebbitéssel vágják oda, hanem igenis a legöntudatosabb müköltő,a kin azonban a csiszolás azért nem tünik szembe, mert őserejü tehetsége mindjárt a legillőbb formákban birta megteremteni gondolatait. A humorra is eredeti zamatjában akadunk rá a forditásokban; csak a dalok gyöngéd szárnyairól törlődik le itt-ott a zománcz, a mi fájdalom együtt jár a legfinomabb forditói uj érintésével is, mint ezt a forditás oly kitünő mesterénél is tapasztaljuk, minő Szász Károly, midőn a Heine dalok etheri könnyü ékitményeivel próbál megbirkozni, holott Victor Hugo és Poe legnagyobb nehézségeit könnyü szerrel győzi meg. Nagyjába való ismertetésül kivántunk ennyit mondani, őszintén óhajtva, hogy Neugebauer forditásai mentől nagyobb elterjedést nyerjenek a külföldön és itthon, hogy ambitiója legyen tovább is folytatni hasznos és sikeres munkálkodását. (υ—k.)

— Tóth Ede müveiből az első kötet „A falu roszsza“ és a „Toloncz“ Aigner Lajosnál már megtekinthető s illetőleg meg is kapható. Tóth Ede özvegye tudvalevőleg sajtó alá adta a korán elhunyt kitünő népszinmüiró összes dolgozatait, s azok három kötetben fognak a könyvpiaczra bocsáttatni. Az első, mutatvány-kötet után itélve csinosan leszuek kiállitva. Előfizethetni mind a három kötetre négy forinttal, angol kötésü példákra 6 forinttal Aigner Lajos kiadó-hivatalában, Budapesten.

— Lederer A. fővárosi tanitó a Népnevelők lapjában megjelent czikksorozatát „A példaadás módszere szülők, tanitók és más emberbarátok számára“ külön lenyomatban is megkapható Lampel Róbert bizományában, 20 krért. A füzetke tiszta jövedelme az „Eötvös-alap“ gyarapitására van szánva.

— Rabelais és kora“ czim alatt Neményi Ambrustól Zilahy Sámuelnél egy szakavatott tanulmány jelent meg, mely nagy tárgyismerettel, olvasottsággal és beható értelemmel tárgyalja a 16-ik század ez érdekes alakját, s a körül alakult mondakört és történeti tényeket, s állami, vallási, nevelési, irodalmi, társadalmi stb. viszonyokat. A munka nagyon diszesen van kiállitva. Ara — ?

— Az „Athenaeum“ részvénytársulat legujabb kiadványai: „A magyar birodalom leirása“, különös tekintettel az 1876-ik évi 33-ik törvényczikkre; különlenyomat a Ballagi Károly és Királyi Pál Egyetemes földrajzának harmadik kötetéből. Nagy quart-alak, két hasábos petitnyomás 370 lapon; az ára 3 frt. — Gregus Ágost meséi, zsebalakban 1 frt; s külön kiadásban az ifjuság számára 40 kr. „Beszélyek és tárczák“ Wohl Janka és Stefanie-től, 2 frt s „A világ szállodája“ III-ik kötete: Malot Hector regénye: „Ida és Carmelita“, Sasváry Ármin forditásában, az ára 1 frt 60 kr. — Ballagi és Királyi Pál fentebb emlitett müvét különösen ajánljuk a müvelt magyar közönség figyelmébe; a könyv a müvelt közönség számára készülvén, annak igényeit óhajtja kisegiteni ugy a felületes anyag bőségénél mint a tárgyalás módjánál fogva is. A mü a tisztán földrajzi és politikai viszonyok vázolása mellett tömör képet igyekszik nyujtani a birodalom szellemi s anyagi müvelődéséről is, s némileg érinti azon történeti és közjogi viszonyokat is, a melyek a birodalom különféle részei között fenálló kapcsolatok magyarázatához szükségesek. A szorgalommal összeállitott munkát szakférfiak is forgathatják. Kár, hogy sok hamis adatot tartalmaz.

— A „Franklin-társulat“ kiadásában ismét egy halom uj, diszesen kiállitott s részben igen érdekes munka jelent meg a könyvpiaczon: „Költészettan és története nők számára“ irta és hódoló tisztelete jeléül Erzsébet királynénak ajánlotta gróf Eszterházy Kálmánné, Bethlen Paulina grófnő. E 260 sürü lapra terjedő munka nemcsak szerzőjére való tekintetéből érdekes, ki azt, szerényen megjegyzi eredetileg csak gyermekei számára utvezetőképen készitette, hanem absolut irodalmi tekintetben is értékes. Éber érzékkel és elég kimeritően, espressióval van irva minden sora. Nők számára igen becses kézikönyv. — Megjelentek továbbá: az „Olcsó könyvtár“-ból a 41—45 füzetek, s nevezetesen:

„Farsangi kalandok,“ beszély: irta Kovács Pál. — „Lilla,“ érzékeny dalok 3 könyvben (1793—1802) irta Csokonai Vitéz Mihály. — „Carmen,“ beszély, Merimée Prosper után franczjából forditva. „Tisztujitás.“ Nagy Ignácz négy felvonásos vigjátéka, mely az 1842-iki akadémiai pályázaton dijat nyert „Rajzok a franczia politikai életből.“ Murray E. C. Grenville után angolból forditották Belényesi Gábor és Huszár Imre, s végre „II. Lajos és udvara,“ történeti rajz Fraknói Vilmostól. A fentebbi franczia rajzokat, melyek füzetének ára 60 kr, s a „Tisztujitást“ kivéve, mely 40 krra van szabva, a többi füzet mint rendesen, 20 krajczárért kaphatók.

Ugyancsak a „Franklin-társulat“ kiadásában ezekkel egyidejüleg megjelent: „Garabonczás diák,“ iskolás adomák, diákos ötletek, 1 frt 50 kros vaskos kötet; s „Gyógyászati vény-zsebkönyv“ a bel- és külső betegségekre, valamint a szem-, fül- és bőrbajokra nézve a bécsi iskola szerint: irta dr. Dillinberger Emil, forditotta id. Purjesz Zsigm. Második, a gramm-sulyrendszer szerint átdolgozott kiadás; ára 1 frt 60 kr. És végül: „Gyakorlati szépészet,“ ez egészség és szépség természetszerü ápolása, dr. Klenke után K. Beniczky Irmától, az ára 40 kr.

KÖZGAZDASÁG.

A magyar hitelbank által benyujtott közraktári tervezet müszaki részének megitélésére kiküldött bizottság ma délutáni ülésén mindenekelőtt Strasser Lajos véleménye olvastatott fel, a tarifákat illetőleg, e szerint a hitelbank ajánlatának árszabálya drágább mind a Meiggs és Church czégé, ezenkivül ő a raktározási képességet is kiszámitotta s szerinte az egy-egy raktárban felhasználható térségen 88.000 vámmázsát lehetne elhelyezni. Mátyus szerint ellenben csak 79,970 vmázsát, mig Bodoky mérnök szerint, ki a legszakszerübb számitást tette, egy raktár csak 70,200 vmázsát bir el. Ugyanő azt is kimutatta, hogy mig Meiggsnél 1 tonna 46 frtjába, a hitelbanknál 1 tonna 55 frt. 88 krjába kerülne a városnak. Mátyus pedig azt bizonyitá, hogy a hitelbank terve szerint évenkint és vámmázsánkint 4.54 krral kellene többet fizetni mint az angoloknak, most a forgalom nagyságához mérendő a subventió. A subventióra nézve a két ajánlat közt összehasonlitó számitást a főszámvevő tesz, s a raktározási képességre a hitelbank ajánlatánál 70,200 vmázsánkint 14 évi jövedelmet és 6% kamatot és semmisitést vesz fel.

Plevna kapituláczziójának hire a mai tőzsdén, miután a végzetes hadi-esemény folytán a béke-kilátások a legnagyobb mértékben előtérbe léptek, az üzlet rendkivül élénk hangulatban vette kezdetét. Ugyanez történt a bécsi tözsdén is, a hova utóbb kedvezőtlenül ható tudósitások érkeztek ugyan Párisból s ezek az itteni tőzsdére is lejutottak, de ezek csak pillanatnyi fordulatot idéztek elő s a hausse-irány azután annál határozottab lett. A déli órák felé uj bécsi hirek jöttek, hogy diplomacziai körökben Plevna eleste miatt még egyátalán nem gondolnak a mediáczióra s egyelőre nem tartják a békét valószinünek; — egy más versió szerint egyesek vitatkozva, alaptalannak kezdték jelenteni az egész katasztrófa-hirt. Azon körülmény, hogy a tőzsde zártáig Pétervárról hivatalos tudósitás nem érkezett, végül némi tekintetben uj, lankadó irányt adott a zárlati üzletnek. A míg a tözsde nyitva volt, teljesen megbizható értesités nem érkezett, csupán a tegnapi bukaresti jelentések és ma két pétervári magán-távirat, mely azonban valószinüleg a bukarestiek alapján eredt s egyik sem érdemelt a tőzsdén feltétlen hitelt. Érthetetlen volt, hogy Bogot-ból délutáni két óráig egy árva szóval sem tudatták a nagy győzelmi tényt.

A tiszaszabályozási társulatokról szóló 1871. évi törvényék módositási tárgyában a tiszaszabályozási társulatok közgyülése által kiküldött bizottság és a kormány által ez ügyben kiküldött választmány között ismételten felmerült azon eszme, hogy a vizszabályozási társulatok által felvett kölcsönök kamatai és törlesztése állami biztositékban részesüljenek, mi a közigazgatási behajtás által már is meg van adva. Értesülésünk szerint e javaslat elfogadása több mint valószinü.

Torda, decz. 8. (Miklósnapi vásár.) Miklósnapi országos vásárunk szerfelett lanyhán folyt le. Meglehetős vásárja volt a téliruhát árulóknak valamint a kefekötőknek paraszt gunyát, és lábbelit főként a cselédség vett, ugyan e vásáron lévén szokásban a conventió szerinti ruhanemük megvásárlása. Más iparosok, kereskedők alig adtak el valamit. A baromvásár szintén gyenge volt. Elkelt 1718 db szarvasmarha, 123 ló, öszszesen 1841. Az árak ökröknél párja 300 és 160 frt között, fejős teheneknél 80 és 50 frt között, meddő teheneknél 90 és 60 frt között, tulkok párjánál 150 és 120 frt között, borjuk darabjánál 30 és 40 frt között váltakoztak. A legjobb ló elment 40 frton, a legroszabb 4 frton.

Az „Első magyar általános biztositó társaság“-nál nov. végével életbiztositások 27 millió 677,366 frt 84 kr. erejéig voltak érvényben. — Ujabb életbiztositási kötvények ezen hó folyama alatt 329,740 frt erejéig kiállittattak, s ezen osztály dijbevétele 1877. év január hó elsejétől 992,289 frt 61 krra, és a bejelentett halálesetek összege 346,912 frtra rug.

B.-Ujfalu, decz. 11. Tiszta buza (hectoliter) 7.10. Kétszeres 5.50. Rozs 4.35. Árpa 3.10. Kukoricza 3 50. Zab 2.50. Köles — Szalonna (100 kilogramm) 60 frt. Szalonna (1 kil.) 60 kr. Disznóhus (1 kil.) 40 kr. Marhahus 36 kr. Só (100 kilogramm) 13 frt. Só (egy kil.) 13 kr. Disznózsir 50 kr. Szesz 40 kr.

Napirend deczember 12.

Naptár. Szorda. Kath.: Maxencz püsp. Prot.: Bulcsu. Görög-orosz: 30. András apost. Izr: 6. Napkét 7 óra 40 p. Nyugszik 4 óra 8 perczkor
Muzeumban nyitva van a képtár d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.
Képviselőház pénzügyi bizottsága d. u. 4 órakor.
Kisfaludi társaság ülése d. u. 4 órakor.
Föv. szervező bizottság ülése d. o 11 órakor.
Föv. közgyülése d. u 4 órakor.
Tabáni néptanitók gyülése d. e. 10 órakör.
Magy. tisztviselők orsz. egyletének ülése d. e. 11 órakor
Keresk. kamra ülése d. e. 11 órakor
Orsz tanszermuzeum d e. 10 órától 12 óráig d. u. 2—4 óráig.
Az orsz. képzőmüvészeti társulat kiállitása d. e. 11 d u. 4 óráig.
Muzeum könyvtár nyitva d. e. 9 órától, d. u. 1 óráig.
Egyetemi könyvtár nyitva d. u. 2—7 óráig
Akademiai könyvtár nyitva d. u. 3—7 óráig.
Állatkert nyitva egész nap.
Magyar daltársulat előadást tart a „Komlókertben„ este 8 órától kezdve.

Kivonat a hivatalos lap decz. II-ik számából.

Árverések a vidéken. Márk Ferencz 2729 frtra b. ingatl. jan. 10-én Botházán. Haas Mihály 3974 frtra b. ingatl jan 7-én Dunaszegen. Argyelán Mitru 1720 frtra b. ingatl. decz. 17-én Marticson. Somoskeőy István 2282 frtra b. Ingatl. decz. 17-én B.-Gyarmathon. Eipert József 3320 frtra b. ingatl. jan. 9-én Zsadányon. Thelmeyer Mária 26,824 frtra b. ingatl. febr. 9-én N.-Szebenben Papp Károly 26,357 frtra b. ingatl. márcz. 7-én N.-Szőllősön. Iróffi István 12,632 frtra b. ingatl. febr. 19 Tasnádon. Zsoldos József 1290 frtra b. ingatl. jan. 7-én Tótfalun. Ásványi Ágnes 2936 frtra b. ingatl. decz. 21-én Liptón. Anlik Teréz 2808 frtra b. ingatl. decz. 18 Zentán. Atkáry István 3400 frtra b. ingatl. decz. 20. Tardoskedden. Szintner Mária 8132 frtra b. ingatl. decz. 17. Zádorlakon. Vicsapi László 3772 frtra b. ingatl. jan. 11. Fereden.

Árverések Budapesten. Csáky István 27,3000 frtra b. ingatl. decz. 31. a toronyutczai tszéknél. Druzsbátzky István 38567 frtra b. ingatl. decz. 31. ugyanott. Lieder Berta 8200 frtra b. ingatlana január 11. az I—III. ker. jbiróságnál.

Csődök. Giupani Tódor vagyona ellen, per. Konenheim István. Gerson Farkas deési lakos ellen, per. Nagy Miklós. Kapus József budapesti szabó ellen, per. Kővesdy Mór.

Csődmegszüntetések. A Goldstein Jakab babocsai és Vassitsek Dániel pozsonyi kereskedők ellen nyitott csőd beszüntettetett.

Pályázatok. Müépitészettani tanársegédi állomás a Józsefmüegyetemen, jan. 8. Másod orvosi állomás Nádudvar községében, decz. 25. Adótiszti állomások a pozsonyi pénzügyigazgatóságnál, 3 hét.

Budapesti szinlapok.

Szerda, deczember 12-én.

NEMZETI SZINHÁZ

Az attaché.

Vigjáték 4 felvonásban.

Személyek:

Scharpf báró	Ujházi
Báróné	Kocsisovszky
Prachs gr	Náday
Medalaine	Helvey L.
Estillac	Szigeti Imre
De Méré	Kőrösmezei
Trondville	Bercsényi

Kezdete 7 órakor.

NÉP-SZINHÁZ

Erdélyi Marietta első fölléptével:

A kis doktor.

Vig operette 3 felvonásb.

Személyek:

Don Melkior	Solymosi
Barbaino	Együd
Kasztorini	Karikás
Basztrok	Tihanyi
Pikolo	Kápolnai
A podeszta	V. Kovács
Hortenzia	Nikó L.
Beatrix	Sziklai E
Fioretta	Erdélyi M.
Kazadoreszy	Erdei B.
Egy ismeretlen	Kovács I.
Egy halász	Hunfi I.
Andzselo	Kertész I.
Luidzsi	Petheőné
Karlo	Szőcs K.
Dzsovani	Szigeti L.

Kezdete 7 órakor.

VÁR-SZINHÁZ.

Jótékonyczélu előadás az első budapesti szegény-gyermekkert-egylet javára, 3 szakaszban. Rendező: Peakovics Lázár ur. Kezdete 7 órakor.

Vizállás és időjárás.

Daczemb.	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik:	Időjárás:
11	Budapesten	1 90	—	áradt	száraz
11	Pozsonyban	1 34	—	nem vált.	"
11	M.-Szigeten	0 73	—	apadt	"
11	Szatmáron	0 30	—		"
11	Tokajban	0 15	—	nem vált.	"
11	Szolnokon	—	0.26	áradt	száraz
11	Szegeden	0.40	—	áradt	felhős
10	Aradon	—	0.93	apadt	"
10	Nagy-Becskereken	0 05	—	nem vált.	"
10	Bezdánnál	—	—	áradt	"
10	Verbászon	1.81	—	apadt	száraz
10	Eszéken	2 34	—	"	felhős
11	Sziszeken	5.35	—	áradt	"
6	Mitrovitzon	—	—	apadt	"
6	Zimonyban	—	—	"	"
6	O-Orsován	—	—	apadt	"
10	Barcson	1.70	—	áradt	felhős

Csávolszky Lajos
felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

A budapesti tőzsde hivatalos árjegyzései deczember II.

Gabna-tőzsde. A buzának iránya lanyha, ára ma 10 krral csökkent, a nélkül, hogy az üzlet élénkült volna; a mai forgalom alig tett 8.000 m. mázsát; a többi gabnafajokban is kevés üzlet volt változatlan áron. A határidőüzletben lanyha volt az irány, buza 15, zab 2 és tengeri 2 krral olcsóbban jegyeztetnek és maradt: Buza tavaszra 10.70—10 75. zab tavaszra 6.78 - 6.82, tengeri, bánsági május—juniusra 7 15—7 20.

Értéktőzsde. A reggeli lapokban megjelent hirek az értéktőzsdét a legnagyobb izgatottságba ejtették. Plevna eleste, mint a béke előjele hausset keltett volna. A párisi alkotmányküzdelem azonban a hangulatot kissé elkedvetlenitette. Igy az előtőzsdén egy ideig pangott a forgalom, és csak később fejlődött az üzlet, midőn a bécsi árfolyamok ismertekké váltak. Osztr. hitel részv. 211—211.60-ig, magyar hitel részv 198.50-ig emelkedtek. A déli tőzsdén meglehetős élénk maradt a hangulat, oszt hitel részvények 211 80—212 30-ig, magy. hitel részv. 198—198.50-en voltak forgalomban. Helyi értékek egész hosszu sora keresett volt és többen emelkedve hagyták el a piaczot: Fővárosi takarékpénzt. részvények 218-on, központi tak. p. részv. 76.50-en, Ganz részv. 150-en, Concordia gőzm. részv. 375-ön, Victória gőzm. részv. 298-on, pesti közúti vasut részvények 150-en keltek. Befektetési értékükben gyér forgalom mellett tartósan szilárd a hangulat; magy. kincst. utalványok 105—105¼-en, magyar vasuti kölcsön kötvények 98.50-en, magy. sorsjegyek 79.75-ön vásároltattak. Valuta meglehetős szilárd, 20 frankos aranyak 9.57—9.58, váltók Berlinre 58.80—58 85, markjegyek 59-en keltek.

A hivatalosan jegyzett áru- és értékfolyamok különben a következők:

Termény.	Minős hectol	Ár 100 kilogr	Minős hectol	Ár 100 kilogr.	Termény.	Minős hectol	Ár 100 kilogr	
Buza bánsági uj	74.	10 05—10 15	75.	10 25—10 35	Rozs . . öreg	70—72	7.40	7 70
" " "	76	10 50 -10 70	77.	10.80 -10.95	Árpa takarmánynak "	60—62	7.30	7.50
" " "	78	11.05—11 20	79.	11.25—11 35	" malátának "	62—63	8.—	8 60
" tiszavidéki	73.6	—.——.—	74.5	10.40—10.50	Zab . . "	36—40	9—	10
" " "	75.4	10 60—10 75	76.3	10.90—11.05	Tengeri bánáti uj	75	6.50	6.65
" " "	77.3	11.15—11 30	78.2	11.40—11 50	" másnemü "	73	7 65	7 70
" " "	79	11.55 -11 60	—.	—.——,—	" . . "	"	7 60	7.65
" pest-vidéki	73.6	—.——.—	74,5	10 30—10 40	Repeze káposzta "	"	—.—	—.—
" " "	75.4	10 50—10.6	76.3	10.80—10.95	bánáti "	"	—.—	—.—
" " "	77.3	11.05—11.2	78.2	11.30—11.40	Köles . . "	"	6.75	7 —
" " "	79	11 45—11 50	—.	—.——.—				
" fehérmegyei	73 6	—.——.—	74.5	10 30—10.40				
" " "	75.4	10,50—10.65	76.3	10.80—10 95				
" " "	77 3	11 05—11 20	78.2	11.30—11 40				
" " "	79	11 45—11.50	—.	—.——.—				
" bácskai "	74.6	—.——.—	75.5	—.——.—				
" " "	76.4	—.——.—	77.3	—.——.—				
" " "	78 3	—.——.—	—.	—.——.—				
" " "	80	—.——.—		—.——.—				

Papirok:

Magy. vas. kölcs.	98 50
Földteh. kötv. m.	78 75
" " erd.	76 25
Szőlőd. válts. k.	77 50
Osztr. áll.-ad. 5⅕	63.75
E. m. ált. bizt. t.	1700 —
Által. m. hitelb.	198 25
Kisb. földhitelint.	—.—
Pesti ker. bank	540 —
Pesti I. hazai	2280. —

Pénz-nemek:

Cs. és kir. arany	5.64—
Oszt.-m 8 frt ar.	9 56—
20 frank arany,	9.55 ½
Osztr. és m. ezüst	106. ½

— Mit kivánnak tőlem? kérdé az elnök.

— Ön nekünk elnökünk, válaszolt Canet. Ez utolsó ülésünk. Önnek kötelessége a jegyzőkönyvet aláirni!

És ez emcer az aláirást megtagadta!

A „Porte Noire.“

Dupin ur hasonlithatlan szégyenfolt.

Később megkapta jutalmát. Mondják, hogy a semmitőszéknél főügyész lett.

Dupin ur Bonaparte Lajosnak nagy szolgálatot tett; ő lett helyette az emberek legsilányabbja. Folytassuk e zord történetet.

A jobboldali képviselők az államcsiny első benyomása alatt nagy számmal gyülekeztek össze Daru urnál, ki a nemzetgyülés alelnöke, és a Pyramides kör elnökeinek egyike volt.

E kör állandóan támogatta ez ideig az Elysée politikáját, anélkül azonban, hogy hitelt adott volna az államcsiny szándékáról elterjedt hireknek. Daru a Lille utczában 75. szám alatt lakott.

Délelőtti tiz órakor körülbelől százan lehettek együtt Daru ur lakásán. Elhatározták, hogy megkisértik bejutni a törvényhozó palotába. A Lille utcza, majdnem szemben a palata bejáratát képző kis kapuval, melyet „Porte Noire“-nak neveznek. a Bourgogne utczával határos.

A képviselők, Daru urral élükön, ezen bejárás felé tartottak.

Karöltve, hármasával haladtak. Némelyek feltüzték szalagjaikat; később azonban levetették.

A „Porte Noire“ mellett, mely, mint rendesen, most is nyitva volt, két őr állott.

Néhány hevesebb vérü, köztök Kerdrel, minden áron itt akart behatolni. A kaput azonban erőszakkal bezárták és a bezárt ajtó előtt a képviselők és a minden oldalról elősiető rendőrök közt tusa fejlődött ki, mely alkalommal egyik képviselő kezén megsérült.

Ezalatt a Bourgogne térről egy zászlóalj sorkatonaság rohamléptekkel közeledett a képviselők csoportja felé.

Daru ur igen nemesen és férfiasan viselte magát; intett a parancsnoknak, hogy álljon meg; a zászlóalj megállott, és Daru, mint a nemzetgyülés alelnöke, az alkotmány nevében felhivta a katonaságot, hogy eresszék le fegyvereiket és nyissanak utat a nemzet képviselőinek. A zászlóaljparancsnok viszont őket hivta fel, hogy üritsék ki rögtön az utczát; hivatkozott arra, hogy a nemzetgyülés már nem létezik; ő, — mint mondá — a maga részéről nem tudja, hogy mi az a népképviselő, de ha a jelenlevők szép móddal nem távoznak, erőszakkal fogja őket szétüzni.

— Mi csak az erőszaknak engedünk, válaszolt Daru.

— Ön bünt követ el, tevé hozzá Kerdrel.

A parancsnok tölteni parancsolt, mire a csapatok zárt sorokban közeledtek.

Pillanatnyi zavar állott be; majdnem összeütközés. Az erőszakosan visszaszoritott képviselők a Lille utczáig nyomattak hátra. Némelyek elestek. Több képviselőt a katonák a sárba taszitottak. Etienne urat puskaagygyal válba ütötték. Tegyük hozzá haladéktalanul, hogy nyolcz nappal később Etienne urat az ugynevezett tanácsbizottság tagjának nevezték ki. Természetes dolog, hogy ennek folytán helyeselte az államcsinyt, sőt a puskaagy csapását is jónak találta.

A képviselők visszatértek Daru urhoz; utközben a szétszortak ujolag összegyülekeztek, sőt ujjonjöttekkel is szaporodtak.

— Uraim, mondá Daru, elnökünk cserben hagyott, a termet pedig elzárták előttünk. Én alelnök vagyok, házam tehát jelenleg a nemzetgyülés palotája.

Kinyittatott egy nagy termet, és a jobboldali képviselők elhelyezkedtek benne.

Eleinte zajosan folyt a tanácskozás, Daru azonban figyelmeztetvén társait, hogy a perczek drágák, a csend helyreállott.

Az első teendő volt, az alkotmány 68-dik szakasza értelmében, a köztársaság elnökének elmozditása. Néhány képviselő azok közöl, kiket én is segitettem elkeresztelni, és kiket őrgrófoknak neveztek, asztalhoz ülve, fogalmazni kezdte az elmozditási okiratot. Már épen fel akarták olvasni, midőn egy kivülről jövő képviselő jelenté a gyülésnek, hogy a Lille utczát katonaság lepi el, és hogy a házat körül veszik.

Nem volt veszteni való percz.

Benoist-d'Azy inditványozá:

— Uraim, menjünk a X-ik kerület előljáróságához, hol a tizedik légió védelme alatt, melynek ezredese Lauriston tábornok képviselőtársunk, szabadon tanácskozhatunk.

Daru palotájának, hátul a kert végén külön kijárása volt. Több képviselő ezen az uton távozott. Daru szintén erre akarta őket követni. Midőn már csak Odilon Barrot, ő, és még hárman vagy négyen maradtak hátra a teremben, megnyilt az ajtó, és egy kapitány lépett be rajta.

— Gróf ur, ön foglyom, mondá.

— Hová kövessem önt? kérdé Daru.

— Rendeltem van önt saját házamban őrizni.

A palota ekkor már katonailag meg volt szállva; ennek folytán Daru ur nem vehetett részt a X. kerület előljáróságánál tartott gyülésen.

A kapitány Odilon Barrot urat távozni engedte.

A legfőbb törvényszék.

Ugyanekkor, a folyó balpartján végbement ezen események folyamában, a törvényszéki épület nagy termében feltünt egy egyéniség, ki folyton fel s alá járt; ez uri ember felöltője állig be volt gombolva, és néhány lépésnyire több gyanus, keritőkhöz hasonló kinézésü egyén sompolygott utána; a rendőrség bizonyos alkalmaknál oly kétértelmü arczczal biró egyéneket használ, hogy az ember nyugtalankodva kénytelen önmagától kérdeni, vajjon hivatalnokok, vagy pedig tolvajok-e ezen urak?

Állig begombolt emberünk ajtóról ajtóra, folyósóról folyósóra vándorolt, időközben pedig sajátságos kisérőivel jelentékeny pillantásokat váltott; majd meg visszatért a nagy terembe, megszólitotta az ügyvédeket, a jegyzőket a huissierseket, a teremőröket, és mindegyiktől suttogó hangon, ugy hogy a körülállók ne hallhassák, ugyanegyet kérdezett; kérdéseve az illetők igennel, vagy nemmel feleltek, mire azután emberünk vizsla módjára folytatta szaglászó sétáját.

Ez ember de l'Arsenal rendőrbiztos volt.

Mit keresett?

A legfőbb törvényszéket kereste.

Mit mivelt ezalatt a legfőbb törvényszék?

Elrejtőzött.

Mi okból? Azért-e, hogy itéljen?

Igen is, nem is.

Maupas rendőrfőnök korán reggel megparancsolta de l'Arsenal rendőrbiztosnak, hogy bárhol nyomozza ki a legfőbb törvényszéket, ha az véletlenül ülést akarna tartani. A biztos összetéveszteite a legfőbb törvényszéket az államtanácscsal, és ennek folytán először is a d'Orsay rakpartra sietett. Miután itt még az államtanácsot sem találta meg, üres kezekkel tért vissza; a véletlenre bizván magát, betért a törvényszéki palotába, gondolván, hogy miutan ő is törvényszéket keres, itt talán megtalálja.

De miután nem találta, eltávozott.

Pedig a legfőbb törvényszék együtt ült. Hol? és miként? mindjárt meglátjuk.

Páris régi középületeinek ujjáalakitása előtt, tehát azon időben, melyről a jelen perczben e történetet irjuk, a törvényszéki épületben nagyon igénytelen csigalépcső vezetett egy hosszu corridorra, melyet Marcziére karzatnak neveztek. Ezen karzat közepén két ajtóval álltunk szemközt, melyek közöl a jobboldali a felebbviteli törvényszékhez, a baloldali pedig a semmitőszékhez vezetett. A két szárnyra nyiló baloldali ajtón át régi karzatra jutottunk, melyet Szent-Lajos karzatnak neveztek el; ez nem rég ujjáalakittatott és ma a semmitőszék ügyvédeinek terméül szolgál. A bejárattal szemben szent Lajosnak fa-szobra volt felállitva. Egy fali ajtó innen folyósóra vezetett, melynek végén két ajtó volt látható. A jobboldali ajtón következő felirat volt olvasható: Elnöki iroda: a baloldali ajtón: Tanácsterem; a két ajtó közt, — hogy az ügyvédek, kik a polgári törvényszékre voltak menendők, mely a parlament régi nagy termében volt, közlekedhessenek, — keskeny és sötét átjárót hagytak, melyben egy ügyvéd állitása szerint, minden bünt büntetlenül lehetett volna elkövetni.

Ha az elnöki iroda ajtaja mellett elhaladva, a tanácsterem ajtaját kinyitjuk, nagy teremben találjuk magunkat, melynek közepén patkó alaku nagy asztal és körülötte zöld székek állottak. E teremben tanácskoztak 1793-ban a „forradalmi tribunal“ esküdtjei; ennek hátteréből, faragott ajtón át keskeny folyosóra jutottunk, hol ismét két ajtót találtunk, jobbra a fenyitő törvényszék elnökének ajtaja, balra a vendéglő. — Halál és igyunk! — A két dolog századok óta közvetlen szomszédja egymásnak. A harmadik ajtó a folyosó végén volt. Ez volt a törvényszéki épület legvégső, legtávolabbi, legismeretlenebb, legelveszettebb pontja; a semmitőszék nagy, egyenszögüleg épült könyvtárába vezetett, melynek két ablaka a Conciergerie nagy udvarára nyilt; butorzata néhány bőrszékből, zöld posztóval boritott nagy asztalból állott; a tetőtől a talapzatig a falak mellett jogi könyvek voltak felhalmozva.

E terem volt az épület legvégső és legrejtetteb pontja.

Deczember 2-dikán délelőtti 11 órakor több, feketébe öltözött férfiu gyült e teremben össze. Jelvények nélkül, dult arczczal, ingadozó léptekkel, fejöket rázva, halkan beszélgetve, egymásután, lassanként gyülekeztek. E férfiak a legfőbb törvényszék tagjai voltak.

Az alkotmány értelmében a legfőbb törvényszék hét tagból: elnökből, négy biróból két póttagból állott; tagjait saját kebeléből a semmitőszék évenként ujra választotta.

1851. deczember 2-án a legfőbb itélőszék tagjai voltak: Hardouin, Pataille, Moreau, Delapalme, Cauchy, Grandet és Quesnault, e két utóbbi póttag. E férfiaknak, jelentéktelenségük daczára, voltak bizonyos előzményeik.

Clauchy, pár évvel ezelőtt a párisi királyi törvényszék elnöke, jámbor és könnyen megriasztható egyén volt; egyik fivére az akademia tagja, másik a pair-ek kamrájánál levéltári jegyző volt. Delapalme azelőtt államügyész volt, és neve a restaurátió alatti sajtóperekkel szoros összeköttetésben állott; Pataille a juliusi monarchia idejében, mint képviselő, a középpárthoz tartozott; Moreau (Szajna megyei) arról volt nevezetes, hogy azon okból nevezték szajnamegyeinek, hogy a másik Moreautól (Meurthe megyei) megkülönböztessék; viszont emez azon okból nevezték meurthemegyeinek, hogy az előbbitől megkülönböztessék.

(Folytatása következik.)